

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 12 de març de 1992

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Any XIII - Núm. 651 150 ptes.

AFINANT...

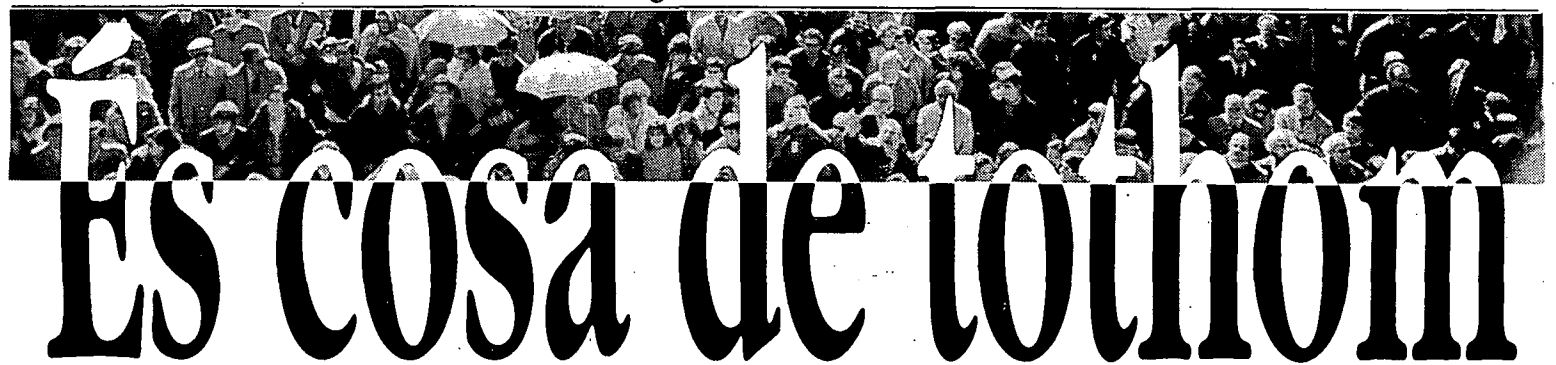
Diumenge d'eleccions

El meu país em demana el meu vot i no li negaré. Fins si cap programa ni cap candidat em convencessin prou, no per això deixaria de votar; votaria en blanc. Eldret a votar és tan preciós com vulnerable, i els drets que no s'exerceixen es perden. Votaré, però, més per convicció democràtica que per entusiasme polític. Vull dir que no em sento devot incondicional de cap partit, de cap programa en concret. Escoltant les propostes i les promeses electorals n'he trobat de bones en tots; i n'hi ha que jo estimo molt i no les trobo enlloc. Guanyi qui guanyi, m'agradaria que a l'hora de governar posés en pràctica més d'un dels punts programàtics dels seus contrincants. Deu ser allò de governar d'acord amb la majoria sense menystenir les minories, i sense oblidar que, malgrat no ho sembli, el sobirà és el poble, per tant jo també. Encara afegiré que votaré per agraïment als polítics. Almenys un cop cada quatre anys, votant els puc demostrar, a tois tant si els voto com si no, que aprecio l'esforç honorable que fan per servir el meu país de la millor manera que saben. Malaurat el poble que no tingues homes i dones disposats a servir-lo en la política. "Last but not least", cristià com sóc per la gràcia de Déu, aquest segon diumenge de quaresma, abans i després, tot votant i recomptant els vots pregaré Déu pel meu país i pels que el poble designarà per governar-lo.

Joan E. Jarque i Jutglar

Dia 15: jornada electoral

Avui en dia advertim transformacions profundes en l'estructura i les institucions dels pobles: són la conseqüència de la seva evolució cultural, econòmica i social. Aquests canvis influeixen molt en la vida de la comunitat política, principalment respecte als drets i deures de tothom en l'exercici de la llibertat civil i en l'assoliment del bé comú, i també respecte a la regulació de relacions dels ciutadans, d'ells amb ells i d'ells amb l'autoritat pública. (...)

Res no és més important per a instaurar una vida política verament humana que el fonamentar el sentit interior de la justícia, de la bondat, del servei al bé comú, i de reafirmar les idees fonamentals sobre la veritable naturalesa de la comunitat política i sobre la finalitat, el bon ús i els límits de l'autoritat pública. (...)

Són plenament conformes amb la natura humana, les estructures

político-jurídiques que ofereixen sempre més i més a tots els ciutadans, siguin qui siguin, la possibilitat efectiva de prendre part d'una manera lliure i activa en l'establiment dels fonaments jurídics de la comunitat política, en el govern de la Nació o de l'Estat, en la determinació del camp d'acció i límits dels diversos estaments, i en l'elecció dels governants. Que tots els ciutadans, doncs, recordin el seu dret i, a la vegada, el deure de votar amb llibertat per al bé de tots. L'Església té en gran consideració i estima l'activitat d'aquells que es consagren al bé de la política i prenen els càrrecs per al servei dels homes.

(De la Constitució "Gaudium et spes", del Concili Vaticà II)

Celebrat el VIII Fòrum "Home i Evangeli"

Nous desafiaments, noves respostes

BARCELONA.— En el marc del Col·legi La Salle Bonanova, se celebrà els dies 7 i 8 de març propassats, el VIII Fòrum "HOME I EVANGELI" en el qual participaren 1.350 persones.

El lema d'enguany, "1992: Nous Desafiaments, Noves Respostes", va ser escollit com una possibilitat de desmitificar la data del 92, ensems que un col·lectiu de l'Església volia transmetre una actitud de perdó i d'esperança tant per Amèrica llatina com per nosaltres mateixos.

La data del 92 va ser motiu d'unes reflexions acurades sobre el compromís cristià en els

pobles de Sud-amèrica i la pobresa del quart món, concretant-lo en la Barcelona olímpica.

L'Arquebisbe de Barcelona Mons. Ricard M. Carles, va cen-

trar la seva carta per al Fòrum en la nova evangelització, afirmant que aquesta "és també nova perquè no està lligada de forma immutable a una deter-

minada civilització, ja que l'Evangeli de Jesucrist pot resplendir en totes les cultures".

En les conclusions finals del Fòrum s'analitzen diverses causes que conformen la realitat del 92 i es destaca que s'accepten els desafiaments del present i s'està disposat a treballar amb esforç per aconseguir un món millor. Se subratlla que no es perpetui la situació d'esclavatge, d'humiliació i fins i tot de genocidi dels pobles, especialment els indígenes perquè la defensa dels drets dels pobles ens obre a la solidaritat i ens permet retrobar la nostra pròpia identitat al mateix temps que la seva.

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE **CATALUNYA CRISTIANA**

RUTA DE SANT PAU

GRÈCIA I TURQUIA

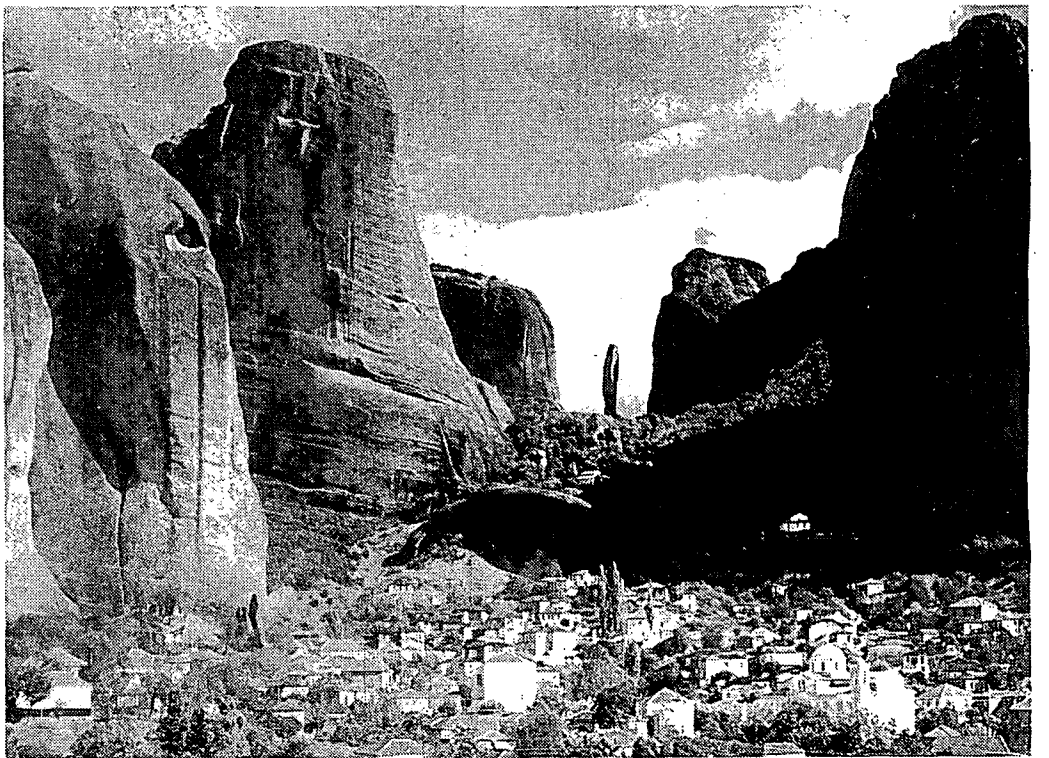
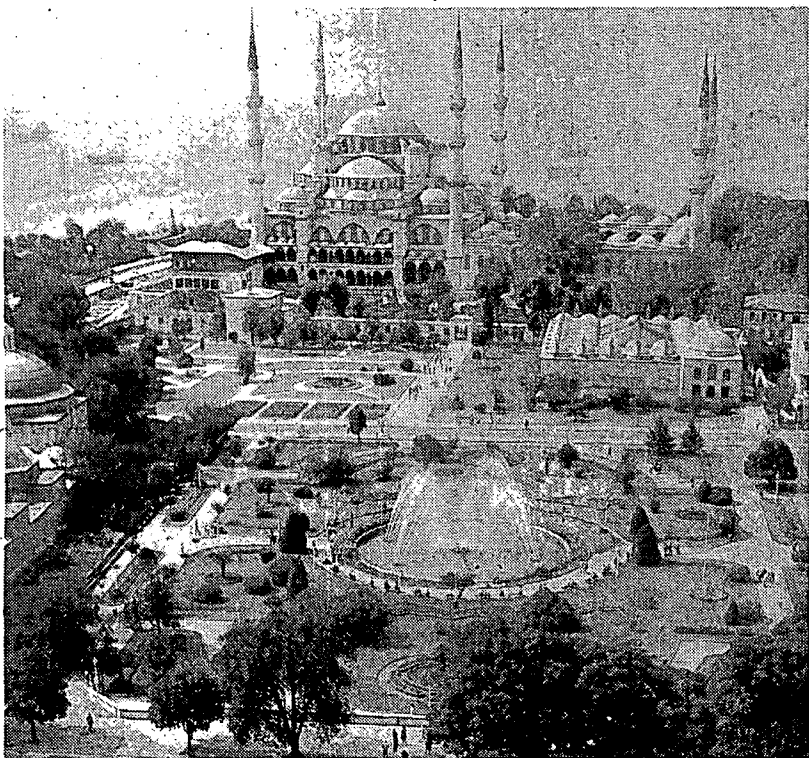
Seguint els indrets evangelitzats per Pau i les esglésies de l'Apocalipsi

Del 22 d'abril al 9 de maig

INDRETS DE L'ITINERARI:

Istanbul, Adana, Tars de Cilícia, Iconi (Konya), Antioquia de Pisídia (Yalvaç), Capadòcia, Perga, Aspendos, Side, Atàlia (Antalya), Pamukkale i el seu entorn calcarí singular, laodicea, Afrodísia, Priene, Milet, Efes (Selçuk) i la casa de la Mare de Déu (Meryemana), Pèrgam, Troia, Neàpolis, Filips i Lídia, Tessalònica, Berea, Kalambaka i els monestirs de Meteora, Delfos, Hosios Loucas, Corint, Micenes, Epidaure i Atenas.

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

**DAVANT L'INTERÈS
MANIFESTAT PER
MOLTS PELEGRINS**

Un nou pelegrinatge a

TERRA SANTA

Del 14 al 22 de maig

VISITANT, COM A "PELEGRINS DE LA PARAULA" LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberiades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Natzalet, el mont Carmel, etc.

Una vivència inoblidable, pas a pas amb el Nou Testament, seguint les directrius i la tradició transmesa per l'Escola bíblica de Montserrat.

DEMANEU INFORMACIÓ - QUEDEN POQUES PLACES

**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT
PERQUÈ CATALUNYA CRISTIANA PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!**

Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

El de vaga, un dret entre els drets

Ara ens arriba aquí l'hora de prendre una decisió que fa temps ha arribat a d'altres Estats: cal regular el dret de vaga.

Som lluny d'aquell temps que la legislació espanyola en prohibia taxativament l'exercici, de la mateixa manera que vetava la llibertat sindical. Aleshores, des del camp de la democràcia i del sindicalisme clandestins, se'n feia un ideal un punt mitificat d'aquests drets. Qualsevol text eclesial que, fidel a la doctrina social catòlica, els defendés, aconseguia una gran ressonància fins i tot en sectors allunyats de l'Església.

Amb les llibertats democràtiques el dret de vaga va començar a poder ser exercit. Però, de mica en mica, es produí un fenomen que també han patit altres drets legítims: el dret de vaga s'anà isolant dels altres i esdevingué en la mentalitat d'alguns sindicalistes un dret absolut sense connexió amb els interessos del conjunt dels ciutadans. Quan aquesta absolutització s'ha traduït en una manca notòria de solidaritat envers els usuaris d'alguns serveis públics, el caos urbà i les protestes que se'n han seguit han estat clamoroses. I el govern central s'ha sentit obligat a legislar restrictivament sobre l'exercici de la vaga sense negar-ne, naturalment, el dret. Trobarà avui ressò aquella doctrina social de l'Església, abans tan valorada o, si més no, tan utilitzada?

En realitat, la vaga ha estat entesa sempre pels grans textos d'aquella doctrina com un dret indiscutible, però l'exercici del qual només se justifica com a coacció final, un cop tots els altres mitjans han estat exhaurits. Mereixerà avui aquest punt de vista la mateixa atenció que aconseguia abans: el reconeixement de la vaga com a drets dels treballadors?

Joan Pau II, el Papa que més ha enfondit en el sols que inicià, ara ha fet cent anys, Lleó XIII, va resumir amb una claredat absoluta la doctrina social de l'Església sobre aquest punt, en l'encíclica "Laborem exercens".

Com ja va fer-ho, a la seva manera, la "Rerum novarum", el Papa actual defensa sense ambigüitats l'associacionisme obrer. "Aquestes associacions, precisa la Laborem exercens, s'anomenen sindicats". Ara bé, a continuació ve un advertiment important: "Les exigències sindicals no poden transformar-se en una mena d'egoisme de grup o de classe". Han de servir el bé comú, sense "fer política", "en el sentit generalment atorgat a l'expressió" diu l'encíclica, ja que "els sindicats no tenen caràcter de partits polítics que lluiten per assolir el poder".

Ja més concretament sobre el dret de vaga, Joan Pau II afirma: "Aquest és un mètode reconegut per la doctrina social catòlica com a legítim sota certes condicions i en els límits justos". Quines són aquestes condicions i quins aquests límits?

1. "Admetent que és un mitjà legítim, ha de subratllar-se que al mateix temps la vaga continua essent, en cert sentit, un mitjà extrem". Això vol dir que el seu ús pressuposa que tots els mitjans ordinaris han estat exhaurits, sens assolir la satisfacció dels drets justos que són en joc.

2. "No se'n pot abusar per fer el joc de la política".

3. "Quan es tracta de serveis essencials per a la convivència civil, aquests ha d'assegurar-se a cada cas, mitjançant mesures legals adequades, si és necessari".

4. "L'abús de la vaga pot conduir a la paralització de tota la vida socio-econòmica, i això és contrari a les exigències del bé comú de la societat".

En resum, no es tracta de suprimir l'exercici d'aquest dret, plenament reconegut, sinó de compatibilitzar-lo amb els altres drets dels ciutadans. Sobre tot això resulta de primera necessitat en empreses públiques, quan la vaga, en lloc de constituir un mitjà de pressió sobre l'empresari, pressiona sobre els ciutadans, atrapats entre els sindicats i l'Estat. Sovint, encara, la majoria de treballadors del país han de sofrir el greuge comparatiu de veure que són els obrers més ben situats els protagonistes d'una pressió que els més mal retribuïts no estan en condicions de poder exercir.

Tant de bo tots aquests aspectes siguin atentament contemplats pels nostres parlamentaris i aconseguim una llei justa que faci del de vaga un dret solidari amb tots els altres drets.

envolguda societat:

M'adreço a tu com a un membre de la meua família ja que, realment, totes dues compartim la mateixa vida, la dels ciutadans del nostre país i del nostre món.

En determinats moments hom subratlla que sóc jo qui et dono aquesta vida. I, com a conseqüència, m'exigeixes, fins i tot amb violència, que **et doni la vida que tu desitges i que m'imposes** a través de les disposicions oficials, de les pressions ambientals i dels dictats dels entesos de torn connectats amb els qui et manegen des de la política, l'economia, la cultura. En altres moments es fa sentir la necessitat de posar en evidència que ets tu l'única font de vida i que, com a conseqüència, **jo m'he d'omplir de tu**, de tot el que tu tens, i que no sempre—deixa'm que t'ho digui—és positiu per a la dignitat humana.

Cada dia sento menys valorada per tu la missió definitiva de la meua existència: **ser punta de llança creativa en la recerca de la veritat i del bé per tal d'afavorir la maduresa dels nens i dels joves**. M'has reduït a la condició de serventa dels qui manen en tu. No em deixes altra possibilitat que

haguts i per haver i alliberes de totes les obligacions morals, que són les més profundament humanes. I tothom troba justificat rebel·lar-se contra meu quan recordo que sense obligacions, sense treball ben fet, sense esforç, sense sacrifici, sense generositat, sense sentit contemplatiu, sense respecte, sense paciència confiada, sense veritable amor, sense el sabor del saber, no és possible el veritable creixement humà.

Tu poses continuament davant dels meus alumnes uns homes i unes dones, uns nois i unes noies, fins i tot uns dirigents que parlen malament, no es respecten entre ells, no tenen cura de no donar feina innecessària... I, naturalment, quan jo els vull ajudar a ser ben educats, em trobo amb unes dificultats gairebé insuperables.

Ja em pots anar imposant reformes i més reformes. Si tu no valores el que sempre ha caracteritzat un bon mestre—per damunt de tot, l'amor exigent als seus alumnes—, per més que diguis una altra cosa, el que realment fas és matar-me, fent-me impossible.

Fixa't, doncs, que, mirem-ho com ho mirem, en el nostre món a mi em toca fer el paper de serventa tèva; serventa de les teves modes, de les teves misèries, de les teves exigències consumistes, de les teves aspiracions nobles i no tan nobles... i també serventa dels qui et governen i et volen fer a la seva imatge i semblança per tal de fonamentar el seu poder polític, econòmic, cultural.

Jo ja intento respondre amb dignitat a la funció que m'és atorgada. Però em resulta difícilíssim, per no dir impossible.

I si em mires, veuràs que vaig deixant a trossos la meua existència pels viaranyos, o pels senders, o per les carreteres o autopistes que tu em vas preparant. Perquè això és el que principalment fas per mi: dir que em donés diners. I mostrant la teva magnificència a través dels mitjans de comunicació—ensenyant de tant en tant als ciutadans uns quants edificis, o unes quantes sumes de milions (naturalment a repartir, també, entre milions de persones)—, fas creure a tothom que jo sóc la teva aviciada.

Bé. No cal continuar la lletania de greuges. Ho vulguis veure o no ho vulguis veure, el meu mal és mal teu. Si de mi surten persones maleducades, ignorants, presumptuoses, mandroses, encara que tinguin els títols que tu els vulguis concedir, no contribuiran a fer-te el que hauries de ser en benefici de la dignitat humana.

Pensa-t'ho i ja me'n diràs alguna cosa. La teva germana espera resposta.

■ Pau López Castellote

Carta de l'escola a la societat

esdevenir una reproducció teva. Dius —i ho fas creure— que així els nens i joves que ocupen les meves aules hi podran fer l'entrenament que necessiten per "funcionar", de grans, segons els interessos que et guien. Has reduït "l'orientació" a "l'orientació professional", com si la vida dels nens i joves no tingués altres coordenades que les que imposa la productivitat. És una manera de fer rendibles les inversions polítiques, econòmiques, ideològiques i culturals dels qui ansiegen senyorejar sobre els humans. No has deixat en mi cap espai per a la contemplació ni per a la gratuïtat del saber i del fer. Has matat el mestre i només deixes viure el treballador de l'ensenyament o el gestor cultural. I amb això m'estàs convertint en una fàbrica o en una gestoria.

Els teus models de conducta m'estan imposant una convivència no basada en la noblesa d'un ideal comú, sinó en la permissivitat regulada per tota mena d'estatuts i de reglaments. D'aquesta manera tothom t'ha d'estar agraït: defenses tots els drets

RESPIR

Gent d'oposició

Hi ha gent de molt mal acontentar. Hi ha gent que només serveixen per estar a l'oposició: si és sí, el si no els agrada; si és no, el no els disgusta. Porten tant a la sang l'esperit de contradicció, que no s'adonen que això és precisament la seva feblesa: que si vols que et diguin sí, basta que tu comencis defensant el no; i viceversa. Hi ha gent que recorda Mr. Taupin, aquell personatge que presenta Pierre DANINOS en **Els carnets del Major Thompson** de la manera següent: "Mr. Taupin acaba de dinar en un restaurant; es fa portar el compte, se'l mira ben mirat, i el comprova. Ho fa per principi, diu, perquè no vol que ningú li aixequi la camisa. Si no hi troba cap error, queda tot decebut. Si n'hi descobreix un, es posa furios. Després se'n va a la feina, tot remugant, i més malfiat que mai". És curiós que la decepció, en el cas de no trobar error en el compte, li ve de no poder-se enfurismar. Tenir motius per enfurismar-se li és vida. Ja és ben curiós!

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Jutjar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Mons. Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Pictat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collrell; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Joan Guiteras; Jordi Jorba; Pau López; Enric Graupera; Jaume Mora; Antoni Munne; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaja; Tomàs Punzi; Jordi Roigé i Solé; Joan Salvador; Pere Tena; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDOM-
BARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRU; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESpanya.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. ☐ Amèrica, Àfrica i Filipines: 21.892 Ptes. ☐ Àsia més oriental i Oceania: 30.732 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels,

c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, 08007 BARCELONA.

Tels. 454.16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

Estils i devocions

A quantes llengües pot ser traduït l'Evangeli? A totes, naturalment, és a dir, a les aproximadament tres mil cinc-cents que es parlen arreu del món. Però cadascú de nosaltres és capaç d'expressar-se només en unes poques. Ni podríem ni tenir per què entendre-les totes... Ens conforta, tanmateix, saber que, gràcies a la versió de l'Evangeli a cada una d'elles, la paraula de Déu esdevé entenedora, familiar i càlida a moltes persones. Tan absurd resultaria creure's obligat a sentir totes les traduccions com a pròpies, com menysprear-ne ni que fos una de sola.

M'agrada de comparar —molts m'han sentit fer-ho— els diferents i infinits estils de vida cristiana que es donen a la vinya del Senyor amb la diversitat de versions del text de l'Evangeli. Cada fundació religiosa —vells monestirs amb regust de família patriarcal, religiosos més moderns amb aires de milícia, nous instituts amb un cert deix de multinacionals...— representa un llenguatge humà esdevingut vehicle de la Bona Nova i comporta, per tant, la possibilitat de connectar amb els qui el parlen. I el mateix podem dir de cada moviment o associació eclesials. I àdhuc de cada cristià. És en aquest sentit que Cardijn, mestre de la santificació en el treball, solia dir als seus joves treballadors que cada un d'ells era irremplaçable en l'apostolat: només ell, en efecte, era capaç de traduït, amb el testimoniatge de la seva vida, la fe cristiana a la peculiaritat del seu medi, dels seus companys.

Seguint el fil d'aquesta reflexió, ens sentim inclinats a obrir-nos a una gran pluralitat d'estils de vida cristiana: "Qui no va contra nosaltres, està a favor nostre" (Mc, 9, 39). Però cal afegir-hi una condició imprescindible: cada versió de l'Evangeli ha de ser confrontada críticament, contínuament, amb l'original, no fos cas que se n'allunyés: "Qui no aplega amb mi, dispersa". (Mt. 12,30) La síntesi seria l'actitud evangèlica de comprensió envers l'altre i d'exigència envers un mateix. I tot en un clima de llibertat: l'estil de vida santa d'una Teresa de Lisieux no és el d'un Antoni M. Claret i, per tant, no hi ha res a dir si un cristià sent devoció preferencial per l'una, i un altre la sent per l'altre.

Ara l'anunci de la beatificació d'Escrivà de Balaguer suscita el lògic entusiasme dels qui s'hi senten identificats, però també un cert desconcert de molts que tenen una altra sensibilitat. Del meu record, que beatificació anterior no havia suscitat tant d'enrenou. Al costat de crítiques radicals o desconsiderades, moltes d'elles fetes des de fora de la fe, se'n senten també de respectuoses que bé podem situar dins l'àmbit d'aquella potser no prou recordada opinió pública a l'Església, que reclamava Pius XII. Penso que n'hem de saber parlar constructivament, amb esperit de comunió eclesial. No seria bo que els qui se'n senten incòmodes es desanimessin o se situessin fora del respecte que ens han de merèixer les decisions del Papa. Ni que els entusiastes se sentissin incompresos o fossin poc comprensius. Per això és bo aprofundir en la idea de la diversitat d'estils i de devocions. Ningú no hauria de sentir-se coaccionat, ni en un sentit ni en un altre. M'ha reconfortat, en aquesta línia, la declaració de la Prelatura de l'Opus Dei de Madrid ("El Sol", 22/2/92): "Beatificar una persona no significa imposar la seva veneració. L'autoritat de l'Església presenta als fidels un nou model de seguiment del Crist, a fi que, qui no desitgi, pugui imitar la seva manera concreta de viure l'experiència evangèlica". Que així sigui.

■ J. Carrera Planas

A VISTA D'OCELL

Fa uns dies es tornaven a publicar dades estadístiques sobre el nombre d'espanyols i de catalans que es declaren creients, poc o molt practicants, indiferents o ateus. En general, les estadístiques d'aquesta mena, se m'indigesten. Sobretot, si llavors se'n volen treure conclusions sobre una mai no prou definida secularització de la societat, o sobre l'avenç o el retrocés de l'adhesió a l'Església, expressada en criteris ben confosos.

Aquesta desconfiança ja no és només per les dificultats intrínseques a la metodologia que s'empra per al coneixement d'allò que la gent pensa, o de la seva precisió, o del sentit exacte que pot tenir, per exemple, el fet de declarar-se "indiferent". Us imagineu què passaria si a l'hora de demanar per quin partit es pensa votar, o si interessa la política, l'enquestador de torn també presentés una resposta que digués "indiferent"? Jo sí. I em sembla curiós que només

pràctica dominical és "poc" o "molt" regular.

Afortunadament, com ja he dit alguna altra vegada, això de la fe s'esmuny dels controladors oficials. És possible saber què es guanya a final de mes, els metres quadrats d'una casa, la marca de vehicle que es té, i fins i tot si s'és del Barça o a qui es vota. Però, què es creu i de quina manera, és potser una de les coses més inabastables de les que es poden volen saber.

Fins i tot, l'interès per a saber "quants som" o "quants són", indica una actitud poc cristiana, m'atreviria a dir. És clar que, per a alguns, les enquestes sobre el nombre d'ateus o d'aquesta espècie tan rara que en diuen "indiferents", són només el resultat morbós de voler saber si "encara" són o som molts, o de si ja en queden o en quedem pocs. Per a d'altres, és resultat de la necessitat que senten de controlar, de voler exercir un poder concret i eficaç.

Però afortunadament, els cristians no tenim carnets, no paguem quotes obligatòries d'entrada al club. I per tant, tampoc és fàcil que es faci fora ningú. Fins el punt que (tot i que és una posició intel·lectualista i, per tant, elitista) alguns creuen que el veritable cristià, el més pur, pot viure "sense Església", és a dir, sense institucionalització de la seva experiència religiosa. Per tant, vist tot això, els recomptes hi són sobers. I ens recorden l'home de negocis del Petit Príncep, que comptava i administrava els estels, però que no els sabia fer cap servei.

Així doncs, resulta divertit observar aquestes gràfiques en què els ateus pugen i baixen any a any, i on els "poc practicants" oscil·len per la graella, una mica com qui no sap ben bé on va. I entretant, els interpretadors de la realitat tenen feina, ara a explicar perquè hi ha més ateus, ara perquè els joves valoren més la religió... com si fossin els resultats dels partits de futbol del diumenge, condicionats per l'ambient, el públic, el terreny de joc o l'àrbitre.

En definitiva, jo proposaria que entre els cristians s'estengués una santa indiferència amb les estadístiques d'ateus i missaires. Precisament, la indiferència per la quantitat, per la competitivitat d'una cursa per a tenir més socis que els altres, hauria de ser un dels signes de contradicció que podríem aportar al món modern. I prescindir olímpicament —aquest any és un precepte fer-ho així— del nombre d'ateus o d'indiferents per metre quadrat.

■ Salvador Cardús i Ros

Sobre el nombre d'ateus per metre quadrat

es facin aquesta mena de propostes en relació a l'adhesió religiosa.

En aquest cas, l'enuig per aquesta mena d'enquestes me'l produeix el fet de pensar que es pot voler etiquetar i quantificar una cosa tan complexa com és un sentiment religiós, d'expressió tan i tan heterogènia. Uns, potser que es declaren creients per allò de la convicció absoluta en l'existència de Déu. Per a d'altres, la fe pot ser viscuda només com a una possibilitat, però mantenint clara la consciència d'incertesa, del dubte que la fonamenta. Per a d'altres, pot ser sobretot una pràctica o un costum sense una dimensió específicament ideològica? I encara d'altres, com un compromís socio-polític. De fet, la majoria de cristians no sabrien fer un simple resum teòric dels trets més bàsics de la seva pròpia fe. I en cas de fer-lo, hi hauria una gran diversitat de criteris, fins i tot contradictoris. En definitiva, que davant d'aquesta complexitat que aquí només he encetat, imagineu-vos quina mena de sentit té filar prim sobre si la

SABER ESCOLTAR

Quaresma en la Paraula de Déu

La Quaresma albira la celebració central de l'any cristià: la Pasqua. És un període de quaranta dies. Quarantena que, des de l'antigor, designava el temps necessari per a la maduresa de la vida. Nombre arquetipus dels anys d'Israel en el desert, els períodes de la vida de Moisès, el temps del dejuni o de la temptació de Jesús i la durada de les aparicions pasquals.

Quaranta dies que, més enllà de la història i dels símbols, són realitat de trobada amb Déu. Veritable conversió per madurar la fe, l'esperança i la caritat infoses en el baptisme. Heus aquí, doncs, una gran oportunitat a l'abast dels deixebles del Senyor. Es tracta, per tant, de posar-se davant de Déu, d'escoltar amb gran atenció la seva Paraula salvadora.

La lectura de la Paraula de Déu, en aquest temps litúrgic, és molt abundosa i especialment escollida per envigorir la vida cristiana; que s'ha de reafirmar amb la renovació de les promeses

baptismals en la Vetlla de Pasqua.

La Quaresma ha de succeir, per tant, en l'escolta de la Paraula de Déu. El Senyor parla en l'Escriptura. Cal una actitud atenta en el creient. Postura de fe que, des de la Paraula, es converteix en diàleg. El Déu vivent ens parla! Així es nodreix la nostra fe. L'esperit del deixeble vol ser dòcil i obedient. Amb ànima acollidora, disponible i oberta. Amb la generositat d'una resposta prompta: "Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta".

La valoració de la Paraula de Déu en la litúrgia és primordial en la Quaresma. Ha de ser també una crida a la lectura personal de l'Escriptura. Començant pel coneixement dels evangelis, on hi trobem els fets i les paraules del nostre Salvador Jesucrist. Així, amb una Quaresma en la Paraula, s'endegarà una veritable conversió, fruit del tu a tu amb el qui és el Totpoderós i el nostre Pare.

■ Joan Guiteras

◆ La "solució" del Sr. Ferrer

Sr. Director:

A causa del meu càrrec a FUN-DACIÓ CATALUNYA CRISTIANA he quedat molt sorprès en llegir la carta "Solució a l'enigma" en el número 649 del setmanari, signada pel senyor J. Ferrer Soler. Permetem, li ho prego, que en aquesta resposta m'adreci a ell personalment.

Vostè, Sr. Ferrer, es manifesta en possessió de bastants coneixements derivats de la seva professió d'enginyer que ha exercit en diferents nacions d'Europa i una d'Àsia. Haig de suposar que, com tot enginyer, està també molt avesat a plantejaments seriosos i a exigir un rigor estricte en les dades a utilitzar en els projectes, no fos cas que es rebentessin les preses, s'ensorressin els edificis o s'estavellessin els avions a conseqüència d'informacions errònies o acceptades a la lleugera, sobre la solidesa dels terrenys, la resistència dels materials o les forces a suportar. Aquesta exigència ha de ser extrapolable a afirmacions d'altra naturalesa. Malgrat no arribar jo, de bon tros, a la seva categoria, de professional a professional penso que ens entendrem. Punt per punt.

Primer.—C.C. és una publicació totalment lliure que no accepta pressions ideològiques de cap partit polític. Obviament, tampoc del partit de Pujol. Exerceix una funció d'apostolat segons les directrius de l'Església amb total independència dels poders públics, siguin de la naturalesa que siguin. Com totes les publicacions en llengua catalana que ho desitgen C.C. rep, cada any, una subvenció oficial, que en el nostre cas és de 3,50 pessetes per exemplar, un ajut de pur tràmit que no modifica apreciablement la situació econòmica del setmanari. Aquesta subvenció no obliga a res quant al contingut o tendència de les publicacions que s'hi acullen.

Segon.—Aquesta "espècie" de nacional-catolicisme que vostè ens vol atribuir, respon a uns plantejaments totalment oposats a l'ambient d'aquesta casa.

Tercer.—Les desqualificacions a títol personal, absurdes i gratuïtes, per més que de moda avui i practicada en alguns sectors de la política, em repugnen i no vull entrar-hi ni caure en la fàcil temptació de tornar l'oració per passiva.

Quart.—És fals que C.C. rebí "aportacions del Bisbat". Cap dels vuit bisbats de Catalunya, ni cap altre, subvenciona C.C. amb ni una sola pesseta.

Cinquè.—Afirma vostè que quan una publicació no es manté a si mateixa, honradament ha de desaparèixer. L'honradesa, en aquest cas, consisteix a fer l'esforç que calgui per col·laborar perquè la veu de l'Església arribi a totes les llars cristianes, com fa C.C., una publicació sense afany de lucre que solament es proposa una finalitat apostòlica. Però abundant en el tema, per la mateixa regla de tres que vostè proposa, haurien de desaparèixer totes les altres publicacions religioses i s'hauria de renunciar gairebé totes les manifestacions culturals del país.

Sisè.—Quant a la publicació d'anuncis, com el de la revista "Debat", haig de dir que cap publicació no es fa responsable del missatge que pregonen i, ni molt menys, l'assumeix. Nosaltres tampoc. La publicitat, com a totes les publicacions, és una font d'ingressos

necessària i acceptem publicar tot allò que se'ns ofereix, mentre no sigui contrari a la nostra fe religiosa.

Conclusió.—Com pot suposar, les meves dades són reals i de primera mà. Fiabiles cent per cent. Pot venir a comprovar-les. Les afirmacions de la seva carta pateixen d'un defecte greu: són conseqüència de dades falses, ja que no vull suposar que siguin producte de mala fe. Possiblement li convindria verificar les seves fonts d'informació, no fos cas que se li esberlessin les preses, se li enrunessin els edificis o se li estavellessin els avions en intentar enlairar-se.

L'"enigma", continua servit, encara.

JAUME ROIGÉ i
TORRENTGENERÓS
Gerent de "Catalunya Cristiana"

◆ Lamentable espifiada

Sr. Director:

Em sento profundament impressionat pel contingut de la carta que el Sr. J. Ferrer Soler acaba de publicar a C.C. del propassat dia 27.

Me l'he llegida dos o tres cops, tot procurant fer-ho amb un sentit d'equànime ponderació. He procurat desempallegar-me de totallò que pogués semblar llastideològic, ja sigui en l'aspecte polític o social. M'he refugiat, simplement, en els meus sentiments de cristià, sense afegitons i additius.

Admeto, sense reserves, que les idees, per si mateixes, no delinqueixen. Per tant, tothom és lliure de pensar o de creure allò que li sembli. Allò que no es pot permetre, però, és que a l'empara d'aquesta llibertat, hom propagui la insídia i la mala voluntat.

El senyor Ferrer Soler creu haver trobat la clau de "l'enigma" en una suposada mala voluntat del Director de C.C., en tant que aquest, segons el senyor Ferrer, és un addicte del Sr. Pujol i, consegüentment, un catalanista a ultrança.

Si no fos que els temps que corren no estan per bromes, hom podria suposar el senyor Ferrer fortament influït per l'esperit carnavalesc que aquests dies s'ha respirat per places i carrers; altrament, es fa difícil entendre que un esperit profundament cristià, com confessa ser el citat senyor, pugui escriure unes ratlles tan implacables i rigoroses com les que ha plasmat en el número 649 de Catalunya Cristiana.

Cregui, senyor Ferrer, que Catalunya i el Director de C.C. estan molt per damunt dels seus estirabots i de les seves incongruències.

LLUÍS JOANPERE i CIURANETA
Tarragona

◆ M'adreço a l'autor de la carta "solució a l'enigma"

Sr. Director:

Realment vos no sé què sou senyor Ferrer, però d'"enigma" res. Quan a algú se li entreveu allò que és, s'acostuma a dir que ensenya l'orella i vos les ensenyeu totes dues i fins la cua.

Es necessitaria tot un número monogràfic de C.C. per contestar-vos l'enfilera de temes que aporteu (Solució de "l'enigma" a "Cartes" de C.C. 27-2-92), però

seria faltar a la caritat cristiana i a més ningú no tindria la paciència de llegir-ho.

Només uns breus comentaris. No sé si CC és o serà mai popular —que hagi arribat a les vostres assèptiques mans, ja Déu n'hido—. Allò sí que pot dir-se és que és valenta, honrada amb ella mateixa i democràtica. Qualitats que són envejables a tota entitat i publicació. El sol fet de publicar la vostra carta, aquella "censura" que tal vegada enyoreu —fins seria justificable per no caure en "ser cornut i pagar el beure"— us demostra que vola molt per sobre d'aquestes miopies —que es podrien traduir per temperaments inquisitorials nostàlgics— i que camina a la llum del missatge "la veritat us farà lliures".

Sr. Ferrer, seguiu aquesta línia. Sense —suposo— voler-ho, denuncieu una situació no pas falaguera, sinó trista i ressa del "Catalunya, poble dissortat", però malgrat us pesi, no pas per acció i per omissió dels nostres bisbes i sacerdots.

"C.C." endavant. Recordeu que els afers "Galinsoga" poden ser rendibles, invertint el sentit dels vectors.

ANTONI GENDRAU i TUYET
Berga

◆ M'ha dolgut la carta del Sr. Ferrer i Soler

Sr. Director:

Seré breu, tan sols quatre ratlles per a dir que, com a subscriptora de Catalunya Cristiana, m'ha dolgut la idea que exposa el senyor Ferrer Soler, a la carta titulada, "Solució de l'enigma", al número 649.

Respecto molt que tothom pugui pensar el que bonament vulgui. Però, crec que ni els catalans, ni ningú dels quals fa menció, ni molt menys Catalunya Cristiana, ens ho mereixem.

A.M.
Barcelona

◆ Solució a l'enigma?

Sr. Director:

He llegit i... rellegit la carta del senyor J. Ferrer S. i m'admira poder constatar la facilitat amb què ha resolt l'enigma. Per començar, es podia haver estalviat tot el panegíric que fa de si mateix del que sap, del que ha viatjat etc. La humilitat és una gran virtut. Per conèixer Mn. Joan, no fa falta haver corregut països perquè el podem conèixer dins de casa nostra bo i llegint els seus escrits. Encara que no està malament haver-lo conegut a diferents països perquè, com potser ja sabeu, ha tingut càrrecs oficials entre els intel·lectuals i periodistes d'arreu del món. La vostra carta sembla una "arenga" de les que es fan aquests dies de propaganda electoral que sembla que només pot guanyar el seu partit polític, insultant els altres; és un joc de dir mentides que sembla que us ha plagut. I, quin exemple que ens poseu amb el senyor Xirinachs! I perquè ho sapigueu, el nostre estimat setmanari no té patrocinadors. El financem els que l'estimem i hi treballem sense estar "en plantilla", com diu el senyor que escriu un article molt bo, el mateix dia que apareix la vostra solució a l'enigma.

Els que estimem "Catalunya Cristiana" també estimem les nostres coses com a bons catalans. Ens alegrem quan el Barça guanya, jugui amb l'equip que sigui de l'estat espanyol.

Ignoro si Mn. Jarque és de CiU o si voleu, Pujolista... Jo sí que en sóc perquè tinc fe a en Jordi i penso que és dels pocs polítics honorats.

Ara, no em faci riure quan dieu que sou més català que nosaltres... D'aquests catalans, "Libranos Domine!"

ROSA COLLELL
Torrelló

◆ Solució de l'"enigma"?

Sr. Director:

Per molt que l'enginyer Sr. Ferrer Soler hagi viatjat per Europa i fins per Àsia, no sembla haver viatjat prou en profunditat per l'ànima de Catalunya, que és al capdavant el destinatari de C.C.

La solució que insinua no pot ser "la solució". Sembla que li agrada una Catalunya menys catalana i amb menys catalans —en això coincideixen els de la FAI i els falangistes—, i que li fa nosa l'ombra d'homes com Torras i Bages, Claret, Verdagué, Prat de la Riba, Cardó, Vidal i Barraquer, i tants altres fills benemèrits de l'Església i de Catalunya.

Tot això no ens ve de nou. També al seu temps van fer por un Foment de Pietat Catalana, una Lliga del Bon Mot, uns innocents Pomells de Joventut, que el Dictador va segar en flor. També s'esvalotà el Congrés dels Diputats i el Senat de Madrid quan el Bisbe Morgades defensà la predicació i el catecisme en català. També n'hi va haver que es queixaven perquè l'obra monumental de la Bíblia de Montserrat es feia en català i no en una llengua de més difusió. També "El Alcázar" va declarar "intolerable" la pastoral "Arrels cristianes de Catalunya". També... (un llarg etcètera). I, en tots aquests casos, els crítics creien tenir la solució.

Dubto molt que el Sr. Ferrer Soler hagi llegit mai "La Tradició Catalana" de Torras i Bages, de la qual ara celebrem el centenari, i menys encara l'esmentada pastoral conjunta signada per tots els nostres bisbes ara ha fet sis anys. Em sembla que no parlaria pas així.

Pretendre que s'esbravi la catalanitat de l'Església a Catalunya i que es vagi deixant en un fals universalisme —disfressa del pitjor nacionalisme espanyolista— és anar contra tota la nostra història i atemptar contra l'ànima de Catalunya.

I una Catalunya menys catalana,

¿creu el Sr. Ferrer que seria més cristiana i que faria augmentar la tirada del nostre setmanari?

Ho dubto molt. I consti que respecte la seva opinió i el dret a expressar-la.

MANUEL CASANOVES i
CASALS, cmf.
Barcelona

◆ Sobre monsenyor Josemaria Escrivá de Balaguer

Sr. Director:

A propòsit de la carta d'Àlvar Maduell, "Sant Escrivá i el bisbe Carrera", m'he pres la molèstia de llegir les declaracions d'aquest últim a la revista *El Temps* de 17-2-92. I he pogut comprovar que a la pregunta del periodista "I vostè hi anirà, a Sant Escrivá?", la resposta completa del bisbe —si hem de creure al setmanari— fou: "—Home, jo... naturalment com a bisbe de l'Església accepto la decisió que prendrà el Papa, però un sant de particular devoció meva, no ho serà". És evident que Àlvar Maduell ha capgirat el sentit de les paraules del nostre bisbe. Els bisbes, com qualsevol altre fidel cristià, tenen tot el dret del món a triar les seves devocions particulars, i no passa res. Però el que fa olor ja de manipulació, és afirmar que "per la seva boca han parlat milers de cristians, preocupats pel bluf i la precipitació d'aquesta beatificació impopular". I d'això res, car el bisbe Carrera deixa ben clar que accepta la decisió del Papa, cosa que no sembla que estiguin disposats a fer ni Àlvar Maduell ni alguns altres cristians (això de "milers" em sembla una exageració mentre no aportades).

Jo no vull pas jutjar intencions, que només Déu coneix, però em fa pena veure tant de temps i d'esforços perduts per sembrar la divisió i encara l'enfrontament dins l'Església en comptes de dedicar-los a "fer Església". L'esterilitat i la manca de fruits és el desolador resultat d'aquests tipus de plantejaments, que no tenen res a veure amb la sana pluralitat de carismes, sempre volguda i respectada per l'Església quan convergeixen a l'únic fi que interessa la salvació de totes les ànimes.

RAFAEL DIONIS RAURELL
Barcelona

N. de la R.— Hem rebut cartes, amb concepte gairebé iguals a l'anterior d'Enric Rojas Segura, Lluís Ferreiro Loperena, Pau Cardona, Manel Terrades, Mercè Casanoves Clariana i d'altres. No adivino noves raons, donem per arxivat el tema.

ACUDIT

Joan Pau II ha demostrat a Àfrica la seva amistat

Àfrica ha trobat en Joan Pau II un amic que sent profundament els problemes humans, socials, morals i espirituals que afligeixen aquest gran continent tan necessitat i, a la vegada, tan oblidat.

Dakar (Senegal). Beneint la multitud a l'estadi de Dakar per celebrar la santa missa.

Els regals del Papa al Senegal, Gàmbia i Guinea

Durant tot el seu pontificat i, especialment durant els seus set pelegrinatges, Joan Pau II, ha demostrat clarament a Àfrica la seva amistat: amb la seva presència, amb les seves paraules encoratjadores i d'esperança, amb les ajudes que ha enviat i que ha promogut a través de les organitzacions catòliques, i a les seves apressants crides als països subdesenvolupats del món occidental perquè no abandonin aquestes poblacions tan sofermes.

Davant les grans tragèdies humanes d'Àfrica, que el món no vol contemplar, Joan Pau II sofreix per tot això que passa. Però la "simpatia" i "compasió" de Joan Pau II no s'ha quedat en sentiments. A més a més, de les ajudes materials que ha enviat personalment o a través de diversos organismes de la Santa Seu (especialment, a través del Consell pontifici "Cor unum") ha suscitat molts gestos de solidaritat per part de nombroses organitzacions. Fruit del seu interès va néixer l'any 1984 la Fundació Joan Pau II per al Sahel, que treballa al servei de vuit països i que ha servit per alleugerir gran nombre de necessitats.

Joan Pau II, ara ha tornat una vegada més a Àfrica. Als missioners — sacerdots, religiosos, religioses i laics — que amb la seva tasca pacient i generosa, a vegades amb heroics sacrificis, han fet que la fe en Crist arrelés en terres africanes, els ha donat el regal de la seva benedicció i de la seva gratitud, juntament amb la seva oració a l'Amo dels sembrats perquè aquesta sembra missionera produeixi una admirable collita de clergat indígena i vocacions al sacerdoci i a la vida religiosa.

A tots els qui no han rebut el do de la fe, els ha dut com a regal un missatge d'esperança, de pau, d'alegria i d'amor.

Als creients d'altres religions, i sobretot als seguidors de l'islam, els ha ofert la mà estesa i l'amor fratern, fundat en la fe comuna en un únic Déu, font de la nostra estima recíproca, que ha de conduir a una convivència de pau, de diàleg, de col·laboració en la gran obra de l'elevació humana, moral, social i espiritual d'Àfrica.

Per acabar, als governants i autoritats dels països que ha visitat, els ha volgut regalar el seu alè i el seu suport en la construcció d'una societat basada en la justícia, que reconegui a tot individu el dret inalienable de seguir la seva pròpia consciència en la recerca de la veritat i en la seva adhesió.

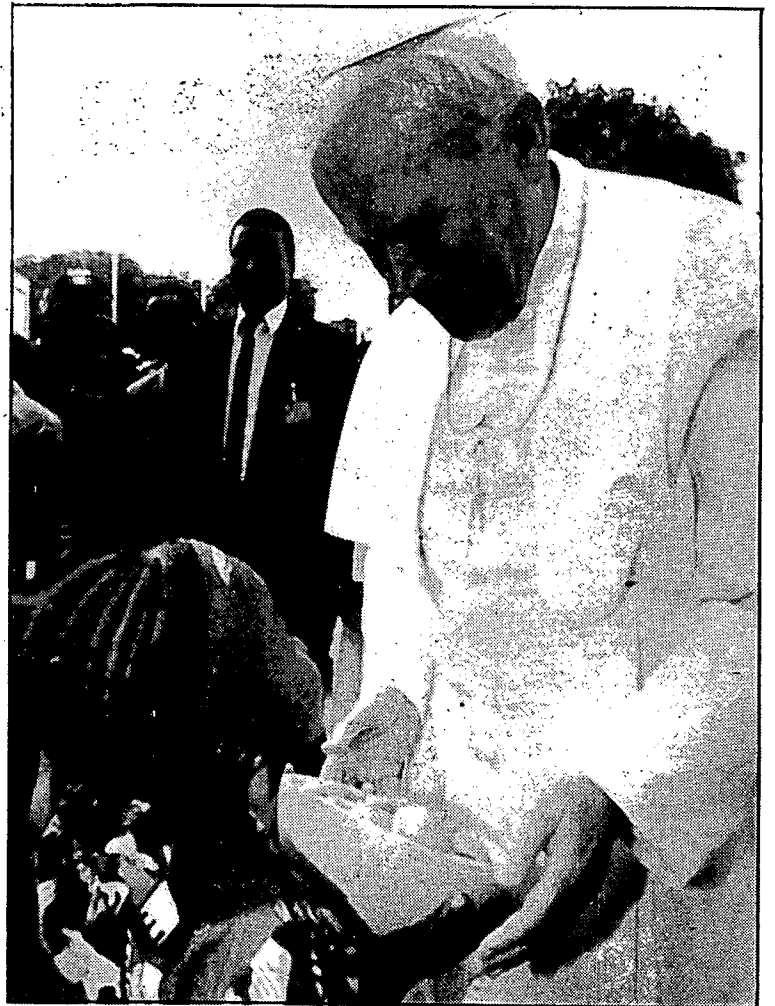
Amb aquest reguitzell de regals ha arribat de visita a Senegal, Gàmbia i Guinea Joan Pau II, l'amic d'Àfrica.

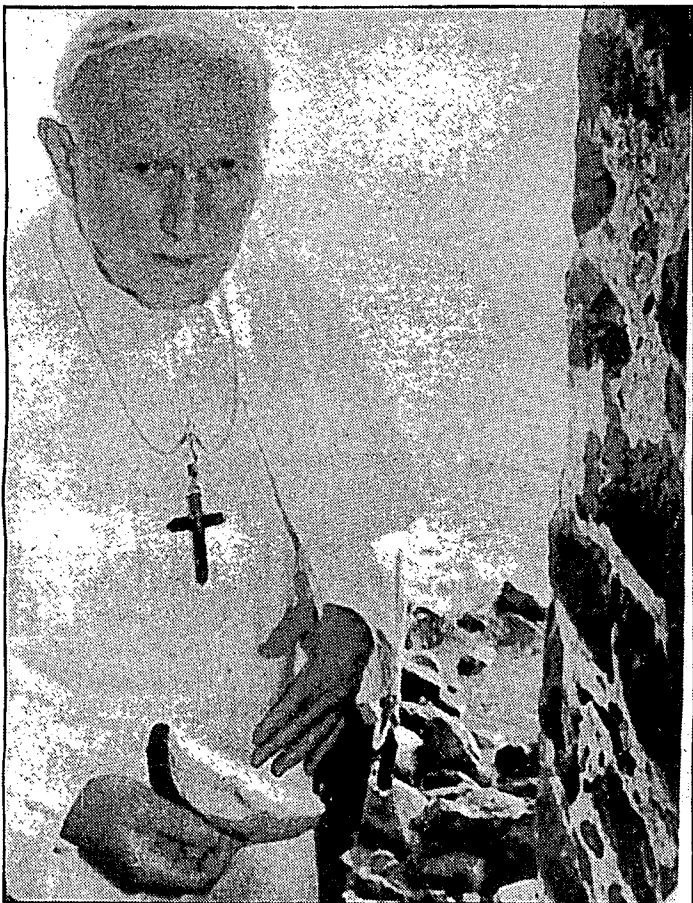
Conakry (Guinea). El Papa és rebut pel president de Guinea, Lansana Conte, a la seva arribada a l'aeroport, en la seva última etapa de la visita a països d'Àfrica occidental.

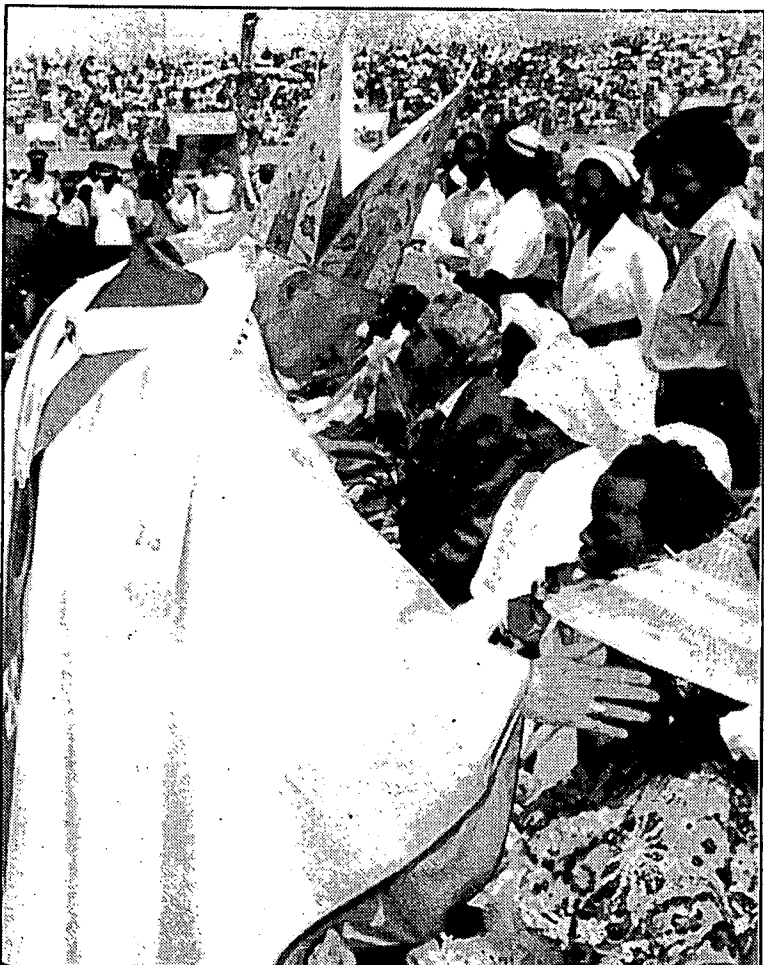
Conakry (Guinea). Joan Pau II és saludat per residents guineans a la seva arribada a aquest país.

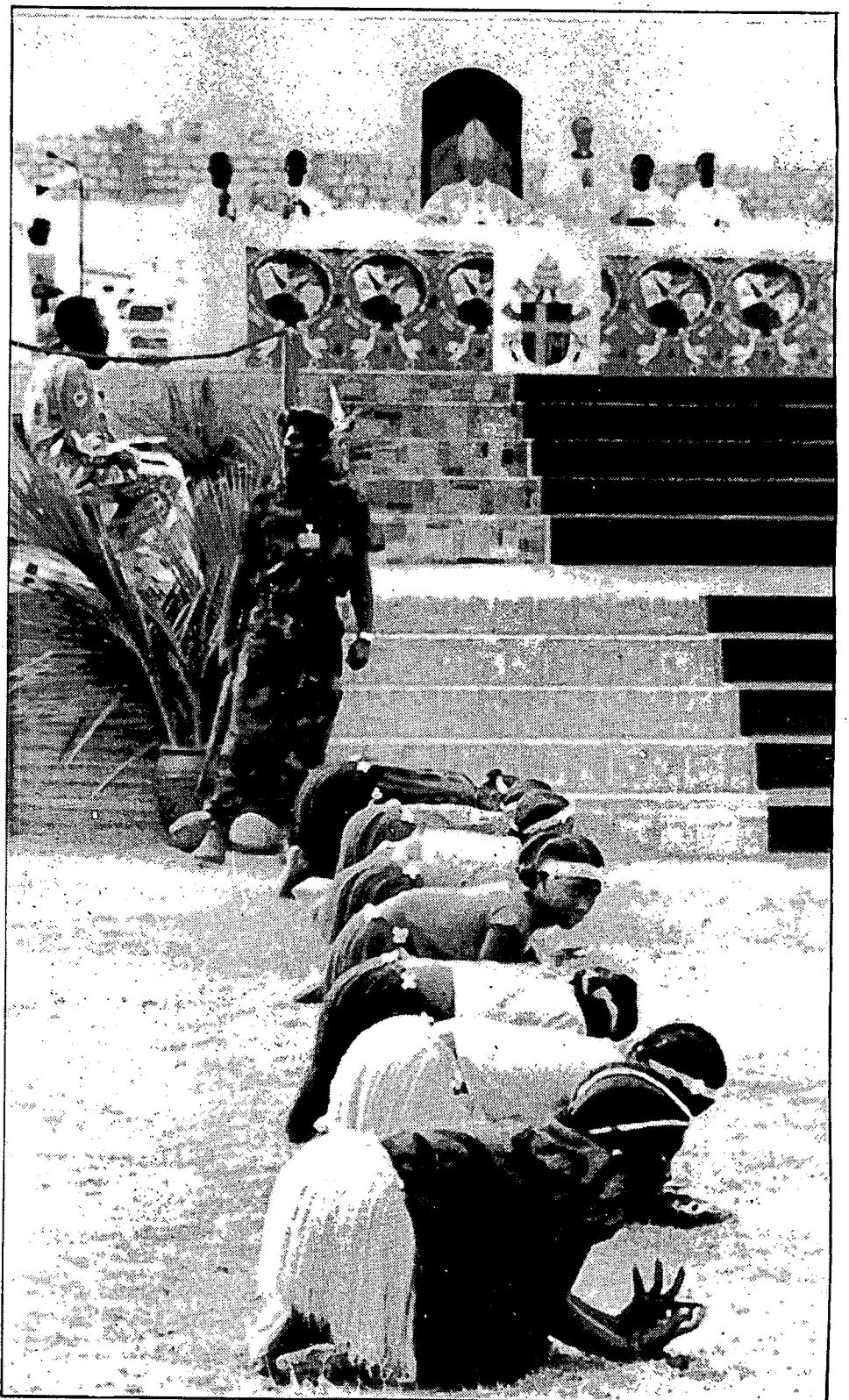
Conakry (Guinea). El papa Joan Pau II rep un obsequi de Martine Haba, una nena guineana.

Illa de Goreé (Senegal). El Papa visita la "Casa dels esclaus" des d'on milers d'esclaus africans foren traslladats a Amèrica.

Benjul (Gàmbia). Joan Pau II després de la celebració de l'Eucaristia a l'estadi de la Independència.

Conakry (Guinea). Joves adornades amb el vestit típic de Guinea en una filera davant el Papa durant la missa.

BARCELONA

• **PARRÒQUIA DE SANT TOMÀS, DE BARCELONA.**— C/ Roger de Flor, 245. PREGÀRIA DELS DIMECRES del temps de Quaresma. A les 20 h., Silenci i pregària personal; a les 21 h., Vespres, pregària comunitària. La pregària se celebrarà a la Cripta; és oberta a tothom. - Continua també el Curs sobre la Història de l'Església (cicle de 3 anys). Sessions properes, **els dijous 19 i 26 de març, i 2 i 9 d'abril. Dia 19:** Apoteosi del Romànic. **Dia 26:** Espiritualitats noves. **Dia 2 d'abril:** Canvi de temps: ciutats i universitats. **Dia 9:** Teocràcia pontifícia i crisi general. Cada dijous, a les 20'30.

• **RECÉS PER A RELIGIOSES.**— A la casa d'exercicis de Sant Ignasi, de Sarrià. De les 10 del matí a les 6 de la tarda. Director: P. Joan Martí Tusquets s.j. Diumenge, **dia 22 de març.** Tel. 203 88 62.

• **ARXIPRESTAT DE SANT OLEGUER.**— **Recés de Quaresma.** Dissabte, **dia 28 de març,** als jesuïtes, de Sarrià. Tot el dia. Dirigit pel Dr. Antoni Deig, bisbe de Solsona. Cal inscriure's abans del dia 25. Tel. 231 36 04.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Curs organitzat pel Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia sobre: EL NEOLIBERALISME: dades sociològiques, perspectiva cristiana. Tercera sessió: "Les justificacions religioses o ètiques del capitalisme", què obliden, què aporten, què falsifiquen. Ponents: José M. Mardones i Josep Vives. **Dia:** divendres, **20 de març.** **Lloc:** Llúria, 13; **Hora:** 19'30 a 21'30; entrada lliure. Informació: 317 23 38.

• **CENTRE CRISTIÀ D'UNIVERSITARIS.**— Dimecres, **dia 18 de març,** a les 20'30 h., al Casal Lloia (Balmes, 138), TROBADA D'UNIVERSITARIS AMB EL BISBE. La Delegació de Pastoral Universitària et convoca a una trobada amb el Bisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, per celebrar l'Eucaristia i compartir una estona junts. Recordar! al Casal Lloia (Balmes, 138), i porta't l'entrepà per al sopar. T'hi esperem! - Divendres, **dia 20 de març,** a les 20 h., VIDEO-FÓRUM. Dins el cicle "La convivència en la parella", projectarem la pel·lícula LAS CUATRO ESTACIONES (A. Alda, 1980). Diversos estudis de la parella. - **Dia 21 de març,** dissabte, MUNTANYA. Aquest segon trimestre et propo- sem venir amb nosaltres al Taga (2.035

m.), comarca del Ripollès. Trucan's al CCU, abans del 18 de març.

• **CELEBRACIÓ EN CANT GREGORIA.**— Dia 22 de març, III Diumenge de Quaresma, a l'església de l'Oratori de St. Felip Neri, de Barcelona (Plaça de St. Felip Neri, 5).

• **S.E. CATEDRAL B. DE BARCELONA.**— **Setmana de predicació quaresmal.** Dies **23 al 27 de març** (dilluns a divendres), pel Rvd. Mn. Domènec Cols i Puig, canonge, dintre de la celebració de l'Eucaristia de les 7 de la tarda. Tema: CATEQUESI SOBRE L'EUCARISTIA. **Dia 23:** Fent memòria, donem gràcies. **Dia 24:** Nosaltres oferim el sacrifici de Crist. El sacrifici de l'Església. El sacrifici espiritual. **Dia 25:** El poble sant; el culte d'un poble. El banquet eucarístic. **Dia 26:** Units en una mateixa alegria; l'acclamació de tot un poble. **Dia 27:** Concili Vaticà II, noves perspectives. Tots els fidels són invitats a escoltar aquesta predicació quaresmal, com a immediata preparació a la Pasqua.

• **CENTENARI DE SANTA CLARA.**— L'any vinent se celebra el VIIIè centenari del naixement de Santa Clara d'Assís (1193-1993). Amb aquest motiu, la família franciscana de Catalunya duu a terme unes trobades de preparació, obertes a tots els simpatitzants de Sant Francesc. La propera serà el **diumenge 29 de març,** a les 5 de la tarda, als franciscans conventuals de Barcelona (c/ Bertran, 14). Consistirà amb tema i diàleg sobre Santa Clara i la Quaresma, a càrrec

"Pregueu a l'Amo dels sembrats
què envii més segadors..."

Vetlla de pregària per les VOCACIONS SACERDOTALS

**dia 18 de març de 1992
de les 22 a les 24 hores**

**Eucaristia i Vetlla presidides pel Bisbe
Auxiliar Mons. Carles Soler**

**Capella del Seminari Conciliar de Barcelona
(Diputació, 231 - facilitats d'aparcament)**

de M. Pilar Lumbreras, osc. cap., la pregària de Vespres, i convivència fraterna. - **Material** del Centenari: Sant Pere més Baix, 18 (caputxins); els dilluns de 7 a 8 del vespre, tel. 319 00 87. **Comandes:** Mercè Ruiz (clarisses); Apartat 85 - 17430 Santa Coloma de Farners.

• **PARRÒQUIA DE SANTA MARIA DEL PI.**— El Rector i el Consell Pastoral es complauen en invitar-vos a l'acte de presentació del llibre "Santa Maria del Pi i la seva història" del qual és autor Mn. **Tomàs Vergés,** prevere d'aquesta comunitat cristiana. L'acte tindrà lloc el divendres, **dia 20 de març,**

a dos quarts de nou del vespre, a l'església del Pi. Aquest llibre d'història és un dels fruits concrets de VI Centenari que acabem de celebrar.

• **SECIN (SERVEI CATÒLIC D'INFORMACIÓ).**— Edita des del passat 1 de febrer un FULL INFORMATIU CATÒLIC diari en el que relaciona tots els fets, que en té coneixement, sobre cultura religiosa que tenen lloc a tot Catalunya. Ha demanat la col·laboració de Rectors i Superiors de Comunitats de vuit Bisbats Catalans que l'informen dels actes culturals, conferències, cursets, predicacions extraordinàries, en general actes formatius i fets com Aplecs, concerts, celebracions, etc. de tot el qual se'n dona coneixement a Redaccions de Diaris, Emissores de Ràdio i TV com a les Esglésies que ho demanin per exposar-ho al públic. A Barcelona s'han interessat la Catedral, i ho tenen ja exposat les Parròquies de la Concepció (claustrer i Placeta), Sant Isidor (interior), els Àngels (cancell), Sant Raimon de Penyafort (cancell), Santa Anna (interior), CEDAIR (interior) i Sant Martí del Clot (cancell). Les Comunitats que hi vulguin participar, poden nomenar un enllaç i contactar amb el SECIN, Roger de Llúria, 100. 08037. Barcelona, telèfon 207 25 98.

• **CENTRE LLEONÈS A CATALUNYA.**— El proper **28 de març** en el local social del centre: c/ Tamarit, 193 de Barcelona, tindrà lloc una conferència a càrrec del P. Jordán Gallego, amb el tema: "La Quaresma o el camí vers l'alegria pasqual de la mà de Maria". L'hora serà les 8 de la tarda. L'entrada a aquest acte serà lliure, tant pels socis com els que no ho son.

Ajuda a l'Església Necessitada

17 de març 1992

"Xerrada - col·loqui"

**"LA SITUACIÓ RELIGIOSA
—AVUI— ALS PAÏSOS DE L'EST
I AL TERCER MÓN"**

Ponents:

P. KAZIMIERZ P. GERVAIS KPAN
P. Redemptorista polonès Missioner de Costa d'Ivori

LLOC:

Col·legi Germans Maristes La Immaculada, c/ València, 370

HORA:

19'30 h.

Entrada lliure

Més informació:

Luís Antúnez, 24, 2.ª, 2.ª,
08006 BARCELONA - Tel. (93) 237 37 63

DIA DEL SEMINARI

al Seminari Conciliar de Barcelona

Dimecres dia 18 de març: VETLLA DE PREGÀRIA PER LES VOCACIONS SACERDOTALS, presidida pel Bisbe Auxiliar Dr. Carles Soler, de les 22 a les 24 hores, a la Capella del Seminari. Celebració de l'Eucaristia i Vetlla d'adoració.

Dijous dia 19 de març: a les 19 hores, al Saló d'Actes del Seminari, TROBADA AMB ELS AMICS I BENEFACTORS DEL SEMINARI, i homenatge als preveres que enguany celebren els seus 50 i 25è aniversari de la seva ordenació sacerdotal. I a les 20 hores, EUCARISTIA PER LES VOCACIONS presidida per l'Arquebisbe Dr. Ricard M. Carles, dins la qual ordenarà de DIAQUES tres seminaristes diocesans.

Diumenge dia 22 de març: CELEBRACIÓ A LES COMUNITATS PARROQUIALS, amb testimoniatges dels seminaristes que hi col·laboren.

Diumenge dia 29 de març: RECÉS OFERT A JOVES QUE ES PLANTEGEN LA VOCACIÓ SACERDOTAL (nois majors de 16 anys), predicat per l'Arquebisbe Dr. Ricard M. Carles, de les 10 a les 17 hores, al Seminari (Diputació, 231, tel. 454 16 00).

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

**Catalunya
Cristiana**

València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel.
Adreça
Se subscriu a exemplar (s) del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària

(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència

Senyors, Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA, amb càrrec al meu

compte corrent ☐ llibreta ☐

Data

Signatura

TARRAGONA

• **VIII CICLE D'ORGUE A LA PRIORAL DE SANT PERE DE REUS (BAIX CAMP).**— Diumenge, **dia 22 de març,** a les 19'30 h., a l'església prioral de Sant Pere. ELS JOVES ORGANISTES: Obres de F. Mendelssohn-Bartholdy. Informació: (977) 77 37 99.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3.ª, 2.ª.
Tels. 487 71 80 - 487 71 18
Pref. Concertar entrevista.

DE L'HOMILIA EPISCOPAL:

"Els malalts són membres actius i qualificats de les comunitats cristianes. Estan més units a la creu de Crist i ens evangelitzen.

Cal potenciar en les Parròquies la Pastoral dels malalts amb la participació especialment dels laics. L'Hospitalitat n'és el motor privilegiat".

L'Església de Tortosa celebra el "després de Lourdes"

Mil devots es reuneixen amb Maria i 50 malalts

TORTOSA.—A la Catedral el diumenge 16 de febrer es reuniren els habituals pelegrins de Lourdes. Al presbiteri:

- el bisbe Lluís amb dotze sacerdots concelebrants.
- a l'ambó, Mn. Antoni Cunill, el nou Consiliari.
- També al presbiteri una nova imatge de la Mare de Lourdes que fou beneïda abans de la Missa.
- Ben a prop de l'altar: cinquanta malalts com a lloc preferencial.
- La resta: fidels, amb el fanalet a la mà, procedents de les sis delegacions comarcals: Amposta, Benicarló, Ribera d'Ebre, Terra Alta, Vinaròs i Tortosa a la qual aquest any li corresponia el paper d'amfitriona.

L'Hospitalitat diocesana fou fundada l'any 1982 amb l'experiència i assessorament de la diòcesi germana de Sogorb-Castelló. L'any següent, dos-cents pelegrins sota el guiatge del primer Consiliari, Ermini Capsir, —que en pau reposa— s'organitzà ja la primera sortida. La torxa de la consiliaria es traspasa a Mn. Salvador Vives el 1985 i des d'aquest curs a Mn. Cunill, rector de Móra la Nova.

Un equip de laics aglutinats per la Presidenta Consol Vives anima i coordina els dos temps forts: el pelegrinatge a Lourdes en començar l'estiu i ara l'evocació dels valors de Maria i la Bernardeta; tot just el diumenge següent a l'11 de febrer. L'objectiu d'aquesta trobada ja és habitual i està programat en el calendari diocesà per tal de revifar i mantenir la flama

dels valors descoberts davant la cova i vora el riu Gave. Podem garantir que creix, any rera any, la participació dels diocesans. A l'última peregrinació de l'estiu 91 hi participaren 700 diocesans,... i ara a la trobada a Tortosa, 1.000.

- En destacariem, a part de l'homilia episcopal:
 - la llarga i substancial monició d'entrada, llegida pel nou Consiliari glossant el missatge de Lourdes pels anys 92 i 93; "Opció preferencial pels pobres".
 - La participació devota i activa de tota l'assemblea.
 - La processó dels fanalets pel claustre de la Catedral.
 - La benedicció amb el Santíssim Sagrament dels malalts.
 - Traslladats al Seminari se celebrà un dinar de germanor amb cinc-cents comensals,... presidits pels malalts (!).
 - I... finalment la "guinda" juvenil que hi posà a la festa de "Missa i mesa", la tuna de la Parròquia de Rossell.
 - Tot plegat una gran diada de fe i de joia compartides.
- Ara es tracta de preparar el pelegrinatge del 12 de juny al Santuari de Lourdes que aquest any vol superar la devoció personal amb l'assimilació del lema: "Opció preferencial pels pobres". Tot un repte que hem pogut captar llegint els textos de conferències i documentació tramesa ja a les Hospitalitats d'arreu de l'Església.

■ J. Blanc i Bahima

FETS I CRITERIS

Els drets de l'infant a Europa

Fem una mica d'història. La primera Declaració dels drets de l'infant fou elaborada per la societat de Nacions l'any 1924 a Ginebra. L'any 1959 les Nacions Unides van adoptar una declaració general de principis. Vint anys més tard l'ONU proclamava el 1979 com a Any Internacional de la infància, i fou mèrit de Polònia que es comencés l'elaboració d'una Convenció sobre els drets de l'infant.

L'any 1989, després de 10 anys de treball, l'ONU adoptava la Convenció que fou ratificada per 20 Estats-membres i que entrà en vigor el 2 de setembre de 1990. Aquest breu itinerari mostra de quina manera en el món els drets de l'infant són ignorats, o pitjor encara, cinicament trepitjats.

El Parlament europeu ha considerat urgent preparar una Carta europea dels drets de l'infant segons la base de la Convenció de l'ONU. Així es va presentar un primer informe sobre l'estat de la qüestió a la sessió del desembre de l'any passat.

Als països subdesenvolupats uns 40.000 infants moren cada dia a causa d'una alimentació insuficient. Uns 100 milions no assisteixen a escola. Més de 50 milions treballen en pèssimes condicions.

Actualment a la Comunitat europea hi ha uns 120 milions d'infants. Fins ara les institucions europees no han dedicat gaire atenció als infants. Les accions al seu favor s'han dut a terme en el context de la lliure circulació dels treballadors emigrants i de la formació professional. Es comprèn, doncs, que l'informe presentat al Parlament europeu sigui el primer pas d'un estudi aprofundit per establir les bases d'una veritable política comunitària a favor dels infants.

Amb l'augment de les migracions els infants sentiran el desarrelament i l'esforç per aprendre una llengua nova. Es presenta la necessitat d'harmonitzar els subsidis familiars i de facilitar una educació pre-escolar.

S'ha d'accentuar la lluita contra els abusos sexuals i la utilització dels infants com a instruments de prostitució o de pornografia. Cal estudiar la situació dels infants que tenen el pare o la mare a la presó. Actualment, a la Comunitat europea, hi ha uns 6.000 infants desapareguts.

El Parlament europeu ja ha fet seves unes propostes concretes per a una política global de la infància: els Estats-membres han de ratificar la Convenció de les Nacions Unides, crear una Comissió parlamentària dels drets de l'infant que fos un exemple a imitar pels Estats-membres.

El Parlament europeu representa actualment 340 milions de ciutadans europeus. És necessària una sensibilització i una informació eficient per respondre al dret fonamental de tots els infants: el dret a ser feliços.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.

Blanc de Belart • Alta Mår • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

Un centre d'animació per a jovent a Mallorca

Ruberts, un lloc on poder viure a l'estil de Jesús

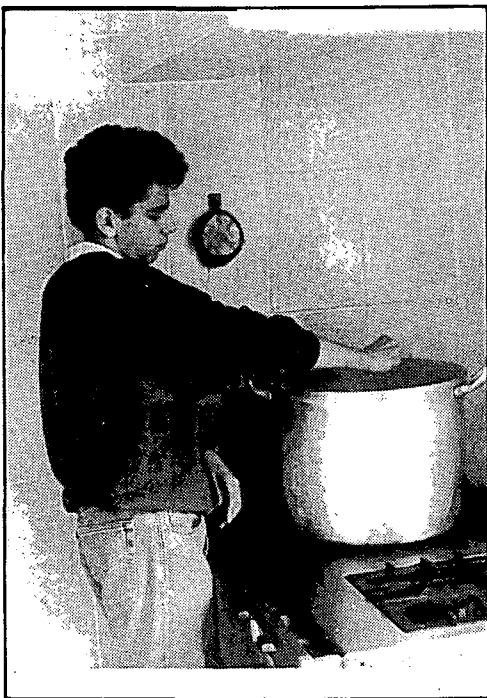
CIUTAT DE MALLORCA.— Diumenge al matí vaig agafar el cotxe i vaig anar a Ruberts, un centre d'animació que el Secretariat de Pastoral Juvenil de Mallorca va posar en marxa fa més de dos anys. Seguint les indicacions de na Joana, una de les persones que hi fa d'animadora, després d'uns vint quilòmetres de carretera, vaig ficar-me per una carretereta estreta, mal asfaltada i amb un marge a cada costat, que em va portar fins un petit llogaret anomenat Ruberts.

A Ruberts hi ha una obra que sembla igual que totes les altres, però aquesta petita caseta és el lloc on els joves dels grups cristians de Mallorca poden "experimentar l'estil de vida de Jesús". L'edifici està perfectament restaurat i molt ben condicionat. A la planta baixa hi ha la cuina, el rebost, el menjador-sala de reunions i la capella, que abans era la cuina i que té per altar una pica de pedra molt antiga. Al pis de dalt hi ha tres habitacions, amb quatre llits a cadascuna, on dormen els joves dels grups, i tres més amb dos llits, per als animadors dels grups i els animadors de Ruberts. I tot això ho han fet els grups que hi han anat passant amb l'ajuda de tres picapedrers (els paletes es diuen així, a Mallorca), perquè quan Ruberts va començar a funcionar la casa estava en un pèssim estat de conservació.

Ara les obres ja s'han acabat, però els grups hi continuen passant. Són grups de com a màxim dotze joves, de més de setze anys, que s'hi estan un cap de setmana, si és a l'hivern, o de dimarts a dissabte, si és a l'estiu.

Una experiència de convivència

I què hi van a fer?... Doncs bé, a Ruberts no hi ha activitats fixes, sinó que s'ofereix a cada grup el que demana. Hi van amb els seus

animadors i hi viuen una experiència de convivència, de pregària i de treball, sempre adequada a allò que ells necessiten. Els joves passen tot el temps que hi són junts, i es distribueixen totes les tasques que cal fer perquè el centre continuï funcionant: el menjar, el pa, la neteja, i també la feina de pagès. A Ruberts hi ha bestiar (gallines i porcs) i camps de conreu, i el producte de la feina dels joves que hi van, i també dels animadors (que no s'escaquegen, sinó que penquen tant o més que els altres), serveix per al consum propi i també per vendre-ho, perquè a Ruberts no es paga, es treballa per guanyar-se el menjar i així aprendre que no tot s'aconsegueix amb diners.

Els grups que passen per Ruberts ho fan per motius diversos, però tots s'enriqueixen amb una experiència de convivència, de treball en comú i de fe. Els joves s'ho passen bé fent feines que, en altres circumstàncies, semblen molt feixugues, i això els fa veure

el món, i també la seva relació dins el seu grup d'una manera, donant molta importància a coses que normalment els passen desapercebudes.

Enriquiment personal

Els animadors de Ruberts també hi han experimentat un gran enriquiment personal, perquè s'han d'anar adaptant a cada nou grup, i a més han hagut d'aprendre a fer coses que mai no els havia passat pel cap que podrien haver de fer algun

dia, com enfilar tomàquets, sembrar alls, pastar pa, criar gallines, i tantes altres feines que fan que el centre de Ruberts continuï funcionant i donant a cada nou grup allò que li cal, perquè "què se'n treu de gratar-li l'orella a un que li pica la cama."

■ Marc Boix i Aragonès

El valor de l'experiència

Tothom reconeix un gran valor a l'experiència, una gran utilitat. Quan dues persones aspiren a un càrrec, normalment, es prefereix l'expert, encara que no pugui exhibir tants diplomes i títols com l'altre aspirant, brillant estudiant amb excel·lents i matricules en totes les assignatures menys en les pràctiques, que no ha fet, reduïts tots els seus coneixements a la pura teoria.

I és que, amb la pràctica, el tècnic té ocasió d'obtenir l'aplom, la seguretat i el domini en la seva feina. Un seguit de fracassos i disbarats més o menys importants comesos durant els primers anys de la seva activitat professional, li procuren l'incalculable bagatge de l'experiència que, sumat als seus coneixements teòrics anteriors, el transformen en l'expert professional de solvència.

Per això resulta difícilment comprensible que es produeixin monuments fracassos en treballs públics promoguts per organismes oficials dirigits per tècnics que no poden ser joves passersells inesperts, ja que se suposa que aquests promotors oficials exigeixen sempre totes les garanties i encara una mica més. Fracassos com els darrerament ocorreguts, per exemple en les obres del passeig de Colom de Barcelona, obres que encara noves s'han hagut de modificar; la inauguració de l'estadi de Montjuïc on s'hi descobreixen no unes petites goteres sinó que hi plouia a raig fet; l'avarament de la reproducció de la "Victòria" que, tot just entrar a l'aigua, s'enfonsa; els tres o quatre incendis de l'Expo'92, el darrer dels quals ha destruït tot el Pavelló dels descobriments. Davant la imminent inauguració del TGV Madrid-Sevilla ja tot són apostes, presumpcions i conjectures sobre la mena d'espifiada que hi haurà: descarrilarà?, s'enfonsarà un pont?, s'hi calarà foc?

Això no pot continuar així! Aquest tipus d'imprevistos no es poden produir ni es poden admetre. A veure si, almenys, són unes experiències que serveixin de cara al futur per a treure'n uns ensenyaments d'utilitats. El que passa, però, és que aquest tipus de grans fracassos sembla que no s'atribueixen mai a errades, badades, negligències o imprudències d'un tècnic que hauria de ser-ne responsable.

I aquí no ha passat res! Així, aquestes experiències mai no proporcionaran la confiança del poble, si els autors gaudeixen de la impunitat que sembla donar-los una mena de patent de cors que potser és fruit de comptar amb una espècie de complicitat que donés el fet de formar part d'un grupet, d'una trepa, d'una conxorxa. Cosa que encara seria pitjor!

■ Antoni Munné i Tomàs

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." **Fra Juan José Aristi, BOLÍVIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

ANGELINA BUFI BRUTAU GRIJALBA, 324 IBARRA ECUADOR.....	21.892 Ptas.
JORDI GISPERT SAUCH "VIDYA JYOTI" 23 RAJ NIVAS MARG DELHI 110006 INDIA.....	21.892 Ptas.
M. DOLORS MASDEU BP 99 KRIBI CAMERUN.....	21.892 Ptas.
MERCÉ SOLEY AMBASADA SPANICH ULICA STRAROSCINSKA 1 VARSAWA (POLONIA).....	17.732 Ptas.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
 Direcció..... Tel.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal n°.....
 N° compte corrent.....
 Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

A l'Institut Químic de Sarrià

Atorgada la "Medalla P. Eduardo Vitoria" al P. Pere Ferrer Pi i a la Companyia de Jesús

BARCELONA

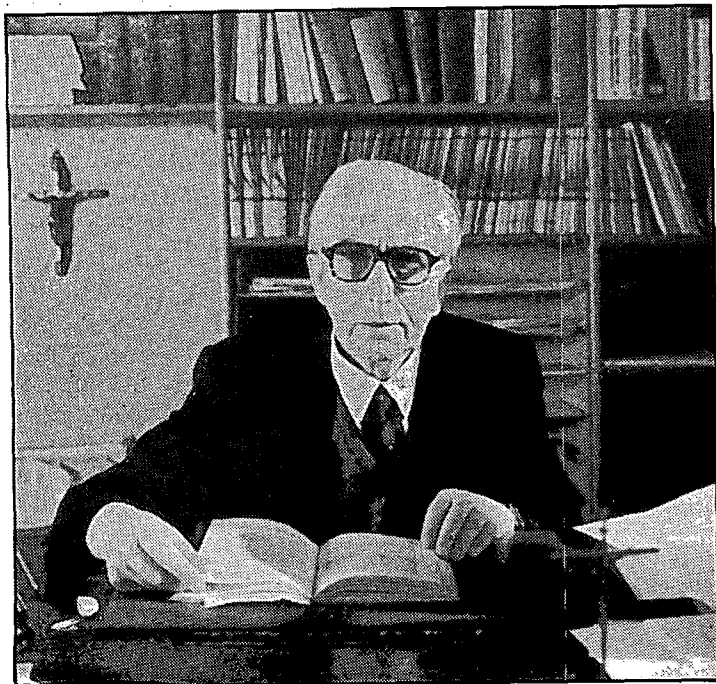
El 6 de març, a la Sala d'Actes del Col·legi Sant Ignasi (C/ Carrasco i Formiguera 32), tingué lloc l'acte d'entrega de la "Medalla P. Eduardo Vitoria", categoria d'or, atorgada pel Consell Directiu de l'Institut Químic de Sarrià a proposta de les diverses branques de l'IQS, al P. Pere Ferrer Pi, S.J., per la seva dedicació a l'Institut Químic de Sarrià durant els 13 anys en què va ser-ne Director, i a la Companyia de Jesús, per la seva valenta i decisiva intervenció en la fundació del Institut Químic de Sarrià. En nom de la Companyia de Jesús recollí el guardó el Rvd. P. Oriol Tuñí, Provincial de la Província Tarraconense.

Van assistir a l'acte, entre altres personalitats:

L'Hble. Sr. Josep Laporte, Conseller d'Ensenyament, que presidi, l'Emm. i Rvdm. Dr. Ricard Maria Carles, Arquebisbe de Barcelona, el Rvd. P. Luis Tomás Sánchez, Provincial d'Espanya de la Companyia de Jesús i Excm. Sr. Antoni Negre, President de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i President de la Fundació Patronat de l'Institut Químic de Sarrià.

La "Medalla P. Eduardo Vitoria" és el màxim guardó que concedeix l'IQS. Fins ara ha estat atorgada a: Sr. Buxó de Abaigar, Marquès de Castell-Florite (1966); Dr. Manuel Sanz Burata, S.J. (1985); Dr. Pere Ribosa Arnó (1986).

L'IQS, del qual enguany es celebra el seu 75è Aniversari, va ser fundat pel jesuïta P. Eduardo

Vitoria. Des d'aleshores fins avui aquesta institució ha format milers de professionals. L'IQS ha iniciat durant el Curs 1991-92 una nova etapa com a Centre Plurifacultatiu de la Universitat Privada Ramon Llull amb els estudis de Química i la Facultat d'Economia.

En un Acte independent, a les 21 hores, i a la Masia Rosas de Valldoreix (Barcelona), l'Associació de Químics del IQS oferí un sopar, amb l'assistència dels seus associats, en el qual tributà homenatge a l'Institut Químic de Sarrià. El sopar va ser presidit per l'Hble. Sr. Antoni Subirà i Claus, Conseller d'Indústria i Energia.

● C.C.

CARTA DOMINICAL

La bretxa que no hem de tancar

En alguna ocasió ha dit Joan Pau II que tota ànima té una esquerra que s'obre a la transcendència. Fa quaranta-cinc anys, Gabriel Marcel va escriure en "Homo Viator" que, "si romanem, per poc que sigui, permeables a l'esperança, és a causa exclusivament de les bretxes i les fissures que subsisteixen en l'armadura de l'haver que ens envolta; armadura feta dels nostres béns, dels nostres coneixements, de la nostra experiència... Però aquestes fissures i només per elles es pot mantenir la respiració de l'ànima, que tothom té el perill de deixar-se obstruir, com s'obstrueixen els pulmons".

Més enllà d'aquestes fissures, que ja tenim nosaltres —d'una manera semblant a quan els nostres ulls enfoquen l'infinit, en mirar un horitzó llunyà—, la fissura que s'obre a Déu s'eixampla lluminosament, quan la nostra consciència mira envers on es pot dirigir. A unes actituds que són molt lluny i més elevades d'on té consciència de trobar-se en el moment actual.

Hi ha dues exigències capaces de trencar la nostra armadura. Una és la integritat de la pròpia persona. L'altra, la comunió amb els altres. Sant Pau sentia aquesta doble exigència com un resum d'allò que el seu esperit anhelava. "El que duc a terme, no ho entenc, ja que no obro allò que vull, sinó que faig allò que em desagrada". Així expressava la primera (Rom 7, 15). D'altra banda, l'exigència de comunió omple totes les seves cartes. Ambdues exigències, que, alhora, són ideals, comporten una ascètica personal per a posar ordre en la pròpia persona —coherència entre idees, volers, sentiments i accions— i per a viure i crear comunió amb el proïsme. Si en el cas primer la dificultat radica en el desordre interior, en el segon la dificultat brolla de l'indefugible amor propi que lluita per anteposar els propis interessos als dels germans. De la qual cosa es dedueix la necessitat d'una ascètica personal.

Aquesta doble meta no és estranya a l'amor. L'amor a Déu i als germans posa en ordre tant el nostre interior com les nostres relacions interpersonals. I això és un ressò esplendorós del captivador amor de Déu. Qualsevol actitud ascètica no és altra cosa que un reflex del sacrifici de la Redempció que ens fa possible ser uns homes nous.

Ho és en va, que som fets a imatge de Déu. És així com podem entendre la reacció de Déu davant la resposta pecadora de la nostra vida. En efecte, quan un amor humà és gran, la no-resposta o refús d'aquell que hom estima no mata l'amor ni provoca odi, sinó que fa que l'amor adquireixi els trets de la misericòrdia, que és un amor sacrificat, ascètic. És la perseverança —tantes vegades heroica en la vida dels homes i de les dones!— en el desig del bé de l'altre. Però això no s'esdevé sense algun sacrifici, sense renunciar a alguna cosa.

La misericòrdia amb un mateix —que demana l'esforç de conversió— i amb els altres —que exigeix d'anteposar l'amor a ells al propi amor— només es pot dur a terme amb un esperit de mortificació i amb l'ascètica. El temps de Quaresma, que ja hem començat, és oportú per a no oblidar que la nostra voluntat necessita, per a enrobustir-se, l'exercici ascètic, alguna mena de renúncia.

■ † Ricard M. Carles

Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Música electoral

És molt moderna, assonant; amb esgarips i grinyols de tant en tant. Poc serena. No invita a escoltar com creix l'erba, ni a sentir la sortida del sol, a ulls clucs com els wagnerians a ultrança. Ni a dir coses boniques a l'estimada, com Schubert o Schumann, ni a dansar al voltant d'una foguera. És, senzillament una música lamentable.

Perquè en aquesta música no hi ha més herba que la que es vol segar sota els peus de l'altre, ni més sol que una urna per omplir de vots, ni més estimada que el poder...

És una música amb tant desafinament, que fins i tot quan es fa monòtona tampoc no es fa interessant. I és difícil enmig del guirigall sentir la veu assenyada i serena que planteja els problemes del país no com una arma contra el contrincant, sinó com un camí i una possibilitat de futur.

Per seguir atentament una campanya electoral cal tenir les orelles molt fines per captar la intenció. Aquesta música no ajuda.

■ Oriol Camps

Ordenació sacerdotal a la parròquia de Sant Oleguer

El passat dia 1 de març es va celebrar, a la parròquia de Sant Oleguer, l'ordenació d'Agustí Moreno González. El nostre bisbe Ricard Maria presidí l'acte en presència de tota la gent de l'arxiprestat que ompliren l'església de gom a gom.

Tots coneixem l'Agustí ja que porta temps a la parròquia de Sant Oleguer fent, entre d'altres coses, una admirable feina amb els joves del barri dels quals s'ha guanyat el molt merescut afecte.

La celebració litúrgica fou enriquida amb aportacions musicals i poètiques i resultà, en conjunt, d'una bellesa que tots vàrem compartir. L'Agustí, en dir unes paraules, es va referir a una planta que els seus pares li donaren el dia que va marxar cap al seminari: "Aquesta planta —va dir—, és la representació de la meua fe, que dia a dia, ha anat creixent. Totes dues, s'han anat engrandint al llarg dels mesos del meu aprenentatge." Després, fora ja del recinte, ens va explicar que el que era un petit esqueix, en créixer, va donar molts altres esqueixos per als seus companys de seminari. Ben bé traïem la conclusió que això és la representació palpable del que ell farà: a partir de

la seva vida interior, donarà vida a molta altra gent.

L'Agustí no va voler cap regal de la comunitat i que tot allò que s'havia recollit fos destinat a la beca per un seminarista xilè. L'anècdota de la celebració va ser que els diners recollits havien de ser lliurats per una nena al mateix Agustí, però la nena, veient els sacerdots al voltant de l'altar a qui es va dirigir per fer el lliurament va ser al senyor Bisbe, que va riure amb l'equivocació.

Coincidint amb les festes de la parròquia, el acabar l'acte es va oferir a tots els assistents un concert d'havaneres i els conegut cremat de rom. La comunitat sen-

cera va acollir el seu nou pastor enmig de la festa: l'aturaven a cada passa per abraçar-lo i felicitar-lo. Fins i tot li varen cantar: "El meu avi" amb una lletra feta especialment per a ell.

Va ser, en suma, una festa com poques i que tots recordarem d'una manera entranyable. Benvinguts si es, mossèn Agustí!

■ Magda Revetllat i Barba

"Vida Creixent" fa els primers passos al bisbat

LA SEU D'URGELL.— "Vida Creixent" ha tingut un bon bresol a les comarques del bisbat d'Urgell, el mateix que donà vida i impuls a l'obra de la M. Janer. Convocades pel prevere Antoni Vidal, un grup de persones, amb ganes d'endegar el moviment "Vida Creixent" als pobles del bisbat d'Urgell, es van reunir a la Residència de la Sagrada Família per donar estructura al seu projecte.

La trobada serví per encoratjar-se mútuament i planificar el llançament de la idea apostòlica a les parròquies d'Urgell. Segons informa el consiliari diocesà, Antoni Vidal, ja s'han consolidat dos grups de "Vida Creixent" a la Seu d'Urgell i es treballa en la implantació del moviment eclesial a Andorra. Els objectius immediats de l'associació a les terres d'Urgell són la informació i la divulgació del moviment.

"Vida Creixent" es defineix com un moviment eclesial dedicat a la gent gran. Mitjançant les trobades s'intenta "fomentar l'amistat cristiana, animar l'espiritualitat dels seus membres i fer-los participar activament en la vida de l'Església". El dinamisme del moviment arrenca de la trilogia "Amistat, Espiritualitat i Apostolat". Homes i dones se senten units pels llaços de la solidaritat i fan front a la problemàtica pròpia de la tercera edat des del compromís cristià. El carisma i les activitats de "Vida Creixent" fan que sigui un moviment particularment adequats i necessari al món rural, sobre tot perquè promou les trobades i el diàleg entre la gent gran. Cal confiar que arrelarà i donarà bons fruits als pobles del bisbat d'Urgell.

■ A.M.

Un ample programa d'actes per festejar l'efemèrides

Gósol celebra els 100 anys de l'església parroquial

URGELL

GÓSOL.— Publicacions, conferències, festivals, actes religiosos i exposicions omplen el programa dels actes programats per celebrar enguany el primer segle de l'església de Santa Maria de Gósol.

"**Es a l'entorn de l'església que un poble esdevé comunitat**" digué Ramon Sàrries, vicari general, als gosolans, en l'homilia de la missa que obria els actes commemoratius. I els exhortava a recordar la seva història per "**bastir l'esdevenidor**". L'acompanyava en la celebració el rector de la parròquia, Ramon Anglerill, prevere solsonès que serveix la parròquia del bisbat d'Urgell. Un acte cultural acompanyà també la festa. La coral "Veus de Santpedor", acompanyada d'un quartet instrumental, interpretà una selecció de nades i Josep M. Guilà recità el Poema de Nadal de Josep M. de Segarra.

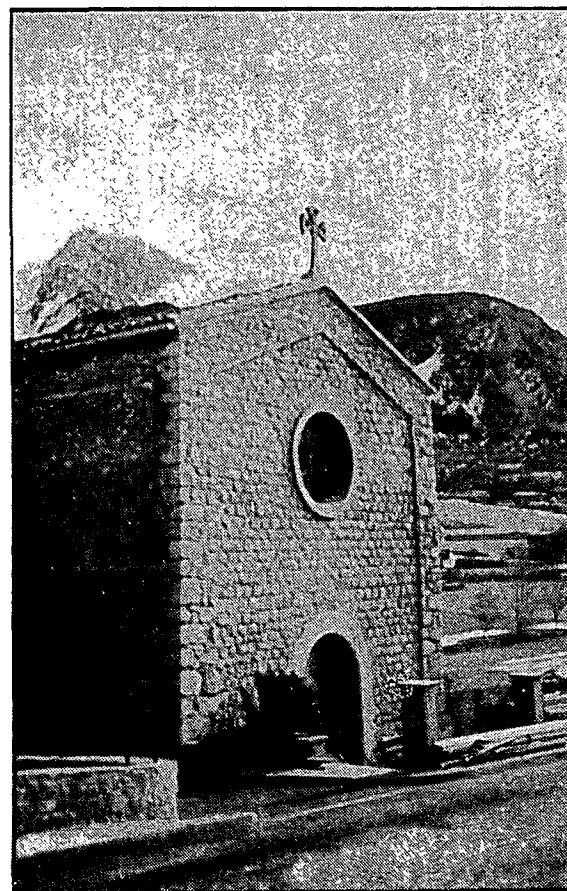
Antigament Gósol estava situat al Tossal, a l'entorn del castell, del qual encara en resten runes. Castell, església i habitatges formaven un conjunt bell i estratègicament situat.

Arribà un dia que els gosolans van pre-

ferir el conreu de la terra a les guerres, deixaren l'espasa i empunyaren l'esteva. La vall, a la plana, els brindava uns serveis més adequats a la seva nova feina. Abandonaren el cim i el castell, i a poc a poc, com les formigues quan formen les seves ciutats, els gosolans van crear el poble actual. Durant segles l'església sentí recança de deixar el cim i l'ombra de les pedres mil·lenàries del castell, finalment a les darreries del segle passat abandonà el cim privilegiat i baixà al costat dels feligresos, a la vall. El dia 3 de desembre del 1892 era inscrit el primer baptisme celebrat a la nova església de Santa Maria. Una talla en fusta de la Mare de Déu presidí el temple fins el 1930, des d'aleshores la imatge romànica és al Museu d'Art de Catalunya, a Barcelona. Des del 1984 s'hi venera una còpia de la imatge original de Santa Maria de Gósol.

Una naturalesa privilegiada ha escampat el nom del poblet pirinenc, que generosament ha donat salut a metges famosos i inspiració a artistes i poetes. Picasso s'identificà tant amb el poble que arribà a signar "**Pau de Gósol**" i Pere Ribot en cantà els elogis: "**El Cadi és vostra bandera / Pedraforca el ferm altar**".

■ Antoni Mirabet

CATALUNYA / 92

Qui no voti, no podrà exigir

És d'allò més simple i natural: qui no voti, el proper diumenge dia 15 de març, no podrà protestar, exigir o criticar més endavant perquè li mancarà capacitat moral per fer-ho. No són unes paraules meves, responen a un criteri en aquest sentit manifestat pel president Pujol en ser pre-

guntat pels periodistes sobre el nombre i l'abast de la possible abstenció en els comicis autonòmics.

I tenia raó el President. Qui s'absté de tot, s'automargina de la possible solució dels problemes petits i grans que el poden afectar directament o indirectament, no hi aporta el seu granet de sorra, "passa", com diu ara el jovent, de tot allò que succeeix portes enfora de casa seva. Sens adonar-se, però, que res del que s'esdevé a la vida pública mai no li serà realment aliè. Perquè ningú no pot viure si no és en societat.

"Si no fas política, algú la farà en el teu lloc", és una regla d'or mundialment acceptada que consisteix en el crit més poderós que mai no s'hagi deixat sentir contra tota mena d'abstencionismes, al nivell que sigui. Qui pensi que pel simple fet de deixar de votar res no l'afectarà, erra de mig a mig. Més encara: dona mostres de la més punyent de les inconsciències.

De vegades els abstencionistes, moguts per un bri de responsabilitat, volen donar arguments que avalin el seu, en el fons, el tant-se me'n dona: "el meu vot no decidirà res", "tot està dat i beneït", "l'abstenció és una actitud democràtica com la que més", "tan lícit és participar en les eleccions com no fer-ho", "no vull fer el joc a segons qui", etcètera, etcètera. Tots ells són arguments, tirant curt, defensius, baixos de sostre, que en lloc de menar a l'acció porten a la inactivitat. La gent que deixa que els altres pensin, actuïn i prenguin decisions en el seu lloc,

mai no pertanyerán als rengles dels qui han fet avançar el món.

Hi va haver un temps en què els seguidors de Jesucrist també van tenir la temptació de deixar que el món que no els agradava, en el qual no s'hi sentien a gust, que obrava segons pautes i normes del tot allunyades del cristianisme, fes la seva via mentre ells ja en prendrien una altra. Era una actitud lamentable, però, per damunt de tot, absolutament oposada a la dèria evangelitzadora que sempre ha distingit els bons cristians. I acabaren per adonar-se, amb la jerarquia al capdamunt, que si volien canviar el món, s'hi havien d'involucrar, incidir-hi, treballar-hi; estimar-lo, en una paraula.

Per això els bisbes de Catalunya han fet una crida a la participació a les urnes pel proper diumenge. Els catòlics han de votar la llista que més els plagui d'acord amb la seva consciència, mai quedar-se a casa o sortir a passejar tot oblidant el deure cívic més elemental.

A fi que, més tard, havent complert tinguem l'autoritat moral necessària per, si cal, fer-nos sentir.

■ Antoni Plaja i Mateu

CANÇONS de QUARESMA I PASQUA

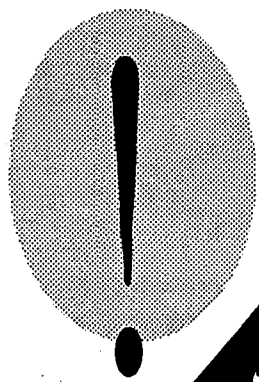
- Dels cançoners i cassettes **UNA VEU EXULTANT**, el núm. 2b. Lletra i música: Mn. Josep Soler.
- Algunes cançons del cançoner **PREGÀRIES** (Cançons per al poble). En castellà: **PLEGARIAS**. Amb quatre cassettes en català: Pregàries-1, Pregàries-2 (gregorià en català), Pregàries-3 (gregorià en català) i Pregàries-4 i tres cassettes en castellà: Plegarias 1, 2 i 3.

Per a les ESGLÉSIES i per a les FAMÍLIES

- Si a **CASA VOSTRA** escolteu música, perquè no aquests cassettes? Estan ben fets i us ajudaran a pregar perquè la lletra és de pregària i la música hi acompanya. I pregar és "alçar la mirada vers el Senyor que us omplirà de llum". Proveu-ho!

Adquiriu-los a les llibreries religioses.

Aviat sortiran els cassettes 1c. i 2c. d'Una veu exultant.

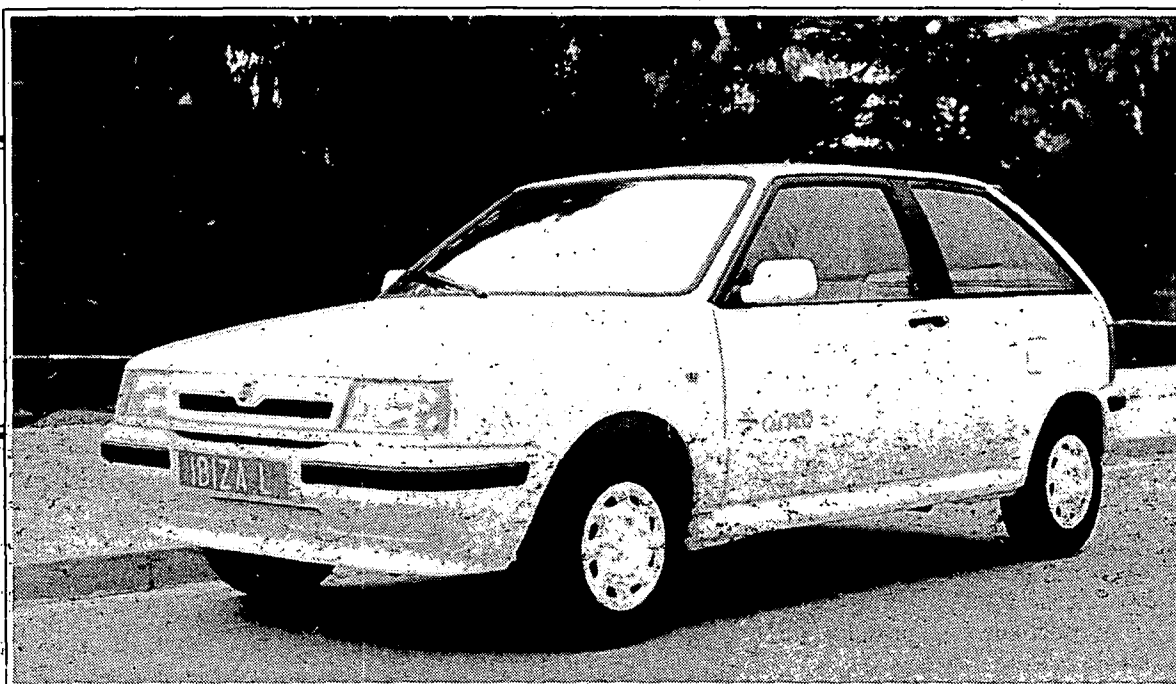
la vostra aportació

Catalunya Cristiana

CAMPANYA D'APORTACIONS POPULARS AL NOSTRE SETMANARI

Adquirint les butlletes podeu optar als premis.

1r. premi: *Un cotxe
SEAT
IBIZA/Olímpic,
3 portes*

SORTEIG TRADICIONAL: 1 DE JUNY

2n. premi: *Una FILMADORA de vídeo PANASONIC NV-G3B (VHS-C), amb visor en color.*

3r. premi: *Un artístic Joc de Cafè de producció artesanal.*

Altres premis: ✓ *8 lots de vídeos amb els 5 títols de la col·lecció "Signes dels Temps" i també: "Pere Tarrés, un testimoni del nostre temps", i*
✓ *10 lots de llibres amb la nova col·lecció de contes "El món meravellós de Disney" (6 títols).*

El sorteig es farà el dia 1 de juny de 1992, davant notari, al local de l'entitat **Associació d'Amics de "Catalunya Cristiana"**, Pça. Urquinaona 11, 3r 3a A, tel. (93) 301 37 18, 08010 Barcelona, que n'és la dipositària.

BUTLLETA DE COMANDA

Per participar en el Tradicional SORTEIG 1991 en suport de
CATALUNYA CRISTIANA

☐ Talonaris a 5.000 ptes.

☐ Butlletes a 100 ptes.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població..... DP.....

Tel..... Província.....

Trameto l'import per ☐ xec barrat ☐ gir postal

NECESSITEM EL VOSTRE AJUT

PODEU ADQUIRIR LES BUTLETES A LES SEGÜENTS
LLIBRERIES:

- La Formiga d'Or, Av. Portal de l'Àngel, 3
- Balmesiana, Duran i Bas, 6
- Signe, Mallorca, 301

Podeu demanar-ho per correu enviant aquesta
butlleta de comanda.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, tel. (93) 301 37 18. 08010 Barcelona

**ELS CRISTIANS HEM DE SOSTENIR LA NOSTRA PREMSA
GRÀCIES PER LA VOSTRA APORTACIÓ**

Antonio Vera ordenat diaca

“Sóc un obrer que ha descobert Jesucrist”

LLEIDA

El diumenge dia 16 de febrer a les 6 de la tarda fou ordenat diaca el jove seminarista de Lleida, Antonio Vera Palomo. La cerimònia se celebrà a la Parròquia del Stm. Salvador, barri de Pardinyes, Lleida, comunitat en la qual Antoni està exercint el seu ministeri diaconal i on primer hi era en pràctica pastoral.

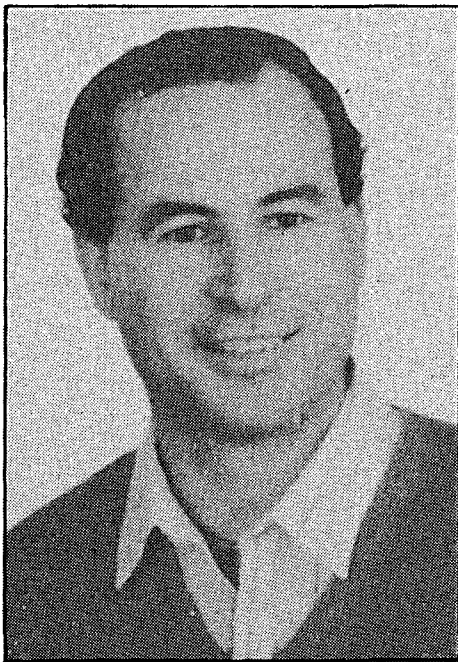
En la cerimònia, oficiada per Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida assistiren cinquanta sacerdots entre els quals hi havia amics i companys d'Antonio arribats de Barcelona, en el Seminari de la qual l'ordenat ha cursat els estudis eclesiàstics, i companys diaques. El temple parroquial estava ple de fidels que seguien amb màxima atenció el ritu de l'ordenació.

Montserrat Fenosa, religiosa Vedruna, companya d'estudis d'Antonio, y Jacinto Pernia, president de l'Associació de veïns del Barri de Pardinyes, donaren

testimoni a favor de la dignitat del candidat al diaconat després de les paraules de presentació del Rector del Seminari de Lleida Rvd. Mario Rodrigo, que es va remetre al testimoniatge que d'Antonio havien donat els superiors del Seminari de Barcelona.

Tota la celebració fou molt participativa tant en cants, pregàries; presentació d'ofrenes i moments de diàleg entre el president de l'assemblea i els assistents aconseguint-se un clima de participació activa.

Al·l'homilia el Sr. Bisbe recordà que el servei de la caritat i assistència als més desvalguts és tasca primera del diaca, amb el servei de la paraula i distribució de l'eucaristia. Mons. Malla va citar expressament el servei d'atenció als presos com a part

del ministeri de caritat que correspon a tot diaca.

Militant de la JOC

Antonio té 38 anys, veí de Montsó, obrer de la construcció i militant de la JOC, ingressà en el Seminari de Lleida l'any 1983,

i passà després a la Residència del Seminari de Barcelona. Estant a Barcelona féu la prova d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys i cursà Teologia en la Facultat Teològica de Catalunya.

Antonio es presenta amb aquest testimoni:

“Sóc un obrer que treballava a la construcció en el meu poble. Que a través d'un grup de Revisió de Vida de la JOC, que es formà a l'església de Sant Josep Obrer del barri del Palomar de Montsó, descobrí Jesucrist en la militància cristiana del moviment apostòlic.

M'impactà com s'havia de comportar un creient en el seu medi: treball, casa, amics, des d'una postura activa i compromesa.

La meua opció vers el presbiterat em vingué motivada per les reflexions que fèiem en el grup sobre l'Evangeli. Les Benaurances, el Bon Samarità, el Fill Pròdig, etc., on descobria un Jesús al costat del pobre, del refusat i explotat de la societat.

un Jesús que dignificava la seva situació.

M'adonava que molts joves obrers que estan apartats de Jesús i de la seva Església és perquè no el coneixen.

He descobert la importància de l'Església, de l'Església diocesana precisament estudiant des de fora, des del Seminari de Barcelona. I he tornat a la meua diòcesi que ha estat la que m'ha fet descobrir Jesucrist i la meua vocació. En la qual intentaré ser fidel a aquest compromís, servint la meua Església diocesana en allò que a través del Bisbe em demani.”

Després de la cerimònia s'oferí un psicolabis als assistents, en els salons de la Parròquia. L'ordenat era acompanyat dels seus parèns, germans, familiars i amics.

Amb l'ordenació d'Antonio són dos els joves seminaristes de Lleida que aquest any seran ordenats sacerdots.

■ **Jaume Montaña**

Fou canonge de la Seu d'Urgell

Homenatge a Salvador Bover, fundador del neo-lul·lisme

LA SEU D'URGELL.— El prevere Rourera Farré, professor de filosofia a la Universitat de Barcelona, en una ponència davant el capítol catedral d'Urgell i el clergat de la capital diocesana, ha comentat el pensament filosòfic de Salvador Bover, canonge d'Urgell a començament de segle i considerat el fundador del corrent neo-lul·lista.

Paral·lela al corrent neo-tomista de Torras i Bages, Salvador Bover establí una escolàstica renovada que seguia les orientacions del papa Lleó XIII, però l'inseria al pensament lul·lià. Bover considerà el lul·lisme com la conciliació dels mètodes platònic i aristotèlic. “**La síntesi lul·liana**, ha explicat Rourera Farré, **és la concòrdia dels dos sistemes cristianitzats respectivament per sant Agustí i sant Tomàs d'Aquino**”. En una primera etapa Bover presentà el pensament de Ramon Llull com la filosofia nacional de Catalunya. “**La filosofia nacional de Catalunya és la filosofia del beat Ramon Llull**”, afirmà Bover al I Congrés Universitari Català, celebrat a Barcelona el 1903. L'etapa nacionalista donà pas a la conciliadora, la universalitat preval damunt la catalanitat anterior. Després de guanyar per oposició la canongia de magistral d'Urgell, Bover ensenya teologia i oratòria al Seminari diocesà. Coincideix amb l'època innovadora del pensador. Bover vol ser fidel a la doctrina lul·lista, però considera que “**una restauració massa literal la fossilitza**”. Acabava de néixer l'escola neo-lul·liana: “**Bover, segons Rourera Farré, és el patriarca de l'escola neo-lul·liana com Torras i Bages ho és de la tomista**”. Bover adapta el pensament lul·lià als corrents de l'època i així el porta a tesis tan avançades com la defensa que “**Ramon Llull ensenya l'evolució de l'home i de l'univers amb extremat radicalisme**”. La tasca renovadora que els professors de Lovaina feien amb el tomisme, Bover la realitzava a Catalunya amb la revitalització del lul·lisme.

Salvador Bover era un home de temperament dur, amb tossuderia, empena, virtuts que esmerçava en la defensa de les tesis lul·listes, en la predicació dels valors evangèlics i en l'ensenyament de la teologia moral. El bisbat d'Urgell l'acollí quan altres diòcesis li tancaven les portes. Avui el seu treball enalteix la cultura de Catalunya i el nom del bisbat d'Urgell. La ponència de Rourera Farré ha evocat la memòria d'un clergue il·lustre.

■ **Antoni Miravet**

ESGLÉSIA I ESCOLA

Ressò d'un Congrés

La segona quinzena de febrer les comunitats educatives de les escoles cristianes de Catalunya han celebrat vuit sessions de treball, a Girona, Barcelona (3), Lleida, Vic, Manresa i Tarragona, a les quals han assistit més de cinc mil representants dels òrgans de govern i participació de les escoles.

Les finalitats d'aquestes sessions de treball eren sobretot dues: fer una valoració del compliment de les conclusions del IV Congrés de l'Escola Cristiana de Catalunya (1989), i prendre consciència del canvi que comportarà, per als professors i pares d'alumnes, la implantació dels nous currículums de l'Educació Infantil, l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatoria.

Com és sabut, la implantació d'una etapa del nou sistema educatiu suposarà la realització d'una tasca extraordinàriament interessant i suggerent per als equips de professors d'un centre docent, en la mesura que els permetrà d'expressar què volen aconseguir amb l'acció docent i educativa i com ho aconseguiran.

Fins ara, els programes de les diferents matèries en el pla d'estudis d'un nivell educatiu es donaven fets i acabats per a cada un dels cursos acadèmics. Eren programes totalment **tancats**. En canvi els nous currículums són **oberts i descentralitzats**, i els hauran de completar i desenvolupar els professors de cada centre, elaborant els respectius projectes curriculars. Aquest marge de llibertat els permetrà de respondre a les necessitats educatives dels alumnes d'una forma més adequada.

Una de les conseqüències de l'obertura del currículum d'una etapa és que els objectius educatius que inclou defineixen un “model d'home” o un “model d'educació” de caràcter **bàsic**, és a dir constitueixen una base formativa comuna acceptada per tots els grups socials i susceptible de ser completada i enriquida, donant lloc a una pluralitat de “tipus d'educació”, garantia i expressió del pluralisme de la nostra societat i de

la llibertat d'ensenyament.

Per aquest motiu, la implantació d'aquesta nova concepció de currículum escolar és de particular interès per a les escoles cristianes, que hauran d'assumir el currículum establert i adaptar-lo a la pròpia realitat educativa tenint en compte el seu caràcter propi, la situació dels alumnes i el context socio-cultural.

No ha de sorprendre, doncs, que els directius de les escoles, els pares d'alumnes i els professors mostressin el desig de participar en les sessions de treball convocades.

Pel que fa al compliment de les conclusions del IV Congrés, cal remarcar l'acord unànime a l'hora de valorar el treball realitzat aquests dos darrers anys i el suport rebut del Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

En particular, s'han valorat molt positivament la tasca relativa a la formació permanent dels directius i professors, la concessió d'ajuts a les aules de Pre-escolar amb nens i nenes de quatre i cinc anys, i el progrés de la nostra societat i dels poders públics en el foment del pluralisme escolar, tot i que és un procés lent que ha de superar contínues dificultats.

En canvi, s'assenyalà que resta encara pendent de solució satisfactòria la reivindicació del compliment del que preveu la LODE respecte a l'analogia en les remuneracions dels professors, si bé sembla que les perspectives són esperançadores.

Donà particular relleu a les sessions de treball la participació dels senyors bisbes de diferents diòcesis de Catalunya: Mons. Carles Soler Perdigó, Mons. Ramon Malla, Mons. Josep M. Guix, Mons. Antoni Deig i Mons. Ramon Torrella, que encoratjaren els assistents a adoptar una actitud agosarada i creativa davant el repte que la reforma educativa comporta per a les escoles cristianes.

■ **Francesc Riu**

El Sagrament de la Confessió (II)

1. Davant el fet que avui la pràctica de la confessió resulta odiosa per a molta gent, no seria millor substituir la confessió per altres pràctiques penitencials? No val molt més un penediment sincer que una pràctica que avui no acaba d'acceptar-se?

Avui, la pràctica de la confessió ha disminuït, fins a tal punt que, sobretot pel que fa a les noves generacions, gairebé ha desaparegut. Els mateixos Bisbes ho constataren, quan el 1989 escrivien en un document col·lectiu que "només una minoria de fidels celebren el sagrament de la penitència amb certa freqüència y força joves no l'han celebrat gairebé mai o bé l'ignoren o no el troben a faltar" (Instruc. **Deixeu-vos reconciliar amb Déu**, n. 8). Que potser no tenim, doncs, en aquest fet un dels anomenats "signes dels temps" que ens conviden a pensar en un canvi en la disciplina penitencial? L'home dels nostres dies té, si això pot ser, encara més dificultat per confessar les faltes. Detallar els defectes propis, ho veuen molts com un pur formalisme. I avui la gent tendeix a rebutjar tot "formalisme". Si l'Església ha canviat tants costums d'altres temps, no es podria esperar que canviés també una pràctica que, a molts se'ls fa odiosa, i proposar als fidels uns altres mitjans més adequats a la mentalitat moderna?

2. L'obligació de la confessió hom la veu actualment odiosa, però, a més d'odiosa, no és també inútil?

Aquest punt resulta encara més conflictiu i més important. Si el dolor perfecte perdona tots els pecats, no s'entén que l'obligació de confessar-se es continui urgint com una cosa tan absoluta i obligatòria, almenys en alguns casos. No es tracta, en el fons, d'un simple precepte de l'Església, que, per tant, la mateixa Església podria suprimir o canviar per una altra pràctica? Si el qui té un dolor perfecte dels seus pecats, aconsegueix ja el perdó, la confessió, no resulta fins i tot inútil? Què més pot esperar o desitjar el pecador ja perdonat? On es pot fonamentar l'obligació de confessar els pecats? Què hi afegeix la confessió, en aquest perdó?

3. El cristià, davant el pecat, no és com els altres pecadors

Els dubtes plantejats sobre la no necessitat de la confessió per al pecador ja perdonat pel seu dolor són vàlids en ells mateixos i poden fer vacil·lar. De fet, els no cristians assoleixen el perdó únicament pel penediment sense que per a ells sigui un mitjà necessari aquell sagrament que ni tan sols coneixen. Però, per molt vertader que sigui aquest plantejament, s'oblida una cosa molt important i fonamental de cara al cristià concret. Una cosa que no es valora prou i en la qual no sempre s'ha insistit. El cristià davant el pecat no és com els altres homes perquè li ha estat anunciat i coneix més plenament que els altres el pla salvador de Déu. Ara bé, el pla de Déu, l'"Evangeli" de Jesús, la Bona Notícia de salvació davant

el pecat. Aquesta "Bona Notícia" que el cristià coneix, anuncia que Déu acull el pecador penedit. I és justament aquesta "Bona Notícia" allò que s'anuncia i s'atorga al cristià, de manera clara i singular, en el sagrament de la penitència. Per això aquest sagrament ha de mirar-se més com un "do" o regal que no pas com una obligació i una càrrega.

4. El sagrament de la penitència, amb els seus signes, és sobretot un do preciós que Déu atorga al cristià

El cristià que ha pecat i s'atansa al sagrament de la penitència, ha de tenir clara consciència que el sagrament del perdó és un "signe", a través del qual Jesús li manifesta i li atorga l'"evangeli" del seu perdó. El sagrament de la penitència és, doncs, sobretot, una gràcia "evangèlica", un "do" gratuït, un gran "regal" de Déu. En celebrar els sagraments, el cristià mai no pot oblidar que els signes visibles que constitueixen el sagrament resulten més adaptats a la naturalesa de l'home com a ésser corporal, que les actituds únicament espirituals. Aconseguir el perdó a través del dolor és una cosa invisible, interior i espiritual. Aconseguir-lo, en canvi, a través del sagrament de la penitència, amb els seus ritus i gestos, és una acció més "humana", més adaptada a un ésser que és esperit i matèria. Déu, doncs, a través dels gestos del sagrament, ve en auxili del cristià pecador, per tal que aquest entengui i visqui amb més facilitat la gràcia del perdó.

5. El sagrament de la penitència mostra al cristià pecador el gran amor que Déu li té, li fa experimentar la seva condescendència i és un "signe" de l'evangeli de Jesús

Els sagraments cristians són sempre signes que "manifesten i expressen la fe per mitjà de paraules i de gestos" (Vaticà II, SC 59). Més que simples obligacions, els sagraments són, doncs, un do, i un do preciós que cal valorar. Amb els sagraments, el Fill de Déu prolonga, per dir-ho d'alguna manera, la seva encarnació, i continua trobant-se a prop i essent visible a la humanitat. Això ha d'aplicar-se també al sagrament de la penitència. En aquest sagrament, en concret, el Crist es fa visible al pecador, l'acull i li mostra, amb signes visibles —amb l'absolució, sobretot— el seu perdó. El sagrament de la penitència és, doncs, un instrument projectat per Jesús per acréixer en el pecador el penediment i el perdó iniciat en el dolor que ha precedit al sagrament. En el sa-

grament de la penitència, el pecador experimenta com el perdó de Déu "arriba a la plenitud" (Rit. Praenot. 5, c) i com resta ell empeltat en el misteri pasqual, és a dir, en el "trànsit" o pas de Jesús que "va morir pels nostres pecats i ressuscità per al nostre perdó" (Rm 4, 25). Si tot l'"evangeli" és "Bona Notícia", el sagrament de la penitència ho és singularment per al pecador: en aquest sagrament, en efecte, Déu li anuncia i li concedeix el seu perdó.

6. Si el sagrament de la penitència és un "do", no fóra més lògic oferir-lo, però sense obligar a celebrar-lo? La naturalesa del "do", no exigeix llibertat d'acceptar-lo o de rebutjar-lo?

Resoldrem una darrera dificultat. El dolor perfecte atorga el perdó al pecador. Però quan un pecador, prèviament penedit, celebra el sagrament, és com un "do afegit" que manifesta i duu a la plenitud el perdó. No obstant, persisteix una dificultat: si el perdó s'obté ja per la contrició perfecta i el sagrament és culminació i manifestació del perdó, semblaria més normal que el "do" culminant "s'ofereís", però no es veu tan clar per què hom obliga a rebre'l. Hi cap, doncs, fer-se la pregunta: l'Església, en obligar els fidels a la confessió, no abusa del seu poder? No seria millor que es deixés a la llibertat de

que Jesús ha instituït aquest sagrament com a mitjà per al perdó, per tal de penedir-se de debò, necessàriament cal que recorri al sagrament (o proposar-s'ho, si en aquell moment no li és possible confessar-se); prescindir del sagrament voldria dir en el fons oposar-se a la voluntat de Déu, i per tant romandre en el pecat. Per això, cal dir que el dolor, fins el dolor veritable, perdona el pecat immediatament, però només quan va acompanyat del propòsit —almenys implícit— de recórrer al sagrament. Sense aquest propòsit d'obeir a Déu, difícilment podria parlar-se d'un veritable dolor.

8. La disciplina penitencial de l'Església ha d'insistir davant els fidels perquè rebin el sagrament de la penitència, però pot variar almenys en determinades ocasions

En aquest context, cal distingir bé entre dues qüestions diverses: l'obligació que tenen els pastors de l'Església, d'urgir la celebració de la penitència —és un missatge evangèlic que Jesús els ha encomanat i al qual no poden ser infidels!— i les maneres concretes com es realitza aquesta celebració. Les maneres concretes han variat al llarg de les diverses èpoques. El Concili tridentí ho reconeix clarament quan afirma que "els fidels, seguint un costum de l'Església (D. 1647), han de confessar els pecats greus abans de començar". Si que tracta, és veritat, d'un costum eclesial que no va existir en altres èpoques. En altres temps es donaren costums penitencials distints —també obligatoris— que avui ja no existeixen: per exemple que els pecadors, abans de l'absolució, fessin un dejuni públic força llarg, durant el qual es vestien de sac, costum que certament no eren més fàcils que la confessió.

9. La disciplina sacramental de la penitència consisteix avui en un mínim de dues pràctiques concretes

Avui —i des de fa segles— els dos punts més forts de la disciplina penitencial són el recurs al sagrament de la penitència per part dels que han pecat mortalment, almenys un cop a l'any i abans de començar. La raó per la qual els pastors de l'Església han d'urgir, amb disciplines concretes, la celebració de la penitència és l'obligació que tenen de maldar per tal que els seus fidels no sols tinguin vida, sinó que la tinguin en abundància (Cf. Jo 10, 10). En el nostre cas que rebin el perdó, i que el rebin amb la plenitud més gran. I els fidels, per la seva banda, per ser fidels al mandat evangèlic de la penitència, han de realitzar com a mínim una doble pràctica que, en nom de Jesús, urgeixen els pastors: confessar els pecats greus almenys un cop a l'any i abans de rebre l'Eucaristia. Així, amb aquest mínim de pràctica penitencial, obeïm l'evangeli: "Si no feu penitència, tots morireu" (Lc 13, 5)

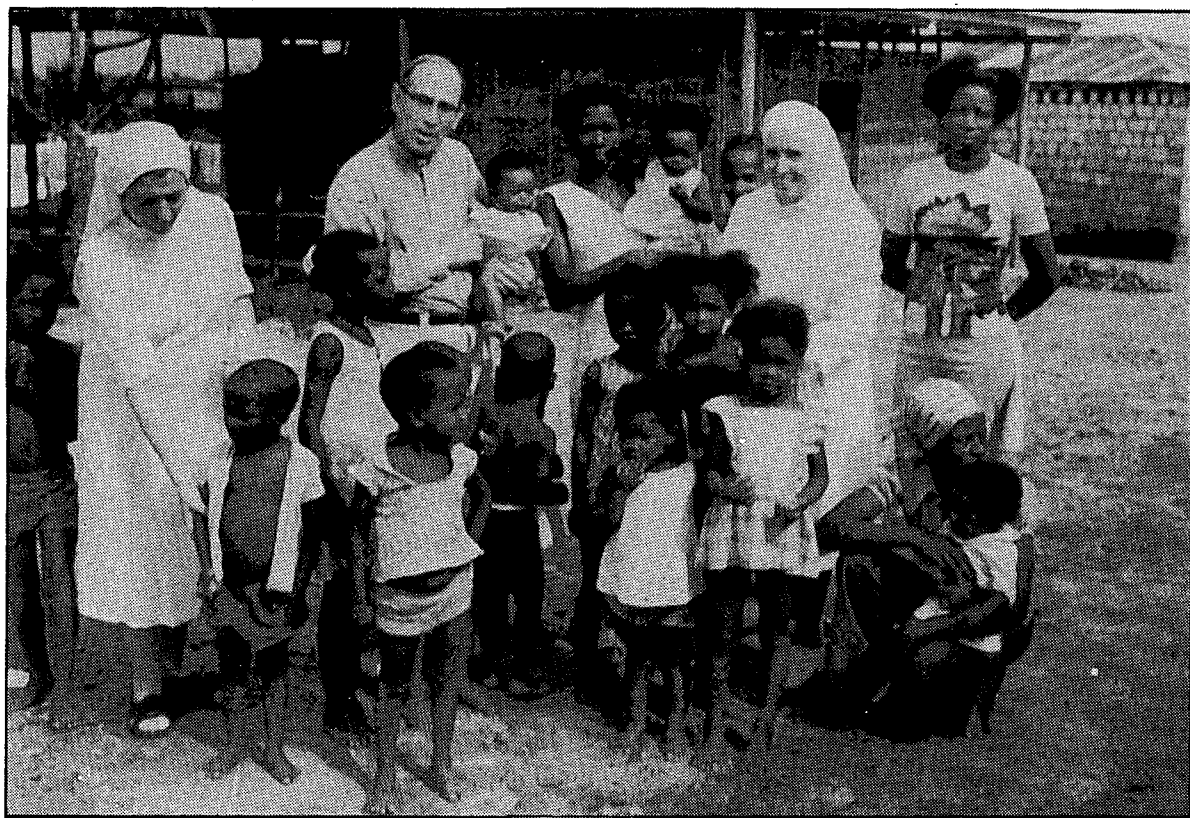
Pere Farnés

Si Déu perdona el pecador tan aviat com es penedeix, per què afegir-hi la confessió?

cadascú, a fi que escollís entre assolir el perdó pel mer penediment, o per un ritu comunitari, o bé pel sagrament culminant del perdó? La resposta és senzilla: l'Església ha de procurar per als fidels no sols allò necessari —en aquest cas, el perdó— bo i exhortant-los al dolor, sinó també el que és millor —és a dir, el sagrament culminant del perdó. Cal que els pastors, per tant, facin com forçar els fidels per tal que acullin l'evangeli de Jesús. Per això, han d'urgir-los perquè rebin aquest "do" preciós, ja que el Senyor volgué que els seus cristians no sols aconseguissin el perdó, sinó que l'assolissin i el visquessin amb la màxima expressivitat i plenitud possibles.

7. Els cristians que han pecat mortalment, no poden obtenir el perdó, al marge del sagrament de la penitència, només amb el dolor, perquè així ho ha volgut el mateix Senyor

L'últim fonament de l'obligació que tenen els fidels de recórrer a la confessió quan han pecat mortalment, és la voluntat de Jesús, que instituï aquest sagrament com a instrument i signe del ple perdó. Prescindir de la confessió i limitar-se només al dolor, seria de fet rebutjar allò que Déu ha establert. Per això, el qui sap

Aquí veiem les germanes Montserrat Icart i Ramona Minguell, amb nens de la guarderia de Quibdó-Cbozó, a Colòmbia.

La Congregació desenvolupa una important tasca assistencial.

Germanes Hospitalàries de la Santa Creu, de Barcelona

“Les monges de l'hospital” celebren el seu 200 aniversari

Mantenen viva la flama de la caritat envers els malalts pobres

Dos-cents anys d'una congregació religiosa tenen ressò en la vida de l'Església de Barcelona. Però, qui són aquestes monges?

Abans encara eren prou conegudes com “les monges de l'Hospital”; avui dia, tot queda ja més esvaït en el retruny de la ciutat que creix i s'ofega enmig de tantes novetats i esdeveniments.

Doncs, sí, d'aquell petit grup fundacional de tres noies joves, ha perdurat i s'ha mantingut viva la flama de caritat envers els malalts pobres i necessitats durant dos-cents anys i segueix... en la dedicació fidel i constant al seu carisma.

Per poder conèixer aquesta fundació hem de situar-nos dos segles enrera de la història i tenir en compte com vivia la ciutat de Barcelona en aquells temps, quins condicionaments socials i polítics l'envoltaven, la vivència religiosa que es tenia, ja que si no, no copsarem detalls molt significatius que donen resposta a uns fets determinants dels inicis de la Congregació que actualment no s'arriben a comprendre.

Llegat

L'any 1792, els Srs. Administradors de l'Hospital de la Santa Creu, formós edifici gòtic construït el 1401, que s'havia anat ampliant segons les necessitats de la ciutat encerclada per les muralles, reberen un important llegat del difunt Marquès de Llupià per ajudar al manteniment de l'Hospital que tenia molta pobresa. Una mancança molt greu els preocupava fortament, les malalties i els nens expòsits o abandonats no tenien qui els atengués amb plena dedicació.

No n'hi havia prou amb el personal femení que es llogava ni amb el grup de caritatives senyores que voluntàriament socorrien les pobres malaltes. En rebre aquesta important donació, l'Administració va veure la possibilitat de fundar i mantenir una Germanat o Pia Associació de Viudes i Donzelles honestes que unides en caritat es dediquessin exclusivament a atendre les malaltes pobres i els nens expòsits.

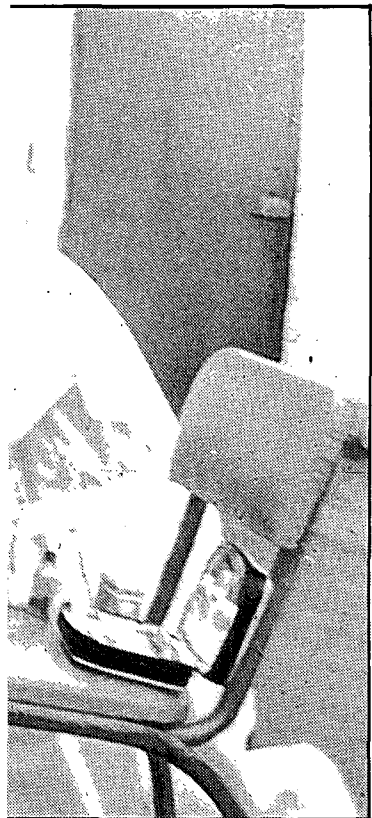
Les condicions exigides pels Srs. Administradors van motivar greus problemes a l'hora de dur a terme la fundació d'aquesta Germanat, principalment pel fet que havia de dependre únicament de l'Administració de l'Hospital.

Per fi, el 9 de juliol de 1792 les joves Teresa Cortés, Joana Perset i Josepa Torrents vestien l'hàbit de la “Pia Associació de les Senyores Germanas Enfermeras dedicadas al servey dels Pobres del Hospital General de Santa Creu de Barcelona”. Aquestes Germanes no farien cap vot que les obligués a quedar-se per sempre al servei de l'Hospital però, es comprometien a viure en comunitat portant una vida de pietat i d'observança de les virtuts cristianes, i tenir una vocació de servei abnegat als malalts pobres, veient-hi en ells Crist sofrent en la creu.

Els primers dies de l'any 1793, les Germanes —que ja eren 16— rebien les Constitucions o Reglaments de la nova germanat. Amb gran goig es van comprometre a complir-les tenint com a superiors els Srs. Administradors de l'Hospital i la Mare de la comunitat, Teresa Cortés, que per les seves virtuts i qualitats havia estat designada per aquest càrrec.

Treball humil i generós

El guiatge de la Mare Teresa i la seva abnegació van donar impuls a l'obra començada marcant unes

encial a Colòmbia.

línies de treball humil i generós envers les malaltes i els nens abandonats, amb una gran caritat que les Germanes feien créixer amb l'oració i el sacrifici per amor a Jesucrist.

La Mare Teresa Cortés esgotada per la malaltia i el treball, va morir molt aviat però, ja havia complert molts dies en el servei de Déu malgrat la seva joventut.

La Comunitat de Germanes Hospitalàries va mantenir constant el seu carisma en el Sant Hospital de Santa Creu durant tot el segle XIX. La seva dedicació en bé de tothom qui anava a parar al centre, malalts, ferits de guerra, presoners, empestats, afamats, no va defallir mai per més conflictives que fossin les circumstàncies d'aquell segle.

La demografia de la ciutat de Barcelona augmentava i l'Hospital de la Santa Creu no podia acollir a tots els malalts. Gràcies a l'important llegat de D. Pau Gil es posava la primera pedra el 15 de gener de 1902 de l'actual Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Uns anys després, la Comunitat de Germanes de l'Hospital vivia un gran esdeveniment, el 16 de juliol de 1927, era reconeguda per l'Església com a congregació religiosa de Vots simples i de Dret

Un grup de germanes, en una visita a l'Hospital de la Santa Creu l'any 1988.

diocesà amb el nom de "GERMANES HOSPITALÀRIES DE LA SANTA CREU". Amb molta solemnitat i alegria es van celebrar les festes de les Professions de Vots Perpetus de 66 Germanes i Vots Temporals de 14 Germanes, els dies 23 i 24 d'octubre. Tota la ciutat s'assabentà del succés i les primeres autoritats assistiren a les festes per testimoniar l'estima que tenien a les Germanes de l'Hospital. L'any 1929, acabades les obres del nou centre hospitalari, la Comunitat deixava definitivament l'antic Hospital de la Santa Creu i es traslladava amb totes les malaltes a les modernes i espaioses instal·lacions de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

La guerra civil de 1936 va portar la dispersió de la Congregació; totes les Germanes van ser expulsades dels llocs de treball: Hospital de la Sta. Creu i St. Pau, Institut Mental de Sant Andreu (manicomi), Hospital de St. Llàtzer (leproseria), La Granja d'Horta i Casa de Repòs de Betlem al Tibidabo.

Reconeixement pontifici

Passats aquests calamitosos anys de guerra i persecució religiosa, en el mes de febrer de 1939, es tornava a reunir la Comunitat de Germanes en el seu estimat Hospital per recomençar els serveis hospitalaris no sols a les malaltes, sinó també al departament dels homes.

Seguiren uns temps difícils de reorganització i adaptació a les noves circumstàncies socials i religioses però, la Congregació no va deixar la seva línia de caritat i servei en el treball abnegat i constant als més necessitats a l'ombra de la Santa Creu.

Per fi, l'any 1962 s'obtenia el reconeixement pontifici de l'Institut amb el "Decretum Laudis" concedit pel Papa Joan XXIII.

I seguint la invitació que l'Església feia als Instituts de vida activa, d'estendre el seu apostolat fora del propi país per expandir el Regne de Déu, les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu, l'any 1964 marxaren cap a Colòmbia. Actualment el carisma hospitalari en aquelles terres ja ha donat fruit: un estol de vocacions colombianes estan al servei dels seus germans els pobres.

A finals de 1990 s'obria la primera comunitat a Quito (Equador) per atendre un dispensari i una petita escola dels suburbis. L'obra té un esperançador futur d'evangelització.

Enguany, en celebrar la Congregació els dos-cents anys de la seva fundació, dóna gràcies a Déu per tants beneficis rebuts i sobretot per la providència d'haver mantingut fidelment el seu carisma de caritat i servei als més pobres.

■ Carme Mestre H.S.C.

Una congregació religiosa d'arrels catalanes

Les Germanes Hospitalàries de la Santa Creu celebren aquest any el bicentenari de la seva fundació (1792-1992) i han demanat la meua col·laboració. Em complau fer-ho, ja que en aquesta Congregació hi he tingut religioses de la meua família, i de fet, encara n'hi tinc.

De petit, recordo que amb la meua mare anàvem a veure les "ties monges", que jo recordo molt bé. Una, era mestra de novícies a la Casa Santa Creu, a Horta, on aleshores s'arribava passant entre camps i vinyes. L'altra, la recordo en una de les sales del nou Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

Tinc molt present que tenien per costum no donar la mà als visitants, sinó que donaven a besar el santcris que penjava d'uns rosaris que portaven a la cintura. Però el que més ve a la meua memòria és un petit escut de color vermell, que portaven al pit, i on jo llegia una paraula que per a mi resultava ben misteriosa: "Cháritas". Què deu voler dir això de "cháritas"? pensava, mentre la "tia monja" conversava amb la meua mare i l'aconsellava i animava.

De la Casa Santa Creu d'Horta, aleshores anomenada "La Granja", recordo algunes impressions infantils ben precises. La casa tenia un cert aire de casa de pagès, de casa pairal, i fins i tot hi havia uns masovers que anaven en carro i tenien cura de les vinyes i dels horts de la finca. Davant de la façana de la casa hi havia —hi és encara— un estany amb aigua d'una mina i una petita glorieta, on sèiem quan anàvem a veure les monges. Gairebé sempre —durant la conversa— ens acompanyava la remor de l'aigua de la mina i un fons de música de piano. Suposo que eren les pràctiques que feia alguna novícia amant de la música. No eren peces conegudes, no. Era una música monòtona, senzilla i acompassada, com sorgida d'un vell manual de piano.

Més gran, ja seminarista, vaig conèixer el sacerdot de la casa que es deia mossèn Pierà. Era un gran liturgista. Em deixava exemplars de la "Revista Litúrgica", i jo li ajudava la missa i escoltava el finíssim gregorià que cantaven aquelles religioses que després anaven a atendre malalts, a Sant Pau, a l'Institut Mental de Santa Creu i a d'altres llocs.

Atenció als malalts

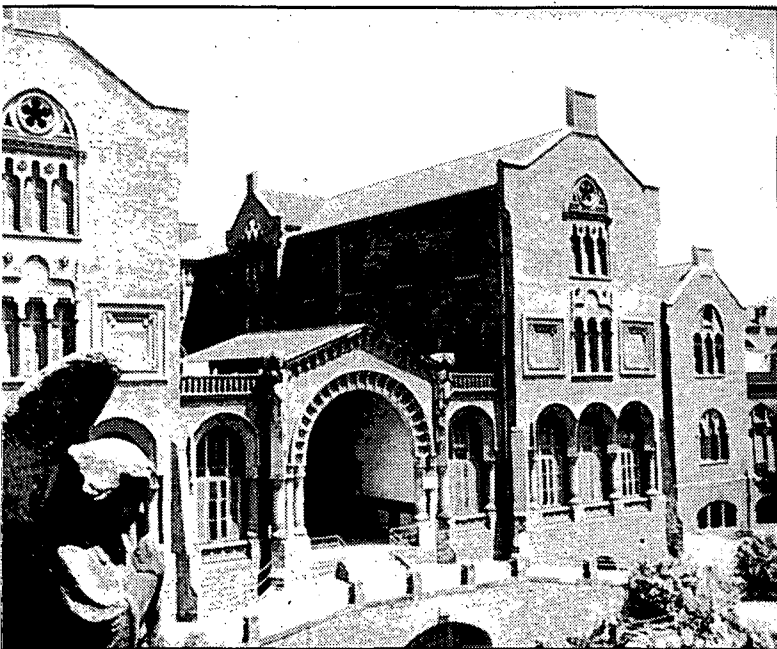
Ja sacerdot, vaig entendre una mica més quines eren les arrels de les meves "tietes monges" i fins i tot vaig arribar a traduir el sentit d'aquella paraula misteriosa de l'escut. Llegint llibres i papers antics sobre la Congregació, vaig descobrir que tenien unes arrels ben catalanes. Mireu, només, la llista de les primeres Germanes: Teresa Cortés Baró era de la Pobla de Segur, en les mateixes terres de la meua infància, en el Pallars Jussà; Joana Perset Buxeda era de Sant Hilari de Sacalm, a la Selva; Josefa Torrents Viladomat era de Martorell; Maria Ignàsia Casasayas Morillo era de Vic, etcètera. Bones noies, noies del camp català que anaven cap a Barcelona per tenir cura dels malalts pobres del més antic i més barceloní dels hospitals, el que portava el títol mateix de la seu: l'Hospital de la Santa Creu.

Molts anys després, un dia llegint un llibre del Dr. Sanabre, arxiver de la diòcesi de Barcelona, dedicat a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (a l'antic i al nou, situat en la muntanya del Guinardó), vaig trobar aquesta frase, que cito de memòria: **"El que han fet aquestes religioses en l'atenció als malalts mereixeria quedar escrit per sempre en pedra blanca"**. Aquell dia vaig entendre el veritable sentit de la inscripció del seu escut: "Cháritas". I vaig comprendre també el que, si puc dir-ho ben planerament, diria que és la "fórmula" d'aquesta congregació religiosa: unes dones profundament arrelades a Catalunya, unes mestresses de casa amb hàbit religiós, que tenien com a fills els malalts pobres, els nens abandonats, els malalts mentals. Unes dones que anaven de les arrels catalanes a les arrels cristianes. Perquè, ¿quina arrel més específicament cristiana que l'amor, la caritat?

Anys després, hem anat enterrant aquelles "tietes monges" de la meua infància. Els familiars de la meua generació que entraren a la Congregació han fet ja estudis d'infermeria i treballen amb unes tècniques d'anàlisi i assistència molt diferents... També varen superar les fronteres de Barcelona, Catalunya, d'Espanya... Darrerament varen passar l'oceà i plantaren arrels a Colòmbia i a Equador. A Sud-amèrica, em diu l'actual "mestra de novícies", tenen moltes vocacions i poden fer molt de bé. Lloat sia Déu! Potser aquestes joves novícies vindran aviat a treballar a obres assistencials i socials de Catalunya. Però això, ja va molt més enllà de la crònica que m'han demanat. Això és ja el futur, que només Déu coneix.

Deixeu-me dir, per concloure, a les actuals religioses: Molts anys de vida i de bones obres de caritat a la vostra congregació! I que sigueu sempre —malgrat tots els canvis— unes bones hereves d'aquelles hospitalàries que jo recordo: unes bones dones catalanes que feinejaven entre malalts, amb la serenor del cant gregorià a l'ànima. Aquell somriure de la Germana Palmira! tot atenent els leprosos de Sant Llàtzer, a Horta, en aquella casa vella situada al final d'un camí de carro que puja, entre pins, des de la Casa Santa Creu i que, ara, quan puc, torno a recórrer... Les vostres gestes, Germanes, són les de la caritat cristiana. Per molts anys, Hospitalàries de la Santa Creu!

■ Jordi Piquer

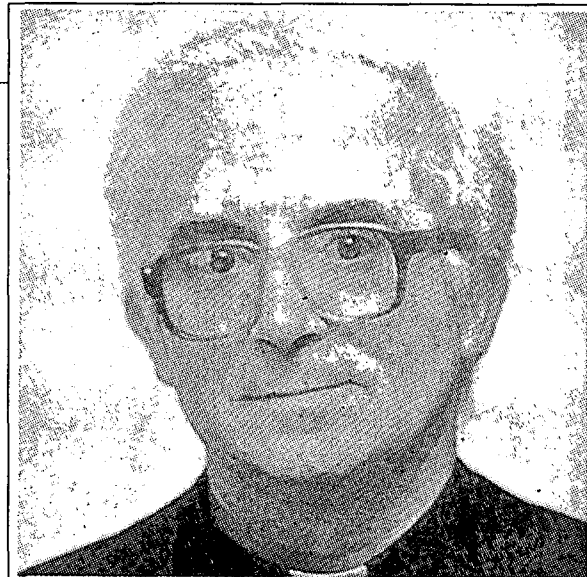
l'arribada de les Germanes a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

El Papa rep un ram de flors després de celebrar a la Basílica de Santa Sabina la litúrgia del dimecres de Cendra. El Papa demanà que la conversió de cor afavoreixi la unió de tots els cristians.

La nena Irenè Villa, acompanyada de la seva mare, poc abans d'emprendre el vol a Londres, on rebé de mans de la Princesa de Gal·les, el premi Nens d'Europa.

Mons. Antonio Cañizares, conegut com "el Ratzinger espanyol" per la seva competència i solidesa teològica, ha estat nomenat pel Papa nou Bisbe d'Àvila.

3, dimarts

Sarajevo: els serbis no accepten la independència

El perill d'un enfrontament generalitzat entre les diverses ètnies que viuen a **Bòsnia-Hercegovina** s'accentua per moments, en negar-se els serbis a acceptar el "sí" al referèndum de diumenge sobre la independència. Durant tot el dia d'ahir, els enfrontaments entre musulmans i croats per una banda i serbis per l'altra, es van generalitzar pels carrers de la capital, **Sarajevo**. Ahir es parlava de dotze morts i un elevat nombre de ferits. La situació s'agreuà amb l'assassinat d'un serbi, durant un casament, diumenge a la tarda. El govern està reunit permanentment i sembla que ahir a la nit s'havia arribat a un acord per discutir la situació actual i el futur amb els caps de les diferents ètnies. La CE ha decidit ajornar el reconeixement, i ha condemnat la violència.

Brussel·les: el Magrib, prioritat política de la CE

L'informe econòmic sobre les relacions futures entre la CE i el **Magrib**, presentat pel comissari comunitari espanyol, **Abel Matutes**, i l'informe polític presentat pel ministre d'Afers Estrangers, **Fernández Ordóñez**, han estat molt ben acollits. La CE començarà immediatament les gestions per establir una zona de lliure comerç amb el **Marroc**, que després podria ampliar-se a altres països magrebins, com **Algèria** i **Tunísia**. Amb això es pretén disminuir la creixent immigració procedent d'aquests països.

Zakho: continua l'holocaust del poble kurd

La regió de **Zakho**, al nord de l'Iraq és escenari de nous enfrontaments entre l'exèrcit iraquí i els guerrillers kurds. Simultàniament el govern turc ha llançat una forta ofensiva aèria contra els campaments en la zona fronterera amb l'Iraq. Sembla que l'Iraq ha començat també una operació militar al sud del país contra la població xiïta. Mentrestant, **Saddam Hussein** continua fent el sord a les crides de l'ONU. Ahir, però, les sis monarquies del **Consell de Cooperació del Golf** van donar suport a la idea d'una nova operació militar internacional contra **Bagdad**.

4, dimecres

Sarajevo: estat d'alerta

Després d'un breu parèntesi de calma, ahir la tensió pujà molts graus a la capital de **Bòsnia**, quan arribà la notícia que, grups armats de serbis d'extrema dreta es dirigien cap a la capital per ajudar els serbis de la ciutat. El president del país, el musulmà **Alija Izetbegović**, es dirigí a la població per televisió afirmant que s'havien creat patrulles mixtes exèrcit-policia i que s'havien aixecat barricades en diferents indrets de la ciutat per tallar el pas als grups serbis. **Bòsnia-Hercegovina** espera i desitja que, al més aviat possible, se li atorgui el reconeixement internacional. Mentrestant, sembla que el conflicte s'estén també a províncies.

Washington: Bill Clinton millora posicions

L'esperada i contundent victòria de **Bill Clinton** en les primàries de **Geòrgia** han augmentat les seves possibilitats com a candidat a la nominació democrata. **Clinton** guanyà per més del 50% dels vots. **Clinton** compta amb el suport de l'electorat negre. Si la votació, dimarts vinent, de vuit altres estats meridionals és favorable a **Clinton**, gairebé tindrà la nominació assegurada.

Alger: primeres condemnes a mort

Són les primeres dictades per la justícia algeriana, després de la instauració de l'Estat d'emergència. La condemna ha recaigut sobre tres joves pertanyents a grups incontrolats simpatitzants del **FIS** que han sorgit arreu del país. Els tres joves, que sembla són menors d'edat, han de respondre de la mort d'un guardià d'una mina on robaren explosius per fer atemptats. El **FIS** diu que no hi té res a veure amb aquests grups. Aquests fets han fet créixer els aldarulls en els campus universitaris, on hi ha hagut corredisses entre manifestants i policia. Demà el **Tribunal d'Alger** ha de fer pública la seva decisió sobre la dissolució o no del **FIS**, cosa que podria agreujar la situació. També **Ben Bella** va fer pública ahir la seva oferta de mediació entre el govern i el **FIS**.

5, dijous

Alger: el FIS declarat il·legal

Acusat de perseguir objectius i finalitats que posen en perill el funcionament de les institucions de l'Estat, la **Cambra Administrativa del Tribunal d'Alger** atenent la demanda que ja li havia fet l'executiu presidit pel primer ministre **Ahmed Gozali**, decidí ahir la il·legalització del **FIS**. El **FIS** té una setmana per recórrer al **Tribunal Suprem** que disposarà d'un mes per deliberar si confirma o revoca la sentència. El **FIS** era el primer Partit integrista legalitzat en el **Magrib**. Després de guanyar la primera volta de les eleccions democràtiques, ara torna a la clandestinitat. Falta veure a mig i a llarg termini com reaccionaran els membres del **FIS** i el poble.

Washington: primàries i "caucuses" fins ara

El camí a seguir pels pretendents a ser nominats candidats a la presidència dels EUA, per part del Partit Republicà o el Partit Democrata no serà gens fàcil. Tot i que **Bush** gaudeix d'un cert avantatge sobre l'ultraconservador **Buchanan**, no pot passar per alt que un terç dels republicans li han girat l'esquena. En el cantó democrata, **Bill Clinton** marxa al davant amb 198 delegats, mentre el seu immediat seguidor, **Paul Tsongas**, en té 110. El dimarts de la setmana vinent, qualificat de "superdimarts" pot aclarir la situació, ja que se celebraran eleccions primàries a vuit Estats i caucuses (eleccions internes del partit) en tres més, i entre ells hi ha els dos Estats més grans: **Texas** i **Florida**.

Sarajevo: calma

És innegable que a la **República de Bòsnia-Hercegovina** hi ha una forta tensió polític-social; l'important, però, és que, de moment, prevalgui la voluntat negociadora del líder musulmà, el president **Alija Izetbegović** i del líder serbi, **Radovan Karadzic**. Els dos líders han demanat l'ajut de l'exèrcit per tal d'evitar enfrontaments civils. Ahir la normalitat era general a la capital i a la resta del país.

6, divendres

Nova York: els incompliments d'Iraq

L'Organització de les Nacions Unides estudia la forma d'obligar el dictador de l'Iraq, **Saddam Hussein**, al compliment de les clàusules de l'alto-el-foc firmat al final de la Guerra del Golf. La comissió encarregada de l'aplicació de les clàusules de l'alto-el-foc manifesten en l'informe presentat a l'ONU la manca de col·laboració de les autoritats iraquianes. **Douglas Hurd** cap de la comissió de l'ONU no descarta l'ús de la força com a mesura de pressió sobre l'Iraq.

Sarajevo: l'arribada dels "cascos blaus" de l'ONU

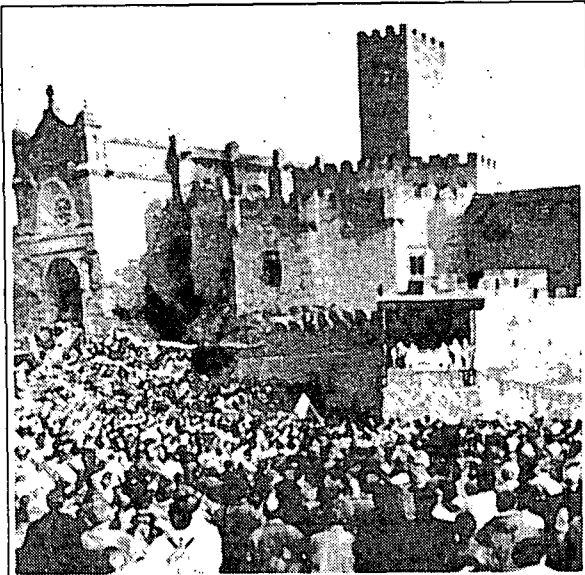
Cyrus Vance, enviat del secretari general de l'ONU ha manifestat que els primers "cascos blaus" de l'ONU començaran a arribar la propera setmana i aniran arribant fins completar el nombre de 14.000 que s'ha assignat per aquesta missió de pacificació dels **Balcans**. **Vance** també ha dit que el quarter general d'aquesta força internacional s'establirà a **Sarajevo**, capital de **Bòsnia**.

Jerusalem: els assassins eren israelians

La detenció dels pressumptes autors de l'atemptat perpetrat el 15 de febrer proppassat a un campament militar del nord d'**Israel** que va costar la vida a tres soldats jueus ha causat una profunda commoció al país en saber-se que el comando que el va cometre estava integrat per quatre palestins amb ciutadania israeliana que pertanyien al grup fonamentalista **Jihad Islàmica**, i no a **Panteres Negres**, braç armat d'**Al-Tatah**, com al primer moment va assenyalar el primer ministre **Yitzhak Shamir**.

Alger: la il·legalització del FIS

La temuda il·legalització del **FIS** va ser acollida amb contenció per part de nombrosos seguidors del partit. El poder algerià, mentrestant, per boca de **Mohamed Budiaf**, president de l'Alt Consell d'Estat, va prometre "canvis radicals" quan arribi el "moment oportú".

"Amb l'Evangeli a la motxilla" fou el lema que reuní milers de joves en la III Javiera Masculina.

Naina Ieltsin, esposa del president de Rússia, escolta les queixes d'una dona gran que no sap com sortir-se'n davant l'increment dels preus per culpa de les reformes econòmiques.

El Patriarca Ilia, de l'Església Georgiana, rebé Constantine Bragation, un dels hereus de la família dels tsars georgians. La restauració monàrquica és una possibilitat.

7, dissabte

Brussel·les: inquietud pels savis nuclears de l'ex-URSS

La Comunitat Europea i els Estats Units d'Amèrica senten preocupació sobre el futur dels experts nuclears de l'ex-URSS, i sembla que es proposa la creació d'un **Centre Internacional de Ciència i Tecnologia**. Aquesta és destinada a evitar una perillosa fuga de cervells, i facilitarà ajut econòmic i tècnic per evitar que els seus coneixements siguin utilitzats en altres indrets del planeta. Però també contribuirà al control de l'armament nuclear emmagatzemat a l'antiga gran potència. Aquesta necessitat va quedar palesa a la **República de Moldàvia** on va desaparèixer d'un laboratori una càpsula de cesi, que conté la quantitat suficient per contaminar tot el seu territori.

Sarajevo: diàleg sobre el futur de Bòsnia i Hercegovina

Els representants de les ètnies majoritàries de **Bòsnia i Hercegovina** (musulmans, serbis i croats) es reuniran aquest cap de setmana a **Brussel·les** per debatre l'exigència sèrbia de dividir aquesta **República** mosaic d'ètnies, imatge reduïda del que era la gran **Iugoslàvia**. Els serbis reclamen la tercera part del territori, tot i que no són l'ètnia més nombrosa (el 31%, mentre que els musulmans són el 42%). I és perillós el desplegament d'armes entre la població, que fa témer una nova guerra civil.

Washington: la carrera vers la Casa Blanca

A mesura que passen les setmanes i es van celebrant les eleccions primàries a cada un dels **Estats**, es van perfilant les possibilitats d'uns i altres candidats a la nominació definitiva. Per part dels republicans sembla que **Bush**, malgrat l'interès d'alguns sectors pel seu contrincant **Buchanan**, no tindrà excessius problemes per ser proclamat candidat. En el camp demòcrata la cosa es presenta més difícil, ja que no es veu quin pot ser el qui finalment s'enfronti al candidat republicà. Per ara els aspirants es dediquen a airejar els draps bruts.

8, diumenge

Brussel·les: el nou govern presta jurament

Després de 104 dies de crisi, **Bèlgica** té, finalment, un nou govern presidit pel demòcrata-cristià flamenc **Jean-Luc Dehaene**, els quals han prestat jurament davant del rei **Balduí**. Aquest govern format pels dos grans partits, el demòcrata-cristià i el socialista, es proposa una profunda reforma de la **Constitució**. Però aquest govern disposa de 120 diputats dels 212 que constitueixen el **Parlament**, i per la reforma cal una majoria de dues terceres parts. Per tant la majoria és insuficient i, si d'aquí a l'estiu no s'ha aconseguit la incorporació d'un tercer partit, caldrà convocar noves eleccions per dur a terme l'esmentada reforma.

Algèria: calma tensa al país

Després de la il·legalització del **Front Islàmic de Salvació**, es manté gairebé a tot el país una calma tensa que fa témer d'un moment a l'altre l'escalot de noves violències, com a **Constantina** on hi ha hagut un mort a causa d'enfrontaments entre islamistes i la policia.

Per altra banda el **FIS** no accepta la sentència de dissolució alegant que el jutjat que va dictar-la hi havia dones entre els seus components, i això és prohibit per la **Xara**, la llei alcorànica.

Nova York: míssils "scud" per a Síria i Iran

El **Pentàgon** està estudiant la manera d'interceptar la tramesa des de **Corea del Nord** d'una important partida de míssils scud amb destí a **Síria** i **Iran**. En tenir-ne coneixement, **Israel** ha pressionat els **Estats Units** dient que si no intercepten la tramesa ho faran ells, perquè consideren que aquest armament constitueix una nova amenaça per a l'Estat hebreu.

9, dilluns

Belgrad: trencat l'alto-el-foc a Croàcia

Mentre a **Brussel·les** continuen reunits els representants de les diferents repúbliques iugoslaves mirant de trobar una solució pacífica als problemes sorgits després de la caiguda del comunisme, i s'espera dintre d'unes hores l'arribada al país del general indi **Satish Nambiar**, que comandarà els cascos blaus de l'ONU i vetllarà pel bon desenvolupament de la missió de pau de les **Nacions Unides** en l'antiga **Iugoslàvia**, l'exèrcit serbo-federal desencadenà des de dissabte fins a les primeres hores del diumenge, atacs bàl·lics en diferents indrets de **Croàcia**. La vila d'**Osijek** tornà a ser el blanc preferit del bombardeig federal, que segons les últimes informacions provocà la mort de set persones i altres vint-i-dues resultaren ferides.

Erevan: perill d'una guerra civil oberta

L'enclavament armeni de **Nagorno-Karabakh** a l'**Arzerbaidjan** torna a ser escenari de greus enfrontaments entre àzeris i armenis, després de la dimissió, divendres passat, del president **Aiaz Mutalibov**, acusat de tot de cara a les operacions polítiques i militars d'**Armènia**. Les autoritats d'**Armènia** han reprès les conversacions per tal de trobar una solució pacífica acceptable per les dues parts.

Washington: Bush i Clinton, els candidats més ben situats

Tot esperant què passarà demà en l'anomenat superdilluns, dia en què votaran onze **Estats** de la **Unió**, **Bush** i **Clinton** varen vèncer tots dos en les eleccions celebrades a **Carolina del Sud** amb el 67% de vots favorables de cara a la nominació. **Bill Clinton** comptà amb el vot de la població negra i dels sectors socials més marginats.

Johannesburg: el referèndum del dia 17

El clima polític s'escalfa. **Mandela** demana el vot favorable dels blancs a la reforma de l'apartheid promoguda pel president **De Klerk**. L'ex-president, **Bhota** ha demanat el no i la seva actitud podria influir a molts indecisos. Un no, podria tenir conseqüències imprevisibles.

De la independència al virus

Hi ha una publicació francesa anomenada "Courrier International". Reprodueix articles publicats en diaris i revistes de tot el món. Però també hi apareixen escrits propis. Aquest és el cas del de la pàgina 17, sota fons blau. A la capçalera hi ha una urna amb la bandera espanyola, i un avió que li dona la volta. Dalt hi ha escrita la paraula "Eleccions", i a l'antípoda, "Espanya". El títol de l'article és: "Catalunya: cap a la independència?"

El primer paràgraf és el següent: "A causa dels Jocs Olímpics, els catalans són cridats a les urnes el 15 de març, tres mesos abans de la data inicialment prevista". Assenyala que el tema principal de la campanya electoral és la "relació amb el govern central".

Continua: "El veritable adversari de Jordi Pujol serà el Partit Socialista de Catalunya (...), que denuncia des de fa anys els nacionalistes de tots colors que arran del reconeixement espanyol dels països Bàltics i dels enfrontaments a Iugoslàvia, lluiten encara amb més força per la independència catalana".

El comentarista ho té clar: hi ha tres elements coneguts pels seus eventuals lectors. Els Jocs Olímpics, els canvis a l'Europa de l'est, i el "contenciós" Catalunya-Madrid. Per tant cal explicar les eleccions catalanes en base a aquests elements, s'adeqüi o no a la realitat. El periodisme obliga a això: demostrar que el món és senzill, fruit de la combinació cartesiana de quatre elements.

En un reportatge de la BBC sobre Espanya, un reconegut comentarista britànic, quan parlava d'ETA només mostrava imatges de l'atemptat contra Carrero Blanco i obviava centenars d'assassinats posteriors. I quan a través d'un llibre explicava l'essència espanyola, demostrava l'enorme influència psicològica que encara avui exerceix Torquemada i el Tribunal de la Inquisició sobre la societat.

Costa molt no esgarriar-se davant la radiografia d'un mateix feta per un estrany.

A la ràdio i a la televisió, l'esgarriança encara pot ser més evident. Sovint amb 30 segons o un minut s'expliquen determinades realitats. Quan el tema s'ho val, se'n hi concedeix un minut i mig.

Acabem d'assistir a l'espectacle mundial impressionat del virus informàtic Miquel Àngel. Els mitjans de comunicació no han reconegut el sensacionalisme desmesurat, sinó que amb tota tranquil·litat asseguren que el virus no ha fet gaire mal gràcies, precisament, a les grans campanyes de prevenció.

■ Jordi Roigé i Solé

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

Els autèntics satèl·lits de Saturn tenen en general un aspecte semblant al de la Lluna. Algunes restes d'activitat tectònica, com escolaments de lava, fissures,... però, a més plens de cràters d'impacte. La densitat sempre superior a 1, sense arribar a 1,5, demostra que la seva constitució no és tan rocallosa com la del nostre satèl·lit, sinó que fonamentalment són compostos de glaç. La Lluna no té aigua perquè la seva proximitat al Sol li ha fet perdre, però a les distàncies de Júpiter i Saturn a temperatures baixíssimes s'hi manté sòlida sense cap dificultat. Però d'aquesta regla general hi ha un satèl·lit de Saturn que fa excepció. És el més gran de tots: Tità. Té el que no té cap més satèl·lit de tot el sistema solar: un embolcall atmosfèric força dens. Què cal dir-ne?

El món intrigant de Tità

És, recordem-ho, el satèl·lit de Saturn que ocupa la sisena posició entre els que es veuen amb telescopi, després de Mimas, Encelade, Tetis, Dione i Rea, que fan una progressió creixent de grandàries, des de 390 a 1.450 km de diàmetre. En arribar a Tità hi ha un salt molt gros de creixement. Les mesures fetes des de la Terra el feien el satèl·lit més gran de tots els del sistema planetari. La més precisa que es féu del diàmetre d'aquest astre fou la del 30 de març de 1974, efectuada a l'observatori de Mauna Kea de Hawaii, amb l'ajuda de dos telescopis proveïts de fotomultiplicadors acoblats a un rellotge atòmic de cesi, aprofitant el pas de la Lluna sobre el sistema de Saturn. El resultat fou de 5.830 km. Per consegüent superior al de Ganimedes, que el té de 5.270 km. I semblava que ja no es podia perfeccionar gaire més un amidament tan precís. Però heus aquí que el

39. Tità i els seus interrogants

Voyager 1 ens dirà que aquesta mesura només és correcta si comptem el gruix de l'atmosfera. Com que l'embolcall gasós de l'astre és espès, no cal dir que s'ha de tenir en compte. La realitat és que la part sòlida té un diàmetre inferior: 4.912 km, per consegüent és més petit que el de Ganimedes. Així hem de dir que el planeta més gros també té el satèl·lit més gros.

Així i tot la grandària de Tità és notable. Encara guanya Mercuri. Però la massa no és tanta. Està fet de materials lleugers com els altres satèl·lits de Saturn. El glaç hi tindrà una part important. La densitat de Tità és 1,9; per tant la seva massa no arriba ni a la meitat de la de Mercuri. Això vol dir que la gravetat que origina a la seva superfície ha de ser també baixa. El càlcul dona que no pot ser gaire més de la meitat de la que té la Lluna. Com pot ser, doncs, que tingui atmosfera? La Lluna l'ha perduda tota a causa de la seva poca gravetat superficial! La resposta és que es troba molt lluny del Sol i això fa que la temperatura sobre Tità sigui molt baixa; sembla que hauria de ser d'uns -180°C . És clar que a aquesta temperatura les molècules gasoses prenen poca velocitat, inferior a la velocitat de fuga de Tità. Només els gasos més lleugers com l'hidrogen o l'heli se n'han d'haver escapat.

Constitució de l'atmosfera de Tità

Que a Tità hi havia atmosfera ja ho havia pogut assegurar Gerard Kuiper el 1944; el qual, a més, indicà que a l'espectre es veien les ratlles característiques del metà. Això ja suscità un interrogant: pot mantenir-se du-

rant milions d'anys precisament aques gas, que és dels lleugers, sense escapar-se, per baixa que sigui la temperatura? Pel que es veu és que sí. Això apassionà els astrofísics; hi veien una analogia amb la primitiva atmosfera de la Terra; i s'organitzà el 1973 un seminari dit "Titan Atmosphere Workshop" a l'"Ames Research Center" per iniciativa de Donald M. Hunter de l'observatori de Kitt Peak. S'hi digueren moltes coses. Una és que la presència del metà detectada per l'espectroscopia no diu res de la seva abundància; podria ser un component minoritari d'aquella atmosfera, en què potser hi hauria nitrogen amb més abundor, com a la Terra.

I arribem al setembre de 1979 en què el Pioneer 11 fa servir el polarímetre per recollir una vista de Tità des de 350.000 km. Massa lluny per poder treure'n conclusions fiables. Més encara: una part de les informacions que trameté es perderen a causa d'interferències. Mala sort. I segueixen els interrogants.

Però el Voyager 1 ens en dirà més coses. Precisament ha estat programat per a obtenir principalment dades de Tità. I hi passa a només 4.000 km de distància. I es troba amb una atmosfera que a uns 300 km d'altitud està plena de boires espesses que no deixen veure la superfície. Però si no pot contemplar el sol almenys pot estudiar detalladament l'atmosfera: el gas més abundant que hi ha és efectivament el nitrogen, seguit ja una mica de lluny per l'argó. Ells dos sols en formen el 99%. Hi ha metà també, és clar, però no arriba a 1%. Aquest gas tan lleuger constantment s'enlaira cap a evadir-se, però es troba amb

una temperatura tan baixa que acaba recaient un altre cop sobre Tità.

Ara bé, la temperatura detectada sobre aquest satèl·lit no és de -180°C sinó de -170°C , això a l'atmosfera. Quina serà la que hi ha arran de terra? Hom pensa que més alta per l'efecte hivernacle que una atmosfera densa pot provocar. Per això alguns avançaren la idea d'una possible temperatura propícia per a un desenvolupament biològic. Però això no ho digueren les dades transmeses per la sonda. Més aviat cal pensar en un efecte hivernacle molt petit i insuficient. No podem fantasiejar ni tan sols aventurar hipòtesis que no siguin ben fonamentades. Cal esperar conèixer millor la cosa. A més cal pensar que el "dia" de Tità dura 16 dies dels nostres, cosa que farà que la temperatura a la nit baixi molt, segurament fins a -200°C .

I el paisatge de Tità de moment ens l'hem d'imaginar més o menys així: Continents fets de glaç brut o no tan brut, amb oceans de nitrogen líquid. Potser també llacs de propà, que es gelen durant la nit. I poca cosa de roques fetes de silicats com les nostres. Potser també hi ha altres compostos que en fan la part sòlida, com ara el tetrahidru de silici (SiH_4), que podrien formar part dels continents. Qui sap.

I que hi hagi compostos de carboni no està exclòs. Que hi hagi una activitat prebiòtica o vida anaeròbia com al nostre planeta ara fa més de tres mil milions d'anys ja és més problemàtic. Hem d'esperar, per poder-ne dir més coses sense desbariar, que hi puguin anar noves sondes a examinar millor què passa a la superfície del més gran dels satèl·lits de Saturn.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya

TOT ALLÒ QUE US INTERESSA

A.P.P.E.C.
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ES TROBA A LES REVISTES EN CATALÀ

AURIGA • L'AVENÇ • BOOM-REVISTA JOVE • CAMACUC • CATALUNYA BÀSQUET • CATALUNYA CRISTIANA • CAVALL FORT • CIÈNCIA • EL CORREU DE LA UNESCO DE LA HISTORIETA • DEBAT NACIONALISTA • DOCUMENTS D'ESGLÉSIA • ESCOLA CATALANA • ESTRIS • FOC NOU • GUIX • INFÀNCIA • INFORMACIONS UNESCO-NACIONS UNIDES • LLETRA DE CANVI • NOUS HORIZTONS • PERSPECTIVA ESCOLAR • PRESENCIA EVANGÈLICA • QUADERNS DE PASTORAL • REVISTA DE CATALUNYA • REVISTA MUSICAL CATALANA • SERRA D'OR • STICK • EL TEMPS • LA TERRA • TRETZEVENTS • EL TRIANGLE • XARXA

Miguel Azcueta, un home perseguit per Sendero Luminoso

“Perú funciona gràcies a la immensa xarxa d'organitzacions populars”

“No he vingut a buscar refugi” ressaltava Miguel Azcueta davant un ample grup de periodistes que es reuniren a Madrid amb el qui fou alcalde de l'emblemàtica ciutat de Villa El Salvador, un dels “pobles joves” (suburbis) de Lima. “D'aquí a tres setmanes torno al meu país”. Una veritable sorpresa si es té en compte que la guerrilla Senderista ja ha perpetrat un atemptat contra la seva vida.

Els senderistes busquen Miguel Azcueta per executar la condemna a mort que va ser decretada contra aquest home per un “tribunal” format per reus d'aquest grup guerriller des del penal de Canto Grande a Lima.

Però, per què aquesta guerrilla

maoista peruana vol matar aquest home? La vida d'Azcuetta està marcada per una tenaç lluita pacífica en favor d'una societat més justa. I aquesta és la causa de la condemna.

Seguirà lluitant contra la por

Azcuetta ho té molt clar. No deixa Perú. Vol ser al costat dels seus en la lluita contra la intolerància i la por; és a dir, no pensa abandonar el seu poble malgrat les serioses amenaces que contra ell ha fet Sendero Luminoso. I per això ha vingut a l'Estat espanyol: entre d'altres coses, per buscar la solidaritat de la societat espanyola.

“Al Perú —diu Azcueta— portem 11 anys de violència amb un total de 26.000 morts. I d'aquests, la immensa majoria són camperols, obrers, dirigents veïnals... I a més cal afegir més d'un miler d'alcaldes i regidors assassinats per Sendero Luminoso”.

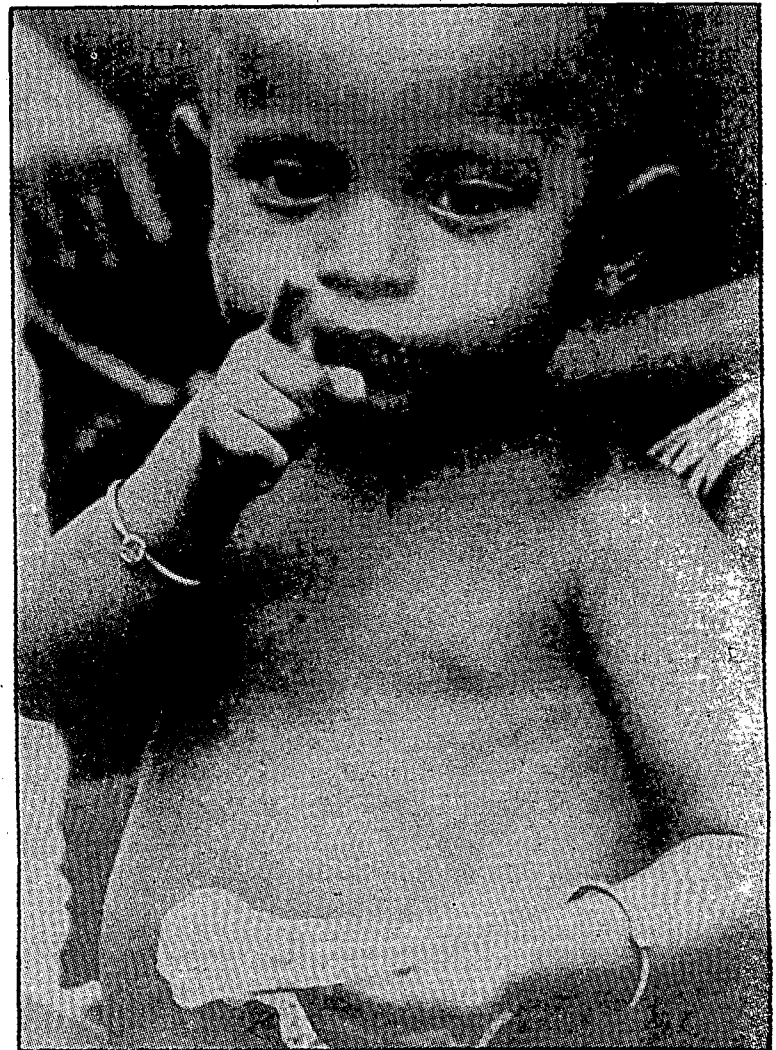
En efecte, als senderistes els representa un destorb allò que veuen en ell, com en centenars de dirigents populars i veïnals: un coixí que amorteix a les continuades errades del govern peruà per resoldre els problemes de la població. Un coixí sense el qual la “revolució” esclataria i duria al poder Sendero Luminoso com a única alternativa de poder.

Entre el terror de Sendero, el dels militars i el desastre econòmic surt l'organització popular. Són els mateixos camperols, els mateixos obrers, els veïns els que s'organitzen. I, diu Azcueta, “l'únic que fa que Perú funcioni és la immensa xarxa d'organitzacions populars”.

Miguel Azcueta, bilbaí de naixement, peruà per vocació, acaba d'arribar a Espanya amb un missatge: solidaritat per al poble peruà.

Misèria i desolació

Els suburbis de Lima estan habitats per quatre milions de persones. Les condicions són de misèria i desolació. Dels 21 milions de peruans, 12 milions estan considerats com a pobres, i d'aquests 12 milions, 7 milions viuen en una pobresa crítica. Malgrat això, el país continua pagant el Deute Exterior que li suposa una despesa de 50 milio-

Molts nens peruans viuen en unes condicions molt difícils.

ns de dòlars cada mes. (Per cert, que Espanya està reclamant al Perú 750 milions de dòlars en concepte de pagament del Deute).

Mentrestant, la política econòmica del govern, que ha retallat totes les despeses socials aboca a una situació molt més insostenible a les classes populars del Perú. La fam, les malalties, especialment el còlera, i la manca de treball estan fent d'aquest país

un dels més difícils on viure. Només les organitzacions populars estan fent alguna cosa per millorar les condicions dels pobres.

El gran cap pensant d'aquesta família no sap si plorar o riure, de fet no té temps ni per una cosa ni per a l'altra.

● I.M.

¿Què és Sendero Luminoso?

Aquest moviment el nom del qual és Partido Comunista del Perú -Sendero Luminoso (PCP-SL), es donà a conèixer el maig del 1980. Des d'aleshores, Sendero ha deixat rera seu un llarg rastre de sang i terror. Només en els cinc primers anys es calcula que SL realitzà 20.000 accions. I en un balanç efectuat en el desè aniversari d'aquesta organització es calculà que 26.000 persones havien mort fruit de la violència indiscriminada.

Molt poc se sap de l'organització i dels caps de Sendero. Les estimacions sobre els seus militants va des dels 5.000 fins als 40.000. Això sí, el que s'ha comptabilitzat és que Sendero ja ha perdut 8.000 dels seus efectius.

Quins són els seus objectius? Construir una “República Popular de Nova Democràcia” (un règim comunista de caràcter agrari, com el de Camboja a l'època de Pol Pot). Per fer-ho, Sendero té una estratègia de la qual no es desvia un pam. No importa qui mori.

El cap visible de Sendero Luminoso és Abimael Guzmán, professor universitari, també conegut com el “Presidente Gonzalo”.

Albania: el SOS del nunci

“La gent es concentrà i envoltà els nostres vehicles. Exigien tot cridant fins a aixordar, agafar allò que nosaltres descarregàvem. De sobte, vam sentir que es trencava el vidre del darrere del jeep. El Delegat del Fons d'ajuda europea destinat per les Conferències episcopals alemanyes i austríaques, el P. Hubert Wilschowitz explica com va assistir impotent al pillatge del convoi de queviures i aliments que havia de dur cap a la parròquia i el futur seminari de Shkodra, a Albània.

Després de les molestoses formalitats duaneres al port de Durrës, l'equip del P. Wilschowitz va procurar posar els dos camions que contenien les mercaderies en lloc segur. Esforç perdut. Al cap d'unes hores, aliments, vestits i equipament desapareixien. “Nosaltres vam anar per les carreteres de campanya en direcció cap a Tirana, digué el pare Wilschowitz. Només pensàvem en una cosa: en no ser detinguts. No vam trobar cap persona a qui poguéssim demanar de recuperar el carregament.

Una vegada en la carretera, ens van llançar branques enceses. Si el cotxe s'hagués incendiat hauríem mort”.

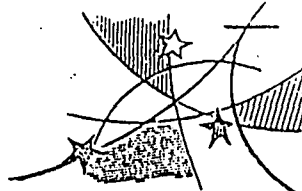
A Tirana, d'altres incidents similars han afectat les dues cases que la Mare Teresa va obrir fa catorze mesos. Les comunitats missioneres de la Caritat han estat envaïdes pels vells, per mares amb els seus infants que esperaven vestits o medicaments. Extenuades per l'ajuda que, durant diversos dies i nits han ofert, finalment, les religioses decidiran acceptar la petició de la Mare Teresa, de tancar les seves portes durant algunes hores de la nit amb la finalitat de poder dormir una mica. Aleshores, van començar a tirar pedres contra les seves cases.

Davant la gran misèria que hi ha, i encara es fa més insuportable durant l'hivern, el nunci apostòlic de Tirana, monsenyor Ivan Dias, llança una crida a les Carites europees. “Les obres d'ajuda de l'Església de cada país han de sustentar l'Albània durant aquest pas extremadament difícil”.

EXERCICIS QUARESMAIS

amb Sant Joan de la Creu

del 23 al 27 de març

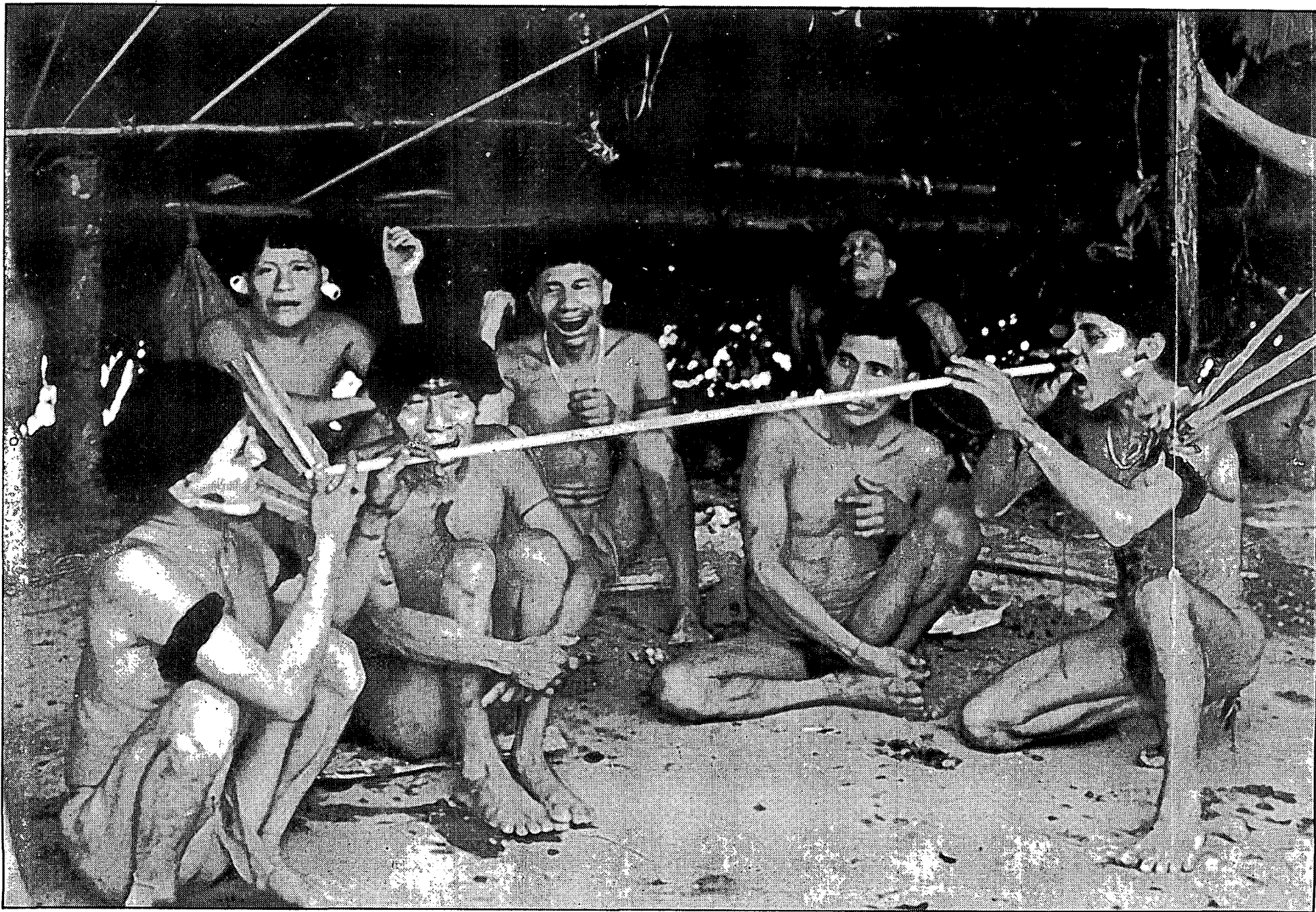
a la Sala Miryam, Carmelites Descalços (Diagonal 424, xamfrà Llúria). De 6'30 a 7'15 CONFERÈNCIES sobre l'HOMI NOU segons S. Joan de la Creu. A les 7'30 Eucaristia Quaresmal.

Temes:

- l'Home Nou davant el gaudir de la vida
- renovació de la intel·ligència per la fe
- vida en esperança
- el “tot” de l'amor
- presència de la creu

pel P. Mariano Rosanas, provincial dels Carmelites Descalços.

Organitza el Carmel Seglar.

Diferents col·lectius pretenen rescatar la cultura i la identitat dels pobles indígenes

Davant les magnes celebracions del Cinquè Centenari

Els pobles indígenes d'Amèrica recorden els 500 anys de resistència

Abans d'arribar els espanyols, vivien a Anàhuac, Abya Yala o Tawantinsuyu —la que després s'anomenà Amèrica—, 70 milions d'éssers humans. Milions de persones que vivien en societats que tenien la seva organització política i econòmica, que vivien en les seves ciutats i els seus pobles, que gaudien de la seva pròpia cultura, professaven la seva religió, i tenien les seves esperances...

Han passat ja cinc segles de l'arribada de Colom a les platges de Guanahaní, al Carib. I Guanahaní s'anomena ara illa de Watling... I Abya Yala ha esdevingut Amèrica.

I avui, la població aborígen del continent és vint milions inferior a la de fa cinc segles. És a dir, viuen a tot el continent americà poc més de 50 milions d'indígenes, contra els 70 milions estimats del segle XV... i la majoria, pràcticament tots, ocupen els

El compte enrere per a les grans festes del Cinquè Centenari ja ha començat. El món es prepara per recordar que el 12 d'octubre del 1492, Colom trepitjava terres americanes. Però no tothom sent el mateix davant aquest fet històric: els pobles indígenes d'Amèrica volen recordar, enguany, que ja són cinc segles de resistència.

estrats més baixos de la societat.

Per citar un exemple tan dramàtic com il·lustratiu, el 1519 s'estimava que la població de Mèxic arribava als 25 milions d'habitants, que es reduïren a poc més d'un milió el 1605.

Durant 500 anys, el discurs dominant ens ha anat recordant, enfadosament, l'epopeia dels espanyols, portuguesos i altres europeus en aquell continent.

Però, què ha passat en aquests cinc-cents anys? Mentre que per un sector es tracta d'anys de vida, evangelització i desenvolupament, per a d'altres —els

vençuts— es tracta de 500 anys de mort violenta, de colonització, imposició religiosa, d'explotació i injustícies.

Ni indis ni salvatges

En efecte, Europa nega la identitat d'aquests pobles i els converteix en "indis"; més endavant, 200 anys després, l'Europa de la Il·lustració els redescobreix com a "salvatges"; al cap d'un temps, ja al segle XIX i fins i tot al XX, aquells pobles són vistos només com una reserva de

matèries primeres i de mà d'obra barata.

Es tracta, doncs, de la història del subjugament no només de tot un poble, sinó de tot un sistema socio-econòmic i cultural.

Algunes dades: Durant els deu primers segles de la nostra era, a mesoamèrica es desenvolupen les ciutats-estat, que es coordinen entre elles. Gràcies a l'arqueologia se sap que ciutats com Palenque (Mèxic), Tikal (Guatemala), Copan (Hondures), etcètera, arribaren a tenir entre 30.000 i 50.000 habitants, en les seves èpoques de major esplèn-

dor... Això quan les ciutats europees gairebé no comptaven amb una població de 5.000 habitants.

D'altra banda, l'arqueologia ha demostrat que els habitants de mesoamèrica tenien un gran domini de les lleis de la naturalesa en moure enormes blocs de pedra per a les seves construccions: un excel·lent coneixement de les matemàtiques per mesurar amb tanta exactitud el temps, i un refinat sentit de l'art en pintar i adornar temples i palaus.

Encara que al segle X, aquesta organització entra en una època de crisi, aproximadament dos segles després, els asteques amb el "Nou Imperi", els maies amb el "Segon Imperi" i els quítxues amb la confederació del Tawantinsuyu revitalitzen les societats de l'Amèrica precolombina.

I aquell món que asteques, maies i quítxues reconstruïren fou el que meravellà els europeus, que arribaren al continent als segles XV i XVI.

Del descobriment a la topada

Descobriments? Topada? Què va passar realment com a conseqüència de l'arribada de Colom el 1492 a Amèrica?

Sens dubte, per als europeus va haver-hi un descobriment i allà es trobaren dos mons, dues maneres d'entendre la realitat. Però després de la troballa arribà la topada i l'enfrontament.

Tan sols en el lapse de 50 anys, el 80% de la població fou anihilada per les malalties importades pels europeus, pels règims de treballs forçats que se'ls va imposar, per la fam, per l'assassinat. Es va perdre el domini sobre l'economia, la política, la cultura; se'ls van prohibir les pròpies manifestacions religioses i en pocs anys tota una estructura social es desmoronava.

La lluita frontal contra l'invasor

Des d'aleshores, pot parlar-se de l'inici de la resistència indígena. La primera resposta fou la lluita frontal. La guerra per defensar els interessos dels pobles que anaven a ser sotmesos.

Però les concepcions de la guerra són molt diferents. I les "guerres florides" dels "cavallers àliga" i dels "cavallers-tigre" mesoamericans toparen amb la concepció de guerra d'extermini dels espanyols.

Efectivament, la proposta bèl·lica indígena es basava en el "mesurar forces" home a home. Però van haver d'enfrontar-se a uns conqueridors muntats a cavall, soldats armats amb arcabussos i escortats per gossos ferotges, ensinistrats per a la lluita.

Així van caure les ciutats, però la resistència no s'aturà. Malgrat haver estat delmats, la resistència va continuar i encara al segle XVII els maies lluitaven a Guatemala. I al Nord de Mèxic, Corès i Huitxoles no foren sotmesos fins al 1722.

La resistència passiva

Una segona resposta va ser la resistència passiva; es tractava d'aguantar a fi de no morir, esperant que el temps jugués a favor d'ells.

Es pagaven els tributs, es treballava per als nous colonitzadors... Però, per exemple, al Carib, en els primers decennis de la Conquesta, milions d'indígenes moriren d'esgotament, de fam, de malalties...

Això va fer que moltes comunitats optessin per suïcidi

col·lectiu. Comunitats senceres es llançaven pels precipicis, s'ofegaven al mar o s'enverinaven... perquè havien perdut tota esperança de vida.

Una altra actitud fou la de no engendrar més fills. Un cop provada la brutalitat dels treballs forçats a les mines i de la servitud a les cases dels conqueridors, les dones preferiren avortar abans que els seus petits haguessin de patir aquella realitat.

Responsabilitat històrica

En la submissió d'Abya Yala participà tot Europa. Espanya i Portugal feren la feina bruta de la guerra de conquesta i de la implantació del sistema europeu de valors: Anglaterra es dedicà a proporcionar la mà d'obra esclava, portant-la d'Àfrica; Alemanya i els països saxons, a través dels seus bancs, finançaren l'empresa colonial, i Roma donà la justificació religiosa.

Però això fou al principi i no pot acusar-se, solament, aquests països d'una responsabilitat, que sense cap mena de dubtes comparteixen.

Els països ja independents, en

mans criolles —minories blanques, enfront de mestissos, indígenes i negres— amb governs al servei de grans empreses europees i nord-americanes han continuat amb la política d'utilitzar l'"indi" com a mà d'obra barata i com a objectes de turisme.

D'altra banda, els nous governs llatinoamericans s'han encarregat de treure dels seus territoris els indígenes per conrear les seves terres o convertir-les en zones de pastura o explotar els seus recursos fusters o miners.

Sigui com sigui, avui, continua la política d'asserviment de les nacions indígenes. A Guatemala continuen les massacres contra comunitats indígenes; a Colòmbia els indígenes que defensen els seus drets són tractats com a terroristes, a l'Equador, l'Estat ofereix els territoris tradicionals

**Volen
rescatar la
seva cultura
i identitat**

dels indígenes a les multinacionals petrolieres; a Perú els indígenes han d'enfrontar-se a Sendero Luminoso, a l'exèrcit, als narcotraficants, que no respecten les seves comunitats i formes d'organització; al Paraguai, a Costa Rica, a Argentina, a Xile, a Brasil... la història es repeteix.

El renéixer del moviment indígena

Però aquesta situació de silenci sembla començar a cedir. Des dels Cree del Canadà, fins als maputxes de Xile, el moviment indígena ressorgeix i reclama els seus drets. Dret a la terra, a la dignitat i al desenvolupament.

Avui, quatre països llatinoamericans compten amb majories indígenes: Bolívia, Guatemala, Equador i Perú. Els indígenes en aquests Estats estan prenent consciència de la seva realitat.

A l'Equador, s'ocupen pous petrolífers. Els pobles Quítxua, Shiwiar i Axuar de l'Amazònia equatorial, situats a la província de Pastaza, a l'Equador, estan reivindicant el reconeixement dels drets d'aquests pobles per

part del govern de Quito. Drets pactats en els Acords de Sarayacu (1989), però encara per posar a la pràctica.

A Bolívia, guaraní, "chiquitanos", moxos, movimes... del Beni reclamen el dret al territori i a la dignitat. Per la seva banda, els vots dels aimares i els quítxues porten tres diputats indígenes al parlament bolivià.

A Guatemala, la consciència maia s'estén entre els quítxes, cakchiquels, mam, kekchís, ixils... I el sentiment de pertànyer a una nació maia comuna creix cada dia.

Al Perú, aguarunes, huambises, quítxues... fan crides a l'opinió pública mundial a favor de la vida i l'autodeterminació indígena.

"Yanomamis", "kayapos", al Brasil, guaraní al Paraguai, maputxes a Xile, xibxes a Colòmbia... Tots semblen disposats a recordar a l'opinió pública mundial, que ells també existeixen.

La campanya de resistència indígena i popular

Rescatar la cultura i la identitat dels pobles indígenes és avui el repte que s'han imposat els diferents col·lectius que integren la campanya continental "500 anys de resistència indígena i popular", que durant tot el 1992 intentarà influir en l'opinió dels indígenes i tots els altres col·lectius llatinoamericans davant la situació que pateixen 50 milions de persones per motius de raça.

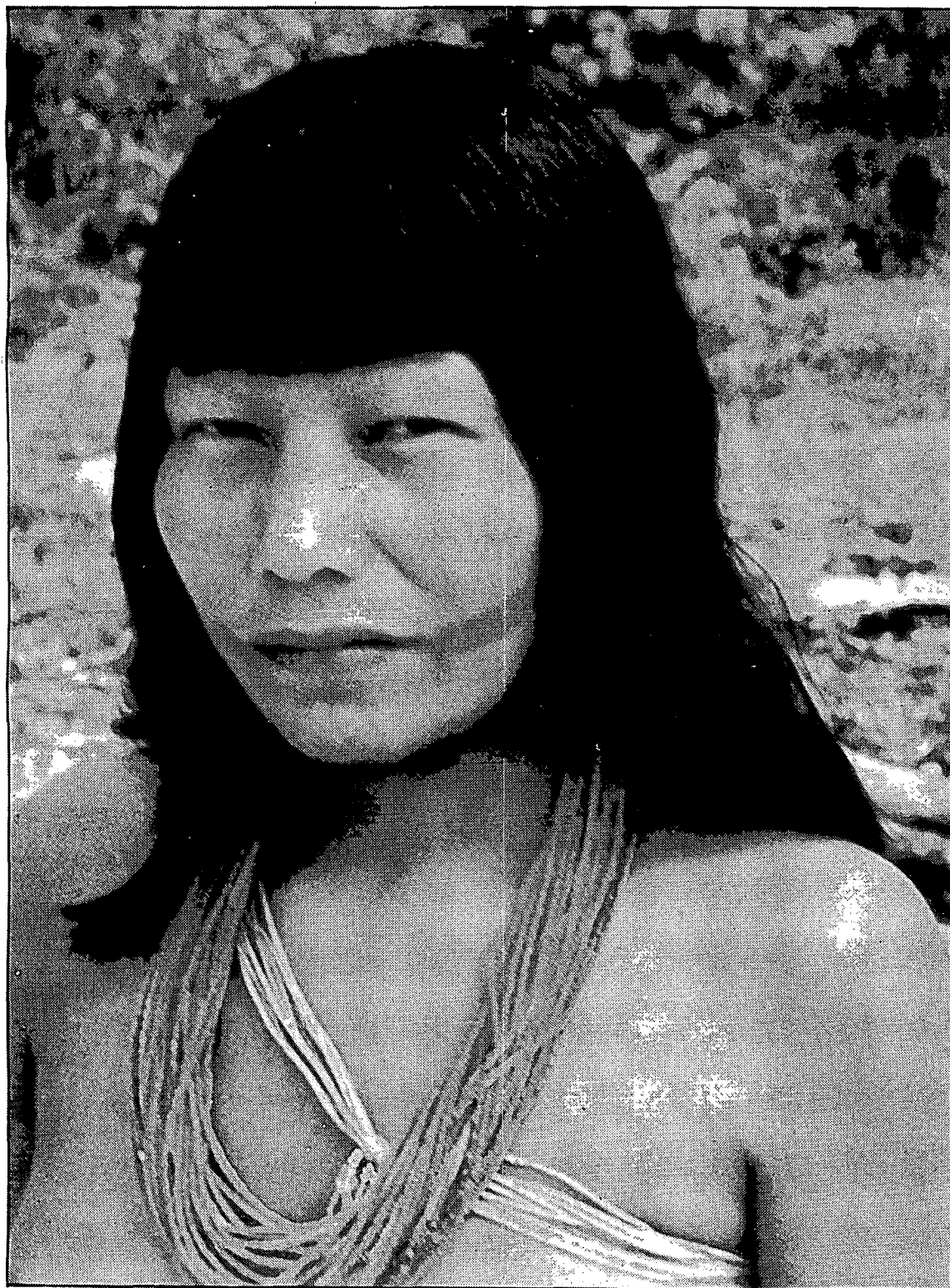
La campanya no és solament una contracelebració. Va més enllà. És una alternativa a les celebracions oficials i amb propostes concretes per encarar el futur llatinoamericà.

Amb la campanya es pretén el rescat i la reconstrucció de la identitat cultural. Estructa, doncs, d'una presa de consciència històrica per forjar l'autodescobriment d'una Amèrica negada a les comunitats autòctones.

Es proposa la coordinació d'un moviment continental per lluitar i assolir millores en les condicions de vida de les comunitats indígenes americanes.

Es tracta, doncs, de redescobrir el passat, treballar el present per a construir un futur millor per a tots els éssers humans que poblen el continent.

● A.N.S.

La població aborigen del continent és vint milions inferior a la de fa cinc segles

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Moviment Cristià

DE GENT GRAN

"El nostre CREIXEMENT personal va completant-se, en la mesura amb què sabem comunicar-nos i som capaços de rebre'n els impulsos favorables que això proporciona."

De "Comunicar-se, qüestió vital". Edic. Paulines)

Les mil cares de la vellesa

Acceptant, d'antuvi, que el títol pot resultar exagerat, els continguts i profunds canvis que fàcilment poden observar-se actualment en els mitjans de comunicació, pel que fa als diferents aspectes amb què ens és presentada la vellesa, induïen que més d'un es qüestionari sobre quina pugui ser la imatge que s'acosta més a la realitat.

Aquelles estampes deprimentes que fins no fa gaire se'ns oferien, mostrant la vellesa com a un estat d'indigència, de solitud, d'extrema pobresa i decrepitud, s'han anat substituint a poc a poc per d'altres més afalagadores i optimistes.

Però, és que a més a més, d'aquestes representacions gràfiques, hi ha un altre aspecte, potser més important, a considerar. I és la idea; el concepte que cadascú té formulada de la vellesa a l'interior de la seva imaginació. I, sembla que aquesta versió imaginària no pugui ser substituïda tan fàcilment com l'altra... Si no ¿com s'explicaria que encara avui hi hagi persones que no volen que se les tingui per "velles"?...

Qui sap si per això hi ha tan bones intencions, i tants d'esforços, per trobar-hi altres mots més pal·liatius: "Tercera edat", "Gent gran", "Segona joventut", "Gent madura", etc. etc. Davant d'això, un es pregunta com és possible que algú vulgui abdicar tan fàcilment d'un terme tan ennobridor com sempre ha-

via estat el títol de "vellesa"...

Amb quina ens quedem?

Vet ací un interrogant al qual potser no sigui gaire fàcil de respondre-hi. D'altra banda, aquesta pregunta no és nova. Ja fa uns anys que algunes persones se la van plantejar, i encara avui hi treballen de valent, junt amb d'altres que se'ls han anat afegint, per veure si s'aconseguia renovar els valors que li atribuïen les anteriors civilitzacions, no tan

marcades pels nous conceptes de "competició", "competitivitat", "èxit", "empena", "eficàcia", "gent guapa"... etc. etc.

Potser no costaria gaire de comprendre que totes aquestes avaluacions no tenen una validesa perdurable... Estan subjectes als límits que els marca una determinada edat, precisament la que es considera com a més curta en tot el procés de la vida humana... Amb tot, encara hi ha qui pretén allargar-la, però...

En canvi, hi ha d'altres valors

que en lloc de decreixen o minvar, tendeixen a augmentar, com són els coneixements, les experiències, la serenitat d'esperit, la claredat de judici, la calma, la fidelitat, el domini d'un mateix, el sentit pràctic, el seny, etc. etc...

Un "valor afegit"

No fa pas gaires dies que un bon nombre de telespectadors vam ser testimonis d'alguns d'aquests valors perdurables, a través d'un programa de la televisió catalana que és

seguit amb força interès, perquè intenta mostrar algunes facetes de la vida de les persones a través d'un "xip".

I el bo del cas, en aquesta ocasió, va ser que tot el que es va dir, des de la taula dels "penalists" fins el públic que hi va intervenir, tot era a partir d'experiències personals i no pas de teories abstractes o de grans tesis doctrinals.

Va resultar, doncs, un espectacle molt espontani i molt interessant. A l'extrem que fins i tot una bona part de joves que el van seguir han reconegut, i agraït, la bona imatge que oferiren aquelles persones grans (¿qui gosaria dir-los "velles"?), que amb tanta claredat i fruïció hi digueren la seva... Tot plegat, ajudava a entreveure-hi aquella "riquesa de l'ànima" que el nostre gran Maragall atribuïa a la vellesa.

Tan sols hi restaria afegir un valor. (Algú va intentar-ho, però no obtingué ressò...) I aquest valor ens correspon a nosaltres testimoniar-lo. No solament durant la curta il·lambregada d'un "xip", sinó a cada tombant de la nostra vida. Convençuts com estem —malgrat les pròpies imperfeccions— dels valors afegits que l'evangeli pot aportar-hi. Perquè en ell surten reflectits tots els rostres humans, des de la primera llàgrima en néixer fins al darrer badall de la mort.

■ J.N.C.

Donant una ullada al passat...

La muller de Lot mirà enrera i es convertí en estàtua de sal... Déu els havia previngut: *No miris enrera ni t'entretinguis en cap lloc de la plana. Saka't a la muntanya, no fos cas que morissis!* (Gn 19,17).

Jesús digué al qui posava excuses per a seguir-lo: *Ningú que, tenint posada la mà a l'arada, miri enrera, no és bo per al Regne de Déu* (Lc 9,62).

Pau manifestava als cristians de Filipis l'esforç que feia per tal d'arribar a bon terme, tot *oblidant-se d'allò que havia deixat darrera seu i llançant-se vers allò que tenia al seu davant* (Fl 3,13).

Algú recorda aquell film titulat... *Mirant enrera sense ira?*... Del passat, sembla que ja se n'ocupa la història, que es diu que es mestra de la vida, *La nostra experiència sigui la nostra adverència* es llegeix en el camp d'extermini nazi de Lublin...

És que el passat és perillós? El perill del passat és que ens inviti a aturar-nos; a deixar de llaurar, i sembrar i regar per al futur... a perdre la fita vers la qual ens encaminem o, potser, a abusar-nos

d'ira per les possibles injustícies viscudes...

Hi ha, però, una manera de mirar enrera, agraïda malgrat el mal viscut, activament o passivament... Gràtitud pel bé rebut i pel que devem haver dut a terme...

No ens refugiem en el passat quan aquest ja ha caducat... No sempre és veritat allò que temps passats foren millors...! Deixem-nos instruir pel passat, però sense oblidar les hores plenes de joia i els esdeveniments que ens influeixen positivament...

En una ocasió, a un ancià que només es recordava d'haver viscut un passat progressivament enfosquit i agreujat i que ara vivia trist i angosat li vaig proposar que escorcollés amb detalls la seva vida per a trobar-hi uns records joiosos... Estava ben convençut de no trobar-ne ni un..., però en la propera visita m'esperava, i exultant d'alegria exclamà: *"N'he trobat tres..."*

■ Lluís Antoni

Del llibre "Quan ens fem grans"

...I, ara, un llibre de poemes!

El nostre bon amic, i poeta, en Joan Castells i Casas, de Torelló (Osona) acaba de publicar TARDORENQUES, un altre dels seus llibres de poesia. És adreçat a la gent gran, amb el desig d'endolcir-los el lleure, i perquè, malgrat el títol que duu, puguin assaborir els aires primaverals que desvetlla la seva ufanosa inspiració.

Agraïm profundament la dedicació que ens n'ha fet i amb la qual s'amplia la llista de llibres que tenim actualment al mercat, amb el nom explícit del nostre moviment. En l'actualitat són:

—PREGÀRIES DE LA GENT GRAN. —2 volums— Català i castellà. (Amb el Centre de Pastoral Litúrgica. Col·lecció "Celebrar".)

—COM UN CAPVESPRE D'ESTIU. —2 volums— Recull de textos sobre la vellesa, recopilats per la Gna. Maria Cos, m.s.b. (Col. "El gra de blat"). És a punt d'aparèixer la versió castellana. (Edics. Scripta)

—QUAN ENS FEM GRANS. Per Lluís Antoni Sobreroca. Aplec d'escrius, sobre la riquesa, oculta o manifesta, que hi ha en l'envelliment personal. (Edics. Scripta) Aquest llibre s'ha classificat en segon lloc entre els llibres religiosos més venuts l'any 1991.

—LA VIDA QUE EMPIEZA A LOS SESENTA. (Versió castellana del mateix llibre)

—TARDORENQUES. Llibre de poemes de Joan Castells i Casas.

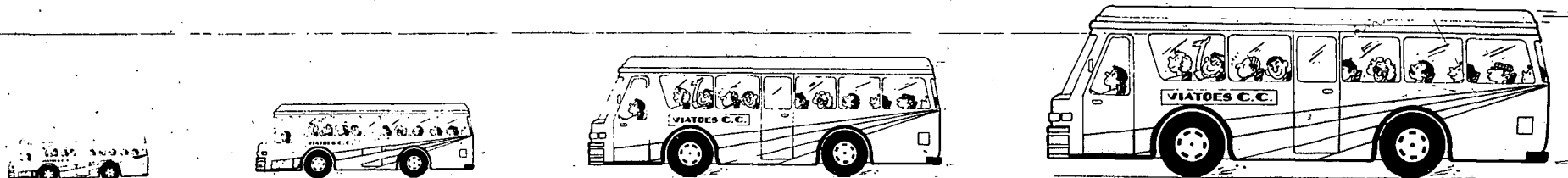
Podeu adquirir-los a les llibreries, especialment les dedicades a la formació religiosa. No us perdeu el goig i l'interès que la seva lectura us desvetllarà!

DE LA FESTA ANYAL DE LA GENT GRAN (Candelera '92)

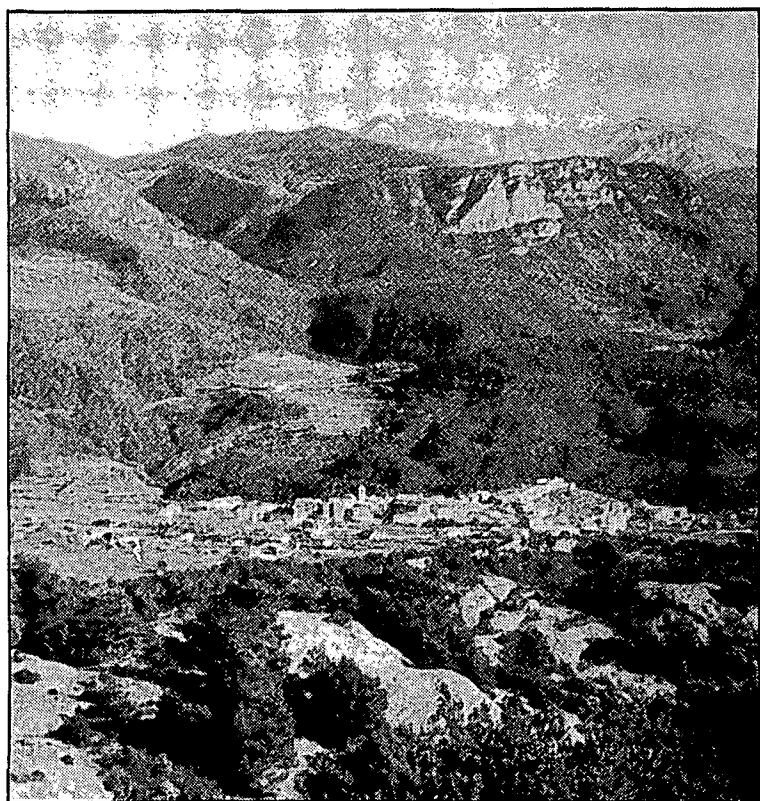
"A Sant Josep Oriol no s'hi cabia... era plena de gent gran... que pot i vol contemplar serenament el seu present i preparar, més serenament encara, el seu futur... amb el somriure als llavis i la fe i l'esperança al fons del cor."

(Oriol Camps, a CATALUNYA CRISTIANA, 6.2.92)

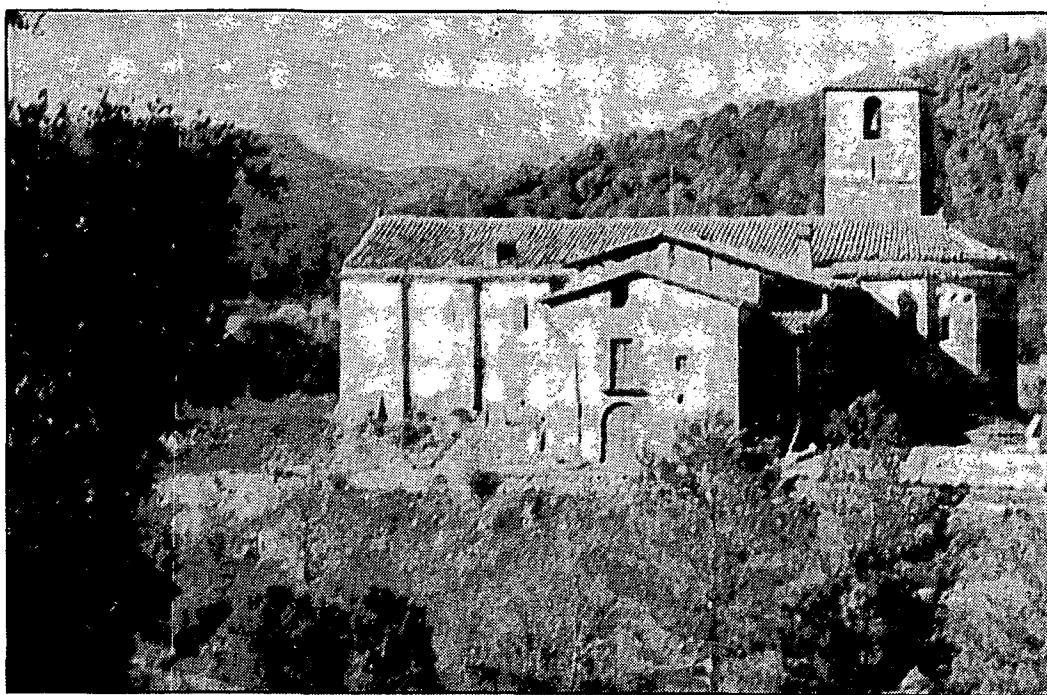

LXXIX VIATGE CULTURAL

Dia 29 de març de 1992

Sant Llorenç de Morunys

Oliu

ITINERARI: *OLIUS, PRAT DE COMTE, SANT LLORENÇ DE MORUNYS*

Serra del Port del Comte

Preu: 3.500 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 215 27 84 Sra. Roser. La sortida serà a les 7,30 en punt del matí, carrer de València, xamfra Balmes.

DINAREM
al
RESTAURANT BON DIA
Carretera de Berga s/n.
Tel. (973) 49 23 25
St. Llorenç de Morunys

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVÍS: La direcció del Viaatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

LA SARDANA I LA DANSA

Premis

PREMI "FRANCESC BASIL".— Convocat per "Amics de Francesc Basil", de Figueres, per a sardanes amb premi únic de 125.000 ptes., quatre accèssits de 25.000 ptes. i Premi popular de 50.000 ptes. El temps de recepció d'obres acaba el 25 de març. Cal enviar-les a "Amics de Francesc Basil", carrer Portella, 6, Figueres, codi postal 17600.

CINQUÈ PREMI "CONRAD SALÓ".— Convocat per l'Ajuntament de la Bisbal d'Empordà, de periodicitat biennal, per sardanes, amb tres premis de 175, 75 i 50.000 ptes., respectivament, i Premi popular de 75.000 ptes., més l'obsequi d'una ceràmica de la Bisbal. El temps de recepció d'obres acaba el 31 de març. Domicili de lliurament, Ajuntament de la Bisbal d'Empordà, codi postal 17100.

CINQUÈ CERTAMEN MUSICAL DE SARDANES "NIT DE SANT ANDREU".— Convocat per l'Agrupació Sardanista del Club Joventut Recull d'Ivars d'Urgell. Dotat amb tres premis de 175, 100 i 75.000 ptes., respectivament, tres accèssits de 15.000 pessetes cadascun, i un Premi popular de 25.000 ptes. El temps de recepció d'obres acaba el 31 d'agost. El lliurament cal fer-lo a nom d'Agrupació Sardanista del Club Joventut Recull, Ivars d'Urgell, codi postal 25260.

VUITÈ PREMI CERET-BANYOLES.—Convocat pels Ajuntaments i els Foments de la Sardana de les viles de Ceret i Banyoles, corresponent un any a Ceret (sardanes) i el següent a Banyoles (obres per cobla), i així cada any. Aquest any correspon a Banyoles, amb obres per cobla no sardanes, amb un primer premi de 800.000 ptes., i altres premis i sobre-premis fins un total de 2.700.000 ptes. El temps de lliurament d'obres acabarà el 31 d'agost, i cal fer-lo al Foment de la Sardana, apartat de correus 125, Banyoles, codi postal 17820. Per la complexitat de les Bases recomanem es demanin al domicili indicat per al seu lliurament.

■ Josep Ventura

Concedits per la Fundació Bofill

Ajuts per a tesis en català

La Fundació Jaume Bofill ha convocat ajuts per a la realització de tesis doctorals en català.

Aquestes beques van encaminades a facilitar la realització de tesis de doctorat en llengua catalana en l'àrea de les ciències socials (sociologia, ciència política, història, antropologia, dret, economia, etc.). En el cas de tesis sobre història, el període elegit haurà de pertànyer a l'època contemporània. En el cas de temes de literatura, art, filosofia, pedagogia, psicologia i altres, només podran optar a la beca aquelles tesis en el plantejament de les quals consti que es prendran en consideració les implicacions de la qüestió estudiada amb realitats i problemes importants de la societat contemporània.

La dotació econòmica de cadascuna de les beques és de set-centes mil pessetes. Els candidats podran presentar la seva documentació, directament a la Fundació Bofill, fins el dia 15 d'abril de 1992. El veredict del jurat es farà públic el 15 de juny d'enguany.

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

Repertori d'himnes per a la celebració
cantada de la Litúrgia de les Hores

Aquest nou llibre que tenim el goig d'oferir-vos conté els himnes del Diurnal i d'altres de nova creació, tots ells musicats de manera digna i lloable per coneguts autors musicals. Aquests himnes constitueixen un ampli i enriquidor repertori per tots els temps litúrgics, per les celebracions solemnes o festives del santoral, així com per la litúrgia ferial.

De venda a les llibreries.

Format: 14x20 cms. 408 pàgines - Imprès a dues tintes.

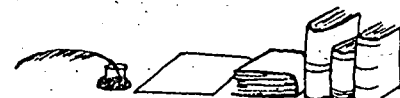
Enquadrernació Guaflex, amb dues tintes.

P.V.P. (amb IVA): 2.350 ptes.

EDITORIAL REGINA, S. A.

Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

RACÓ DEL LENGUATGE

Els col·lectius (1)

Tots coneixem i sabem distingir perfectament si un grup nominal o un nom és en singular o en plural. La nostra llengua n'omés té dues opcions: un sol individu, singular; més d'un, plural. Moltes llengües antigues, ja desaparegudes, tenien una manera especial d'indicar els dos individus o objectes: el gènere dual. Encara ara, el grec té aquest gènere, i en català fem servir un mot que conserva l'esmentada característica: *ambdós*, que vol dir, inequívocament, tots dos.

Hi ha, però, una forma d'expressar una realitat plural amb un mot en singular. Es tracta dels mots col·lectius, aquells que usem per designar conjunts d'objectes o de sers vivents més o menys homogenis. Un dels col·lectius més correntment usats i amb un valor molt genèric és el mot gent, igual a conjunt de persones. L'usem molt sovint i de moltes maneres. Diu que Sant Vicenç Ferrer començava els seus sermons adreçant-se a l'auditori amb un. Bona gent! Per contra, també hi ha la mala gent, la dels baixos fons socials, gent de la pitjor mena, la que és capaç de fer-ne detotes per la seva roïnesa. És quan, despectivament, l'anomenem gentalla, o genteta, o gentussa. Si la gent creix en nombre i es congrega en un sol lloc, diem que hi havia una gentada.

Un altre col·lectiu ben corrent és el de colla. Aquest mot també pot ser un quantitatiu en el

sentit d'abundància: Dellibres d'art, en tinc una colla. Pot ser un grup de persones que fan, plegats, una feina determinada: una colla de segadors, de veremadors, de bastaixos. Les colles de castellers, integrades per homes i nens, que aixequen torres humanes en un tres i no res, amb acompanyament de gralles i tambors. També pot ser el grup d'amics i amigues que es troben deliberadament i lliure per portar a cap activitats conjuntes; les quals activitats, en molts casos són de sana diversió i esbarjo com passeigs, excursions, balls... També poden ser de no tan sanes intencions: una colla de lladres, de perdularis, de malfactors. Els components de la colla són diferenciats d'altres amics més generals i és característica la consciència de pertinença que els lliga. Aquest és de la colla i aquell no ho és. No es descarta la presència d'un líder.

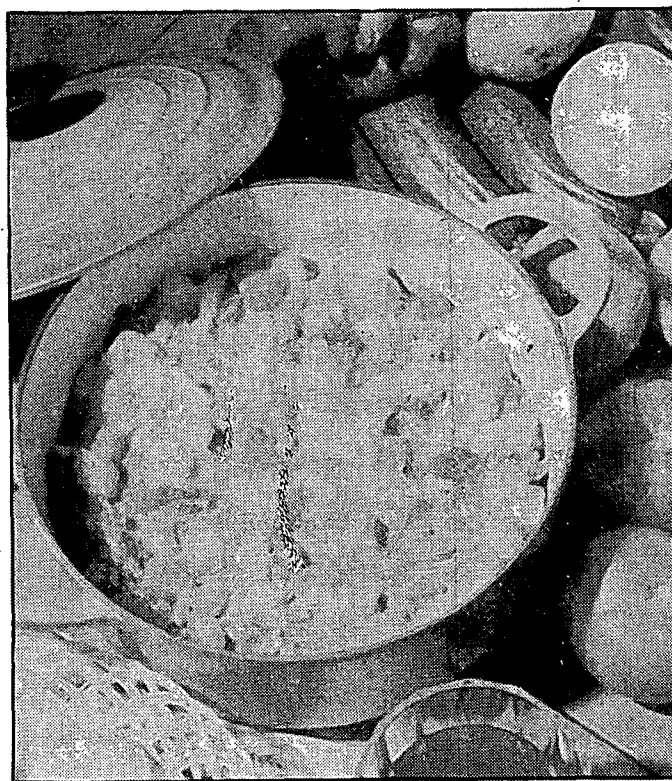
PERLES ORTOGRÀFIQUES

A l'escrit de capçalera d'un setmanari català trobo aquesta frase: ...un obrer d'edat madura, si no m'erro tramoïsta del teatre Odeon,... Els mots acabats en —ista són estalvi de la dièresi i ha de dir: tramoïsta.

■ **Albert Pera**

Verdura savorosa

(quatre personnes)

INGREDIENTS:

3 pastanagues
1 fonoll (bulb)
6 patates, 1 ceba
2 branques d'api, 1 poma
3 carbassons, 1 pebrot vermell
1 pebrot groc (optatiu)
1 pebrot verd
200 gr. de puré de tomàquet
farigola, sàlvia, sucre, paprika
oli d'oliva, sal i pebre

ELABORACIÓ:

Renteu i tal·leu els pebrots a tires, la ceba tallada petita, el fonoll i les altres verdures a quadrets.

Escalfeu 4 cullerades d'oli, afegiu una branca de farigola; 3 fulles de sàlvia, sal i pebre, després d'alguns minuts afegiu les verdures. Feu-ho bullir uns 5 minuts afegiu-hi el puré de tomàquets, afegiu un pessic de sucre, un polsim de paprika i una mica d'aigua.

Remeneu-ho amb cura, tapeu el recipient i coeu a foc lent uns 25 min. (Si cal pot afegir-se una mica més d'aigua calenta en petites dosis).

■ **Maria Teresa Dachs**

C
U
I
N
A
·
C
U
I
N
A
·
C
U
I
N
A
·
C
U
I
N
A
·
C
U
I

Llibres

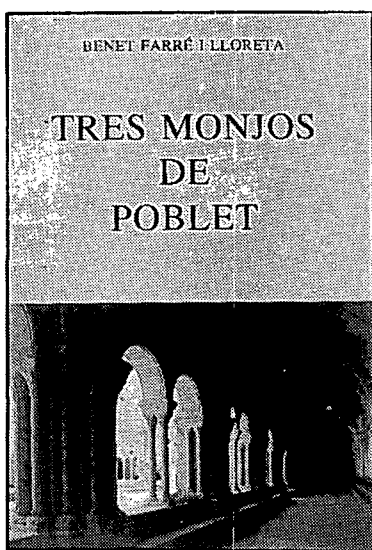
Homes de Déu

El lector té a les mans un llibre que s'ha de considerar com de divulgació. No s'ha volgut ver un treball d'investigació com a tal, ja que, d'una banda, per a dues de les figures de monjo que es presenten no hi ha pas dades històriques inèdites, i de l'altra, l'objectiu és posar resumidament a l'abast del lector, totes les dades biogràfiques disperses per diferents publicacions, de manera que la síntesi sigui útil, sobretot, per a donar a conèixer els trets més remarcables d'uns homes de Déu, dignes de ser recordats per la seva vida virtuosa.

Es vol fer palès que el monestir

de Poblet, no sols ha estat un monument de pedres belles i fredes, sinó principalment un marc, un fogar, on han crescut i madurat monjos d'intensa vida espiritual i santa, entregada plenament a l'amor de Déu i al servei dels germans.

Quant al contingut de l'obra, de primer, es presenta un aclariment sobre les fonts documentals utilitzades. A continuació, segueix, l'esbós biogràfic del monjo màrtir sant Bernat d'Alzina i el que se sap sobre les seves germanes martinitzades junt amb ell. Després ve l'exposició de la figura de l'abat Bartomeu Conill.

I seguidament hi ha el compendi sobre la vida de fra Marginet, monjo penitent.

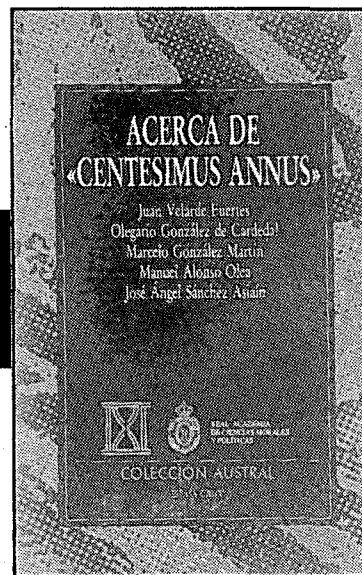
● C.C.

Un document pontifici

La publicació de l'Encíclica *Centesimus Annus* oferia una oportunitat singular per debatre i valorar el seu contingut en les sessions ordinàries de la Reial Acadèmia de Ciències Morals i

**ACERCA DE
"CENTESIMUS ANNUS".
Col·lecció Austral. Ed.
Espasa Calpe**

Polítiques, continuant una tradició ja iniciada amb motiu de la publicació de la *Rerum Novarum* ara fa un segle. El caràcter interdisciplinari de la Reial Acadèmia permetia d'oferir una interpretació enriquidora de l'Encíclica que atengués els diferents aspectes en els quals teixeix el seu contingut: morals, filosòfics, socials i econòmics. És aquesta aproximació múltiple al contingut de la *Centesimus Annus* la qual permet d'obtenir del seu text les millors i més equilibrades apreciacions. Aquest volum ofereix, a més del propi text de l'Encíclica, un conjunt de comentaris al seu contingut, realitzat per diferents acadèmics de Ciències Morals i Polítiques. El doctor González de Cardedal es refereix al context històric i contingut teològic de la *Centesimus Annus*. El cardenal González Martín, primat d'Espanya, presenta des de l'altura històrica de l'Encíclica la seva particular valoració de l'eficàcia de la doctrina social de l'Església i els motius d'aquesta eficàcia. El

professor Alonso Olea es refereix a la consideració jurídica, social i econòmica del treball per compte d'altri, comparant la qüestió social vista des de l'ahir de la *Rerum Novarum* i de l'avui de la *Centesimus Annus*. El concepte de l'empresa que l'Encíclica configura es el que tracta d'assolir en la col·laboració de José Ángel Sánchez Asiaín. El professor Velarde presenta l'evolució de la doctrina social de l'Església i el seu contingut ideològic paral·lelament amb la enregistrada pels plantejaments econòmics. Els cinc assaigs que aquesta obra conté —escrits amb amenitat i rigor— permetran al lector conèixer i apreciar els matisos d'un document pontifici que cap home del nostre temps hauria d'ignorar.

● C.C.

Els problemes que la ciència planteja

Una nova obra del professor Mariano Artigas, físic i filòsof de reconeguda reputació internacional.

Examina les repercussions de la ciència actual respecte les nostres idees sobre la persona humana.

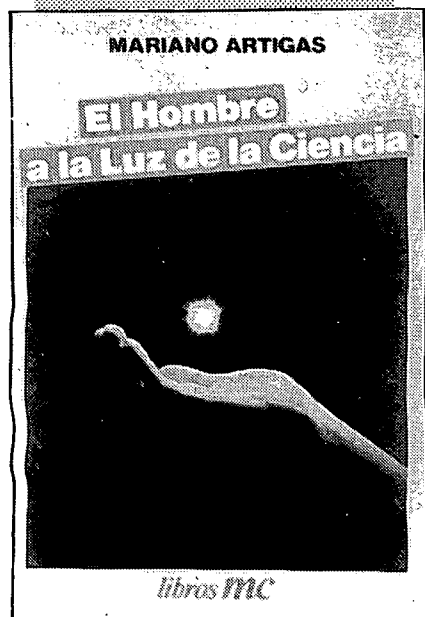
Harmonitza el rigor científic i la claredat del llenguatge.

Proporciona informació de primera mà sobre els problemes que la ciència planteja actualment.

- Ciència i pseudo-ciència.
- El món atòmic i l'home.
- L'auto-organització de la matèria.
- L'evolucionisme.
- L'home i l'univers.
- L'abast del coneixement humà.
- Homes i robots.
- L'ànima humana.
- El principi antròpic.
- El món, l'home i Déu.

• Ciència i consciència (Diàleg amb Mons. Alvaro del Portillo, Bisbe Prelat de l'Opus Dei i Gran Canceller de la Universitat de Navarra).

● E.P.

Mariano Artigas. **EL HOMBRE A LA LUZ DE LA CIENCIA**. Ediciones Palabra.

Premi periodístic "Francesc Sàgrera"

1.- Podran optar al **Premi periodístic "Francesc Sàgrera"** aquells articles o conjunts d'articles publicats en un diari o revista d'àmbit català que tractin el tema de l'**olimpisme moral**, és a dir que en valorin la importància de cara a aconseguir una formació integral de l'individu.

2.- La dotació del Premi serà de **300.000 ptes**; si el jurat ho creia necessari, podria repartir-lo en accèssits o declarar-lo desert.

3.- Componen el jurat les persones següents:

Dr. Octavi Fullat, catedràtic de Filosofia de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i president del Consell Escolar de Catalunya.

Dr. Josep Alsina, catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona.

Dra. Victòria Camps, catedràtica d'Ètica de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Sr. Rafael Seguí, membre de la junta del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

Mn. Joan E. Jarque, director del setmanari "Catalunya Cristiana".

4.- Els articles hauran d'haver arribat a la Fundació Francesc Sàgrera abans del dia **15 de juny de 1992** (caldrà fer constar nom, adreça, localitat i telèfon de l'autor, com també remetre original i/o còpia de la publicació on va aparèixer l'article (o articles) especificant-ne la data).

5.- El jurat donarà a conèixer el veredict dins el marc de

l'Escola d'Estiu Blanquerna, el mes de juliol de 1992.

6.- La participació en el Premi pressuposa l'acceptació d'aquestes bases.

Amb aquest **Premi** de periodisme es pretén de desenvolupar una de les finalitats de la **Fundació Francesc Sàgrera**, que és el foment i la propagació de l'olimpisme moral.

Ja a la Grècia antiga hi va haver crítiques pel fet que els atletes rebien grans honors, mentre que els pensadors i poetes no en rebien gaires. Xenòfanes, rapsode i pensador del segle VI a.C., diu en un poema: "No és just preferir la força a la veritable saviesa."

Molt més ençà, dos grans pensadors catalans, els doctors Torras i Bages i Carles Cardó, han manifestat, respectivament: "L'ama de l'atleta és l'amor. L'amor és el principi, el mitjà i el fi de la nostra existència" i "Cal tenir en compte una altra diferència essencial entre les curses esportives i l'atletisme moral: en aquelles, el premiat és un de sol; en aquest, els premiats són molts, poden ser tots."

FUNDACIÓ FRANCESC SAGRERA

Plaça P. Francesc Sàgrera, núm. 1

08180 Moià (Barcelona)

Carrer de la Granda del Penedès, núm. 19

08006 BARCELONA.

Tels. 217 96 53 - 830 03 23

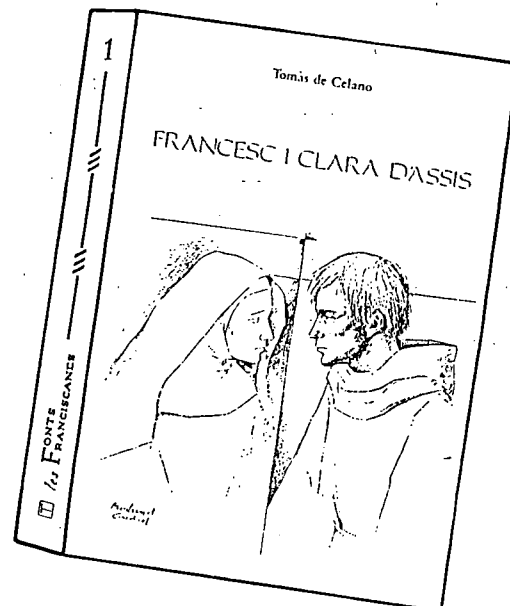
Horari: de 5 a 8 de la tarda.

El contingut d'un llibre mereix adquirir-lo

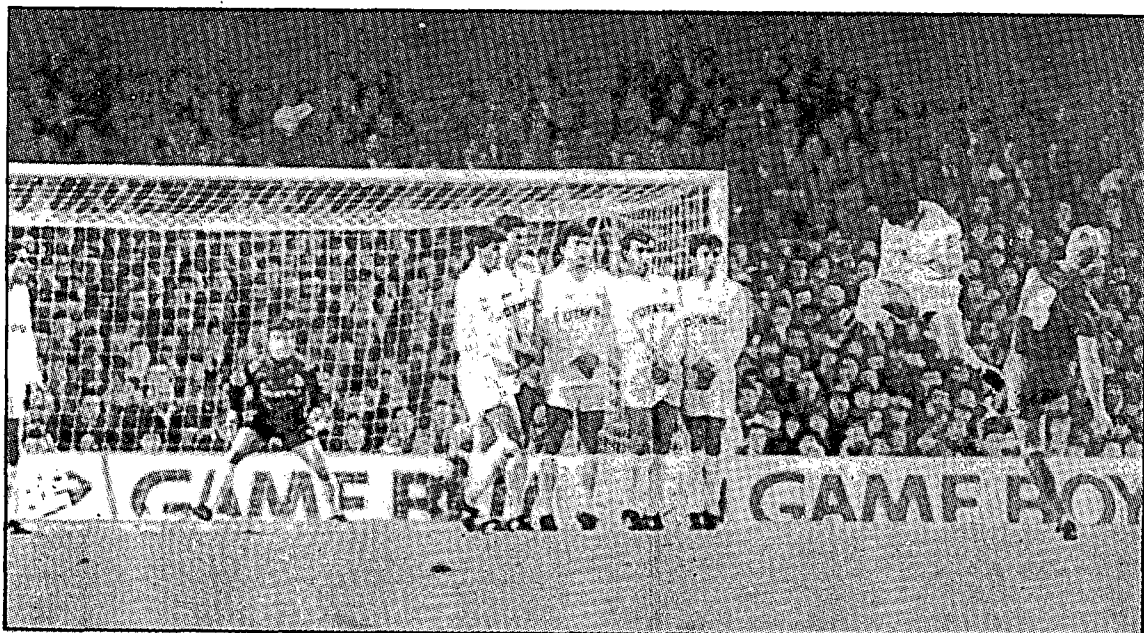
—Qui no admira i estima sant Francesc d'Assís?

—Però, qui el coneix en les veritables fonts, i en català?

—S'ha editat el primer volum de les "fonts franciscanes", bellament il·lustrat per la pintora, Montserrat Gudiol.

—L'ha editat "La Formiga d'Or", Portal de l'Àngel, 5. Barcelona. Tel. 302 39 42. Barcelona, i el podeu adquirir a qualsevol llibreria del ram.

FUTBOL

PRIMERA DIVISIÓ

Barcelona	1	Real Madrid	1	Osasuna	1	Zaragoza	0
At. Madrid	3	Oviedo	1	Sevilla	0	Deportivo	0
Tenerife	0	Español	1	Spórting	1	Logronyès	1
Cádiz	1	Mallorca	3	Valencia	1	Real Sociedad	2
Valladolid	2	Burgos	0	Ath. Bilbao	1	Albacete	0

1. Real Madrid	37 + 11	25
2. Barcelona	36 + 10	25
3. At. Madrid	32 + 8	25
4. Albacete	30 + 4	25
5. Valencia	30 + 6	25
6. Zaragoza	28 + 4	25
7. Sp. Gijón	28 + 2	25
8. R. Sociedad	27 + 3	25
9. Sevilla	26	25
10. Burgos	26	25
11. Logroñés	25 - 1	25
12. Ath. Bilbao	22 - 4	25
13. Tenerife	21 - 5	25
14. Oviedo	21 - 3	25
15. Osasuna	21 - 3	25
16. Deportivo	20 - 6	25
17. Valladolid	19 - 5	25
18. Cádiz	18 - 6	25
19. Español	17 - 7	25
20. Mallorca	16 - 10	25

Pizo Gómez (Español)

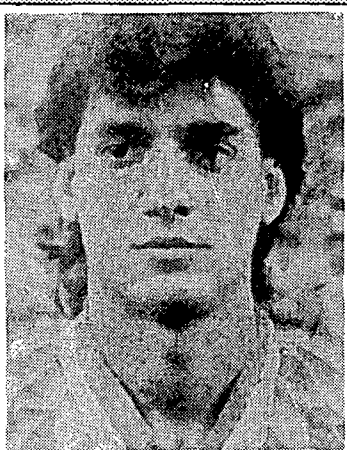
GOLEJADORS

Manolo (At. Madrid)	13
Hierro (R. Madrid)	*
Laudrup (Barcelona)	12
Pizzi (Tenerife)	11
Zamorano (Sevilla)	*
Koeman (Barcelona)	*
Fonseca (Valladolid)	*
Butragueño (R. Madrid)	9
Urban (Osasuna)	*
Vizcaino (At. Madrid)	8
Michel (R. Madrid)	*
Polster (Logroñés)	*
Hagi (R. Madrid)	*

SEGONA DIVISIÓ

Racing	0	Lleida	4	Figuera	2	Sabadell	1
Málaga	0	Castellón	0	Murcia	1	Bilbao Ath.	0
Mérida	3	Las Palmas	2	Celta	3	Betis	0
Sestao	4	Barcelona B	1	Compostela	5	Avilés	1
Eibar	2	Palamós	0	Rayo	4	Real Madrid	0

1. Figueres	36 + 10	26
2. Celta	36 + 10	27
3. Rayo	35 + 9	27
4. Lleida	32 + 6	26
5. Mérida	30 + 2	27
6. Betis	30 + 4	27
7. Compostela	28 + 2	27
8. Eibar	28	27
9. Racing	27 - 1	27
10. Sestao	26 - 2	27
11. Murcia	26	27
12. Barcelona B	25 - 3	27
13. Castellón	25 - 3	27
14. Real Madrid	25 - 1	27
15. Sabadell	24 - 2	27
16. Palamós	24 - 4	27
17. Málaga	23 - 5	27
18. Bilbao Ath.	21 - 5	27
19. Las Palmas	20 - 8	27
20. Avilés	17 - 9	27

Manolo (Lleida)

GOLEJADORS

Gudelj (Celta)	17
Milojevic (Mérida)	15
Amavisca (Lleida)	9
Miladenovic (Castellón)	9
Paquito (Mérida)	9
Bilek (Betis)	9
Jose M. (R. Madrid)	8
Mel (betis)	8
Márquez (Figueres)	7
Carreras (Barcelona)	7
Naixes (Murcia)	7
Lucas (Compostela)	7
Mutiú (R. Madrid)	7

LA TRAVESSA

JORNADA 26 (1-3-92)

1. Barcelona - Real Madrid	X
2. Spórting - Logroñés	X
3. Sevilla - Deportivo	X
4. Ath. Bilbao - Albacete	1
5. Valladolid - Burgos	1
6. Cádiz - Mallorca	2
7. Tenerife - Español	2
8. Valencia - Real Sociedad	2
9. Osasuna - Zaragoza	1
10. At. Madrid - Oviedo	1
11. Racing - Lleida	2
12. Málaga - Castellón	X
13. Mérida - Las Palmas	1
14. Eibar - Palamós	1

Pleno 15

Celta - Betis

PROPERA BUTLLETA

JORNADA 27 (8-3-92)

1. Logronés - Real Madrid
2. Deportivo - Spórting
3. Albacete - Sevilla
4. Burgos - Atlètic
5. Mallorca - Valladolid
6. Español - Cádiz
7. Real Sociedad - Tenerife
8. Zaragoza - Valencia
9. Oviedo - Osasuna
10. Atlètic - Barcelona
11. Castellón - Lleida
12. Palamós - Sestao
13. Sabadell - Eibar
14. Rayo Vallecano - Racing

Pleno 15

Avilés - Celta

PROPERA JORNADA

PRIMERA DIVISIÓ

1. Logronés - Real Madrid
2. Deportivo - Spórting
3. Albacete - Sevilla
4. Burgos - Ath. Bilbao
5. Mallorca - Valladolid
6. Español - Cádiz
7. Real Sociedad - Tenerife
8. Zaragoza - Valencia

9. Oviedo - Osasuna
10. At. Madrid - Barcelona

El Madrid encara és viu

S'havia inflat el globus d'una manera desproporcionada —com va passar a la final de Sevilla davant l'Steaua— i la decepció va ser general i rotunda. Només calia veure les cares de socis i simpatitzants en sortir del Nou Camp per adonar-se de l'ambient d'insatisfacció general que regnava. S'havien creat massa expectatives en aquest partit. L'empat, evidentment, beneficia més un Madrid que es va créixer davant les dificultats i la possibilitat de perdre el liderat. Ara ja només depèn d'ell mateix per mantenir el liderat i ha ofert una imatge diferent a l'habitual.

Tot això és cert i evident, però no ho és menys que la lliga no es decideix només en un partit, perquè és una competició que premia la regularitat i el treball que es porta a terme durant la temporada. Queden molts partits i un punt de diferència entre el primer i el segon és una diferència insignificant. El que és cert és que si el Madrid no modifica la seva línia de joc dels darrers mesos és difícil que pugui aconseguir el títol.

La lliga està més oberta que mai, perquè l'Atlético de Madrid no ha dit l'última paraula. El partit d'aquest cap de setmana entre barcelonistes i atlètics és de gran importància per comprovar si l'equip de Gil manté les seves aspiracions i per veure la capacitat de reacció del Barça, després del mal partit davant el R. Madrid.

L'Estudiantes, un campió just

L'Estudiantes ha aconseguit el primer títol important de la temporada en emportar-se, amb tot mereixement, la Copa del Rei. Tenia poques opcions, segons els entesos, però l'equip va demostrar que, tot i disposar d'una plantilla molt jove, està arribant a un grau de maduresa que li permet somiar ja amb la consecució de campionats.

En el bàsquet espanyol, sortosament, molts equips compten ja amb possibilitats a l'hora d'emportar-se els títols i això és bo per a aquest

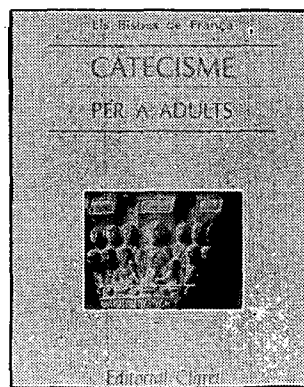
esport. Queden llunyans ja els anys en què Barça, Madrid o Joventut s'ho emportaven tot. Ho hem vist clar en aquesta ocasió en què cap dels tres equips esmentats ha estat present a la final.

Amb l'Estudiantes arriba al bàsquet espanyol una alenada d'aire fresc i es demostra que el tenir cura pacient de la pròpia pedrera també pot donar resultats òptims.

■ Tomás Puntí

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 08010 Barcelona - Tel. (93) 301 08 87

Els Bisbes de França CATECISME PER A ADULTS

Col·lecció Eines 12,
408 pàg.

Aquest CATECISME va dirigit més aviat als adults, en la línia d'una llarga tradició eclesial que, lluny de reservar el catecisme als infants, ha volgut que tots els cristians puguin entendre la fe en un discurs coherent. Si els adults són catequistes, aquí no hi trobaran pas el que els bastaria de resumir, simplificar o aprofitar per a fer un veritable catecisme. Més aviat hi trobaran una ajuda per a dir com a adults la seva fe d'adults. I és de suposar que si els adults, sobretot els pares i els catequistes, saben millor què és la seva fe i saben dir-la millor, aleshores els petits també podran dir la seva fe, la nostra fe.

El llibre té un subtítol: "L'Aliança de Déu amb els homes". Explica d'entrada que la fe cristiana no reposa pas sobre una idea vaga de Déu, sinó sobre la intervenció de Déu en la història dels homes. Per això, en tot el catecisme hi ha el rerefons de l'Aliança. És com un fil que corre de cap a cap i que hom no deixa mai de percebre.

D'IMMINENT APARICIÓ

televisió

CHC

Programació del 15 al 21 de març de 1992

TV
3

DIUMENGE, 15

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.25 Aquest programa
12.50 Benson (D)
13.15 Amor a primera vista
14.30 Telenotícies - El temps
15.05 Club super 3
15.35 Tarda de cine (D): «Una nit a l'òpera»
17.45 El salt
18.35 L'imperdible Parker Lewis
19.00 Magnum (D)
20.00 Gol a gol
20.30 Telenotícies - El temps
21.05 30 minuts
21.40 Dallas (D)
22.25 Gran estrena: «La joia de la corona»
23.20 Innocent o culpable (D)
23.40 **SIGNES DELS TEMPS**

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

09.50 Gradul's, ara pot
10.20 Informació agrària
10.30 Universitat oberta (D)
10.55 Mil paraules
12.30 A dalt i a baix (D)
14.00 Telenotícies Migdia
15.15 El temps
15.20 Bona cuina

DIJOURS, 16

08.00 Especial eleccions 92
09.05 Dibuixos animats
11.00 30 minuts
11.35 Això és massa
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.25 Gent del barri (D)
15.55 Com a casa
17.05 Simon i Simon
17.55 Club super 3
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Betes i films
21.35 Pantalla (D): «Rocky II»
23.35 Telenotícies - Diners
00.25 La dimensió desconeguda

DIMARTS, 17

11.00 Personal i intransferible
11.45 Dallas
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.25 Gent del barri (D)
15.55 Com a casa
17.05 Simon i Simon
17.55 Club super 3
19.35 2/4 de Bachs
21.30 Amor a primera vista

22.15 Avui per demà
22.40 A dreta llei
23.30 Telenotícies - Diners
00.15 Bagdad cafe (D)

DIMECRES, 18

11.00 Vida salvatge
11.30 Versió directa

13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.25 Gent del barri (D)
15.55 Com a casa
17.05 Simon i Simon
17.55 Club super 3
19.35 2/4 de Bachs
21.10 Cinema 3: «Esperança i glòria»
23.00 L'informatiu cinema (D)
23.30 Telenotícies - Diners
00.15 Motor a fons

DIJOURS, 19

11.00 Thalassa
11.45 Més enllà del 2000
13.00 Riviera (D)
13.30 Veïns (D)
15.25 Gent del barri (D)
15.55 Com a casa
17.05 Simon i Simon
17.55 Club super 3
19.35 2/4 de Bachs
21.10 El joc del segle
22.35 Actual
23.25 Telenotícies - Diners
00.10 Temps de neu

DIVENDRES, 20

11.00 Aquest programa
11.30 Actual
13.00 Riviera (D)

13.30 Veïns (D)
15.25 Gent del barri (D)
15.55 Com a casa
17.05 Simon i Simon
17.55 Club super 3
19.35 2/4 de Bachs
21.10 La vida en un xip
23.50 Telenotícies - Diners
00.35 Pel·lícula: «L'infant del meus somnis»

DISSABTE, 21

09.15 Sardanes
09.30 Club super 3
12.40 El joc del segle
14.00 Betes i films
14.30 Telenotícies - El temps
15.00 Bona cuina
15.10 Club Super 3
15.35 Tarda de cine: «La bola negra»
17.30 El pare Dowling (D)
18.10 Adderly
19.10 L'espantaocells i la Sra. King (D)
19.55 Rentar i marcar (D)
20.25 Bona cuina
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Això és massa
22.00 Cine nit: «Exòde»
01.20 T/N última hora

TV
2

DIUMENGE, 15

08.00 Longitud latitud
08.30 Economia en la 2
09.00 **SANTA MISSA**
09.45 Tria bé, tria TVE
10.00 Dibuja-2
10.30 Cine para todos: «El Capitán Intrépido»
11.55 Redacció a la 2
12.00 Domingo deporte
14.00 L'informatiu cap de setmana
15.00 Barcelona Olímpica
15.30 Cine paraíso presenta (I): «La heredera»
17.20 Dias de cine
17.30 Cine paraíso presenta (II): «Desirée»
19.30 Ciclismo: Vuelta Ciclista a Murcia
19.40 Especial eleccions
23.15 Estudio estadio
23.50 Off cinema: «Marques»
02.00 Glasnost

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

07.30 Informativos en lenguas extranjeras
09.00 TV educativa
11.25 Redacció a la 2
12.30 Dibuja 2
14.25 Redacció a la 2
15.30 Grandes documentales
16.25 Redacció a la 2
18.55 Redacció a la 2

DILLUNS, 16

08.00 Ponte las pilas
11.30 Alicia
12.00 Barcelona olímpica

13.00 Clip clap video
13.30 Atac i gol
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «El jardín secreto»
18.00 Falcon Crest
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 La barberia
21.15 Aquellos maravillosos años
21.45 Las chicas de hoy en día
22.15 La estrella es... Burt Lancaster: «El valle de la venganza»
00.05 Rápido
00.30 Cine club: «Cuentos de hadas húngaros»

DIMARTS, 17

08.00 Peligrosamente juntas
11.30 ACB
12.00 La barberia
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «24 horas en la vida de una mujer»
18.00 Falcon Crest
18.50 Ciclismo: Vuelta ciclista a Murcia
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Baloncesto
22.00 Punto y aparte
22.30 Las colecciones de la 2: «El hombre que vino de América»

23.30 Força Barça
00.00 Orden especial
00.30 Leyendas de guitarra
01.00 Cine club: «La ilusión viaja en tranvía»

DIMECRES, 18

08.00 Peligrosamente juntas
11.30 Via olímpica
12.00 Glasnost
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «La ex señora Bradford»
18.00 Falcon Crest

19.00 Peligrosamente juntas
20.00 Futbol
21.45 Cara B
21.15 L'informatiu vespre
22.00 El supercine de la 2: «Vidas sin barreras»
00.05 Prisma
00.30 Cara B
01.00 Cine club: «El camino de Río»

DIJOURS, 19

08.00 Peligrosamente juntas
09.00 Largometraje especial: «Una maleta para un cadáver»
10.30 Documental
11.30 Prisma
12.00 Linea-900
13.00 Clip clap video
13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Esperando a papá»
18.00 Falcon Crest
19.00 Peligrosamente juntas
20.00 L'informatiu vespre
20.30 Contrapunt
20.45 Neu a la 2
21.15 Quien sabe dónde
22.00 Jueves cine: «Playa roja»
00.05 Metrópolis
00.30 Cine club: «Caza trágica»

DIVENDRES, 20

08.00 Peligrosamente juntas
11.30 Neu a la 2
12.00 Va de cine
13.00 Clip clap video

13.30 Xafarranxo
14.00 De otro mundo
14.30 Menjar bé
15.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «El verdugo de Venecia»
18.00 Falcon Crest
19.00 Documental
19.30 Balonmano
21.00 L'informatiu vespre
21.15 Literal
21.45 Força Barça
22.15 El mirall
01.15 Va de cine
01.45 Alicia
02.15 Cine club: «El francotirador»

DISSABTE, 21

08.00 Area reservada
09.00 Força Barça
09.30 Xafarranxo
10.00 Dibuja-2
10.30 Cine para todos: «El llanero»
12.00 Concierto ORTVE
13.30 Atac i gol
14.00 L'informatiu
14.30 Catalunya a debat
15.30 Ponte las pilas
16.30 NBA
18.00 Balonmano
19.45 L'informatiu cap de setmana
20.00 Tria bé, tria TVE
20.15 Cara B
20.45 Chocala
21.45 Ven al paralelo
23.00 Playa de China
00.00 La tabla redonda
01.00 En escena
03.00 Sala 2: «A father's home coming»

canal
3

DIUMENGE, 15

13.00 Marató Catalunya
15.30 Gol a gol
16.00 Ciclisme
17.00 Bàsquet NBA
17.55 Moments olímpics
18.00 Bàsquet
19.30 Compte enrera - Barcelona 92
19.55 L'equalitzador
20.45 Thalassa
21.30 Gol a gol
23.00 Pel·lícula: «Toro salvatge»

ESPAIS FIXOS

DE DILLUNS A DIVENDRES:

17.00 Gradul's, ara pot
17.30 Universitat oberta
17.55 Victor
18.10 Veïns
19.50 Tot l'esport
20.15 Cliptoman
21.25 Gent del barri
21.55 Mil paraules
22.00 Les notícies del 33
22.15 El temps
22.20 Diners

DILLUNS, 16

18.30 Planeta terra
19.20 Basquetmania
19.45 Moments olímpics
20.25 Sputnik concert

22.30 Segle XX
23.25 L'hora d'Alfred Hitchcock

DIMARTS, 17

18.30 Planeta terra
19.20 Basquetmania internacional
20.20 L'escorçó negre
20.45 Sputnik TV
21.15 Sorteig Super 10
22.30 Versió directa
23.30 Star Trek, la nova generació

DIMECRES, 18

18.30 Planeta terra
19.20 Motor a fons
20.20 L'escorçó negre
20.45 Sputnik TV

21.15 Sorteig Lotto 6/49
22.30 60 minuts
23.25 Els intocables

DIJOURS, 19

18.30 Planeta terra
19.20 Temps de neu
20.20 L'escorçó negre
20.45 Sputnik TV
21.15 Sorteig Super 10
22.30 Fila 33
00.15 Una caseta al camp

DIVENDRES, 20

18.30 Planeta terra
19.20 Futbol 92
20.20 L'escorçó negre

20.45 Sputnik TV
22.30 Tres catorze setze
23.15 Jazz & Co
00.15 Mister Ed

DISSABTE, 21

13.10 **SIGNES DELS TEMPS**
14.00 VÍbria
14.15 Personal i intransferible
15.00 Més enllà del 2000
15.55 Futbol anglès
18.00 Futbol de Segona A
20.00 Futbol
22.00 Esports del 33
22.10 Flash notícies 33
22.15 Opera: «Andrea Chenier»

TV
1

DIUMENGE, 15
07.30 Cada mañana
08.00 Informe semanal
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Concierto
10.00 **EL DIA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 135 Escons
12.00 Parlamento
12.30 Un, dos, tres...
14.35 Dibujos animados
15.00 Telediario-1
15.35 El retorno d'Artacán
16.00 Sesión de tarde: «Mi leal compañero»
17.30 La hora Warner
18.35 Juego de niños
19.05 Acompañame
19.35 Juguemos al trivial
20.30 Telediario-2
21.05 Juzgado de guardia
21.30 Domingo cine: «La novia vestía de negro»
23.25 Especial informativo elecciones autonómicas de Catalunya
00.30 Literal
01.00 Arte y artistas

01.30 En concierto
ESPÀIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.35 Cada mañana
08.00 Avance telediario
08.05 Dibujos animados
09.30 La dueña
10.25 De par en par
11.00 Sesión matinal
12.55 Avance telediario
13.00 Teleuna
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 No te rías que es peor
15.00 Telediario-1
16.30 Pasa la vida
20.30 Telediario-2
DILLUNS, 16
13.30 Belleza i poder
15.35 Rubi
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 De tal palo
19.30 Alien nation, ciudadanos del espacio
21.05 El precio justo
22.30 La ley de los Angeles
23.25 A debate

00.20 Diario noche
00.40 Un año en la vida
01.30 Cine 92
DIMARTS, 17
13.30 Belleza i poder
15.35 Rubi
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 De tal palo
19.30 Alien Nation, ciudadanos del Espacio
21.05 Videos de primera
21.40 Sesión de noche con...
23.25 En portada
23.55 Diario noche
00.15 Tendido cero
01.00 Un año en la vida
01.40 **TESTIMONIO**
01.40 Cien 92
DIMECRES, 18
13.30 Belleza i poder
15.35 Rubi
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 De tal palo
19.30 Alien Nation, ciudadanos del Espacio
21.00 Taller mecánico

21.35 A ver a ver
22.45 Grandes relatos
00.05 Diario noche
00.25 Un año en la vida
01.15 Cine 92
DIJOUS, 19
13.30 Belleza i poder
15.35 Rubi
17.30 ¿Quieres que te lo cuente?
19.05 De tal palo
19.30 Alien Nation, ciudadanos del Espacio
21.05 Noche de humor: «Las chicas de oro» - «Objetivo indistinto»
22.15 El primi-juego
22.30 Estrenos TV
00.15 Diario noche
00.35 Un año en la vida
01.25 Cine 92
DIVENDRES, 20
13.30 Belleza i poder
15.35 Rubi
17.30 Más vale prevenir
18.00 Buscapalabras
18.25 6.25
18.30 Nuestra peli...

21.05 Un, dos, tres...
23.30 El autopista
00.00 Diario noche
00.15 Alucine
01.50 Cine 92
DISSABTE, 21
07.30 Cada mañana
08.00 En portada
08.30 Tendido cero
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Campo y mar
10.00 Entrometidos
10.50 Garibaldi
11.45 Tele-expo magazine
12.00 Loteria
12.30 No te cortes
13.00 Encuentro juvenil con Banesto
14.00 Rockopop
15.00 Telediario-1
15.35 Dibujos animados
16.00 Sesión de tarde
17.50 Club Disney
19.35 Amigos olímpicos
20.30 Telediario-2
21.05 Informe semanal
22.00 Sábado cine

antena
3

DOMINGO, 15
05.00 Somos 7
06.30 Centímetros cúbicos
07.15 3 de Antena 3
08.00 El gordo
09.30 La guardería del domingo
11.00 Fútbol sala
12.30 Fútbol americano
14.30 Peyton Place
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.00 Polvo de estrellas: «La hora de las pistolas»
20.00 Noticias
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.30 Noticias
22.35 Noche de lobos: «De origen desconocido»
00.15 Noticias del deporte
00.45 El programa de Hermida
ESPÀIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.00 Noticias
07.15 Aula-3
07.45 La guardería
09.30 Tan contentos
09.45 La salud
10.03 La selva de cemento

11.00 Leonela
12.03 Santa Barbara
13.03 Bonanza
14.03 Noticias regionales
14.30 Cosas de casa
15.00 Noticias
17.50 Teletienda
18.00 La merienda
19.30 Supermarket

20.00 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias
DILLUNS, 16
06.30 Los protectores
15.30 Telecine: «El gran juego»
19.03 Salvados por la campana
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes: «Capricornio I»
00.00 Noticias
00.30 Hombres de azul
01.30 Hospital general
03.00 Aula 3
DIMARTS, 17
06.30 La llamada del oeste
15.30 Telecine: «La mujer policía»
19.03 Somos diez
21.00 El coche fantástico
22.00 La película del martes: «Treinta y seis horas»
00.00 Noticias
00.30 Mancuso
01.30 Hospital general
03.00 Aula 3
DIMECRES, 18
06.30 Furia
15.30 Telecine: «Mi amigo, el

monstruo del pantano»
19.03 Un hombre de familia
21.00 Nuevos policías
22.01 Cinturón negro: «El guerrero Ninja»
00.00 Noticias
00.30 Barcelona a fondo
01.30 Hospital general
03.00 Aula 3
DIJOUS, 19
06.30 La llamada del Oeste
15.30 Telecine: «Loca por el circo»
19.03 Somos diez
21.00 Luz de luna
22.01 Farmacia de guardia
22.30 De tú a tú
00.00 Noticias
00.30 Lou Grant
01.30 Escuela de periodismo
02.15 Hospital general
03.00 Aula - 3
DIVENDRES, 20
06.30 Aventuras en el lago
15.30 Telecine: «En el oeste se pueden hacer amigos»
19.03 El príncipe Bel Aire
20.03 La ruleta de la fortuna
21.00 Nuevos policías

22.01 Tras la pista del crimen: «Apuesta mortal»
00.15 La clave
02.15 Cine español: «Esplendor»
DISSABTE, 21
06.30 La llamada del oeste
07.00 Noticias
07.30 Aula 3. Sala de concierto
08.55 De tú a tú
09.30 La guardería del sábado
11.00 Polvo de estrellas (I): «Rumbo a Oriente»
13.00 Centímetros cúbicos
14.03 Mi bella genio
14.30 Los héroes de Hogan
15.00 Noticias
15.30 El programa de Hermida
18.10 Polvo de estrellas (II): «El camino de Oregon»
20.03 Chicas con clase
20.30 Noticias
21.00 3 de Antena 3
22.00 Polvo de estrellas (III): «Crisis»
23.30 Polvo de estrellas (IV): «¿Qué hace una chica como tú en un sitio como éste?»
01.30 «Lucky Luciano»
03.00 El programa de Hermida
05.30 Somos 7

tele
5

DIUMENGE, 15
07.20 Entre hoy y mañana
08.00 Superguay del domingo
10.30 Pressing catch
11.00 Arco iris
11.30 La 5ª Marcha
12.00 El Sheriff chillado
13.05 Helicóptero
14.00 Vivan los compis
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «La saga de la Horca»
17.35 ¿Que gente tan divertida!
18.00 Tutti frutti
19.00 Johnny y sus amigos
19.30 Misterio para tres
20.20 Vivan los novios
21.00 Sensación de vivir
22.00 Vip noche
24.15 Entre hoy y mañana
01.20 Colombo
02.25 Madruga pop

ESPÀIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Entre hoy y mañana
08.00 Desayuna con alegría
09.20 Vacaciones en el mar
10.05 «María de nadie»
12.55 Entre platos anda el juego
13.00 Telecinco ¿Digame?
13.30 «...A mediodía alegría»
14.00 «Médico precoz»
14.30 Queridos padres
15.00 Inés Duarte, secretaria
15.30 Campeones
16.30 Viente de alquiler
17.20 Super Guay
19.00 Vip Guay
19.30 Hablando se entiende la basca
20.00 Hoy
20.05 Su media naranja

20.45 Telecupón
21.00 Manuela
DILLUNS, 16
10.55 Cine corazón: «La dote de la novia»
22.00 Gran pantalla: «Malone»
23.45 Entre hoy y mañana
00.25 ¿Hablando se entiende la gente?

01.40 Arco iris
02.10 El inspector Derrick
DIMARTS, 17
11.00 Cine corazón: «Harold y Maude»
22.00 Gran pantalla TV
23.45 Entre hoy y mañana
00.30 ¿Hablando se entiende la gente?

01.30 Chicas con las chicas
02.00 El inspector Derrick
DIMECRES, 18
11.00 Cine corazón: «Trasplante de un cerebro»
22.00 Cine 5 estrellas: «Lady halcón»
24.20 Entre hoy y mañana
01.00 Pressing boxeo
02.00 El inspector Derrick

DIJOUS, 19
11.50 Cine corazón: «La familia bien, gracias»
22.00 Silencio, se rie: «De tal astilla tal palo»
23.45 ¿Que gente tan divertida!
00.25 Entre hoy y mañana
01.50 Noche de miedo: «Aliens del abismo»
02.50 Hablando se entiende la basca

DIVENDRES, 20
11.00 Cine corazón: «Una víctima de guerra»
22.00 Sensación de vivir
22.50 Tutti frutti
00.05 Entre hoy y mañana
00.45 ¿Hablando se entiende la gente?
01.15 Los angeles de Charlie
02.05 El inspector Derrick

DISSABTE, 21
07.15 Entre hoy y mañana
07.55 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor amarillo
11.30 Pressing catch
12.05 El sheriff chillado
13.00 Telecinco, ¿Digame?
15.00 ¿Hablando se entiende la basca?
15.30 Cine fiesta: «El hermano más listo de Sherlock Holmes»
17.20 Bellezas en la nieve
18.55 Queridos padres especial
20.20 Vivan los novios
21.00 Manuela
22.05 Humor cinco estrellas
24.00 Entre hoy y mañana
00.40 A salto de cama
02.30 Vip noche

COMENTARI TV

TV i espais electorals

Ja fa unes quantes setmanes que des dels espais informatius ja siguin en els de sempre ja siguin en els creats especialment per la necessitat del moment, que des de la TV tenim l'oportunitat de saber què en pensen els nostres governants.

Vull creure, que el que diuen és realment el que pensen fer. A vegades un promet el que no pot o no hauria de prometre, o el que és gairebé impossible d'arribar a fer. També, vull creure que són responsables i que ens estan oferint el que creuen millor per a tots i que no és tan sols un aprofitament de la situació i per tant una "jugada electoral".

En tot cas, algun cop m'ha fet una mica de pena, com s'han embrutat els uns als altres, com a nens petits, (amb la diferència que pel fet d'ésser personatges de la vida pública haurien de tenir una mica més de respecte per qui són els seus conciutadans i pel patró d'imitació que per molta gent significa el seu càrrec i les seves responsabilitats polítiques) per aconseguir allò que estan desitjant i que potser és el veritable motiu pel qual estan lluitant: el poder. Quina pena! Si aquesta és la qualitat dels nostres dirigents, no sé que és el que en podem esperar-ne...

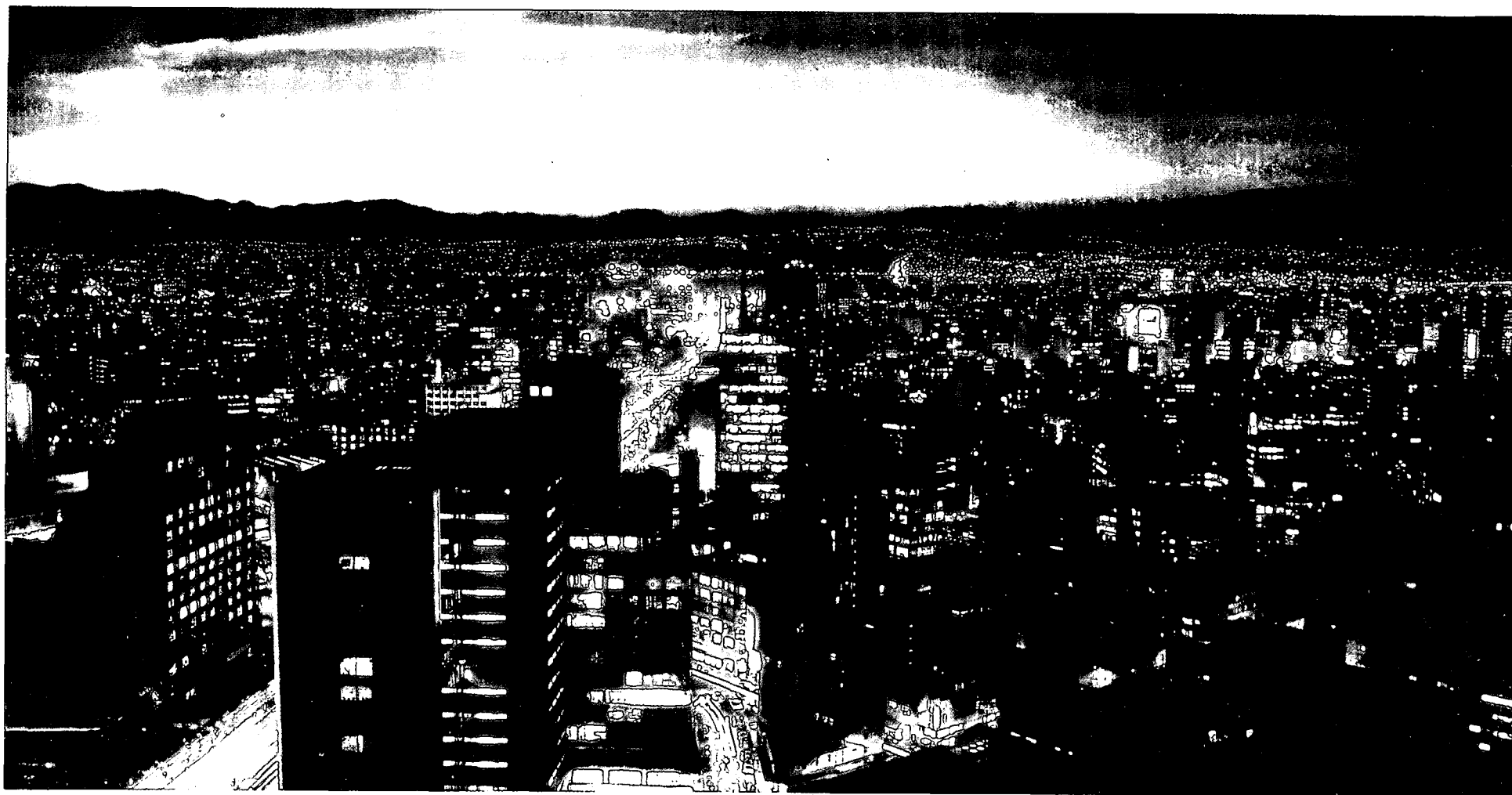
De tota manera, votar no és tan sols un dret. Forma part també del grapat de deures de tot bon ciutadà. I és per això que m'agradaria recordar-vos allò de "qui vulgui, que parli ara, i si no que calli per sempre".

■ Mercè Pérez i Lorda

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató 14, entl. 2ª - Tel: 200 13 39 - 08021 BARCELONA

c/ Elisa 14, baixos • 08023 Barcelona
tel. 418 47 62 • 418 48 66

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.
Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.
Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

LITÚRGIA / CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº
48

L'ESGLÉSIA CELEBRA

➤ a cura de PIETAT CAMPAJÓ

15 de març. Diumenge II de Quaresma. Lectures: Primera Gn 15:5-12.17-18; Salm 26; segona Fl 3:17-4:1; tercera Lc 9:28b-36.

16 de març. Dilluns de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera Dn 9:4b-10; Salm 78; segona Lc 6:36-38.

17 de març. Dimarts de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera Is 1:10.16-20; Salm 49; segona Mt 23:1-12.

18 de març. Dimecres de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera 18:18-20; Salm 30; segona Mt 20:17-28.

19 de març. Dijous. Sant Josep. Lectures: Primera 2S 7:4-5a.12-14a.16; Salm 88; segona Rm 4:13.16-18.22; tercera Mt 1:16.18-21.24a, o bé Lc 2:41-51a.

20 de març. Divendres de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera Gn 37:3-4.12-13a.17b-28; Salm 10; segona Mt 21:33-43.45-46.

21 de març. Dissabte de la II setmana de Quaresma. Lectures: Primera Mi 7:14-15.18-20; Salm 102; segona Lc 15:1-3.11-32.

Litúrgia de les Hores.

Setmana 2

Diumenge II de Quaresma. Tot propi.

Dilluns: De fèria.

Dimarts: De fèria.

Dimecres: De fèria. Vespres I de demà.

Dijous: St. Josep, espòs de la Verge Maria. Solemnitat.

Divendres: De fèria.

Dissabte: De fèria. Vespres I de demà.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

12 de març de 1992

CALENDARI

Diumenge, 15 de març. II de Quaresma. Stes. Madrona, vg. i mr.; Lluïsa de Marillac, fund. i St. Ramon de Fitero, ab.

El sol surt a les 6,03 i es pon a les 5,58. —Hora solar.

Dilluns, 16 de març. Sts. Agapit i Heribert, b.b. i Hilari, b. i mr.

Dimarts, 17 de març. Sts. Patrici, b.; Josep d'Arimatea i Sta. Gertrudis de Brabant, vg.

Dimecres, 18 de març. Sts. Ciril de Jerusalem, b. i dr.; Salvador d'Horta, cfr. i Anselm, b.

Festa major a Horta de St. Joan i Ribarroja d'Ebre.

Dijous, 19 de març. St. Josep, Espòs de la Mare de Déu, i Quintil·la, mr.

Festa major a Picamoixons.

Divendres, 20 de març. Divendres St. Ambròs de Siena, dom. Stes. Eufèmia i Alexandra, mrs.

Primavera

Dissabte, 21 de març. St. Filemó, mr. i Sta. Fabiola, mtr. romana.

D'ACÍ I D'ALLÀ

El Pare bondadós i compassiu

➤ PERE CAMPÀS BONAY *Monestir de L'Estany*

En aquell temps en què semblava que la missió dels predicadors era de crear sentiments de culpabilitat àdhuc en els adolescents, vaig tenir gran alegria quan el Pare Lombardi digué que no s'havia de dir paràbola del fill pròdig sinó del Pare compassiu i bondadós.

Efectivament, si de cas els pares no ho aconsegueixen tot, del fill extraviat, amb comprensió i estima, el cert és que, sense comprensió i estima, no aconseguiran res de res.

Dos germans sants: Ciril i Metodi

➤ Pietat Campmajó

El dia 14 de febrer, l'Església ens ha portat el record d'aquests sants, copatrons d'Europa, junt amb Sant Benet.

Els realitzaren al segle IX una gran tasca evangelitzadora a la Moràvia i la Pannònia, conjuntament amb l'Església de Constantinoble i la de Roma.

Germans de sang i encara més de Fe, foren incansables emissaris de la paraula de Déu, traduint a l'eslau, les Sagrades Escripures i els Llibres Litúrgics. Per aquest motiu són tinguts com a apòstols del seu poble i pares de la cultura eslava, l'un com a monjo —Ciril—, l'altre com a bisbe —Metodi. L'Església, d'Orient a Occident, té un deute amb aquests sants germans que, fidels al Senyor i a la veritat idearen un alfabet entenedor de les Sagrades Escripures, tot i la recriminació d'alguns que quasi consideraven dogmàtiques les tres llengües tradicionals; l'hebreu, el grec i el llatí, introduint la cadència eslava en la litúrgia, prèvia autorització del Sant Pare llavors regnant.

I ara heus ací unes paraules de Joan Pau II, en l'obertura de l'onze centenari de la mort de Metodi, pronunciades a la Basílica de Sant Climent —Roma—, que serva les despulles de sant Ciril.

"Seguint l'exemple dels meus predecessors, Joan XXIII vingué ací per honorar els Sants germans i Pau VI va donar també el seu

testimoni a la Capella de Sant Ciril (que s'havia descobert); sóc ací, en aquest lloc sagrat i estimat per tots els qui creuen en Crist, especialment els pobles eslaus, renovant el desig que, per mitjà de la Santíssima Trinitat, la intercessió de la Verge Maria, Mare de Déu i dels sants, s'allunyi tot allò que separa les Esglésies, els pobles i les nacions.

"Que totes les tradicions i cultures s'uneixin per formar un patrimoni

comú: La consciència d'aquest patrimoni espiritual ha cristal·litzat ja en els bisbes europeus, amb la presència de 25 delegats que prenen part en aquesta celebració, símbol de la unitat espiritual d'Europa." Faci el Senyor que les paraules del Sant Pare, obrin el camí dreturer per la unió dels pobles d'Europa i escolti la pregària dels qui espèrem, amb Fe, la benaurança de l'agermanada Pau.

Al començament dels quaranta dies contemplem el camí de Jesús pel desert, i arribem a la conclusió que Jesús mateix és el camí. Això mateix està en el centre de la narració de la transfiguració. És la veu del Pare la que ho diu: "Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo". Escoltar vol dir fer-ne cas, deixar-se conduir, acceptar-lo com aquell que sap on cal anar. Per tant, teniu-lo com el camí vers el Pare. Però la narració de la transfiguració, sobretot a l'evangeli de Lluc explica moltes més coses sobre aquest "caminar". En poques paraules, fa veure com el camí de Jesús i el Jesús-camí està situat a la cruïlla del camí d'Israel i del camí de l'Església.

"Moisès i Elies"

Són dos personatges que resumeixen la història d'Israel, la Llei i els Profetes. I tots dos han fet l'experiència d'un camí de quaranta dies. Moisès, pujant al Sinai i quedant-s'hi durant quaranta dies, ha rebut la Llei del Senyor per al poble (vegeu Èxode 24, 12-18). Elies, fugitiu del rei d'Israel i confortat per l'àngel del Senyor en el moment del desànim, va caminar quaranta dies fins a la muntanya de Déu (vegeu 1 Reis 19,3-8).

És clar que aquests dos camins foren anunci del camí de Jesús. L'esquema és el mateix: un llarg esforç per part de l'home i una comunicació de l'home per part de Déu.

En el cas de Jesús, com en el de Moisès i d'Elies, hi ha la pujada a la muntanya "a pregar. Mentre pregava, es transmutà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espurnejant". Hi ha una voluntat de pregar, i en la pregària hi ha la transfiguració, perquè és en la pregària on es verifica el més íntim de la conversa trinitària.

L'Èxode de Jerusalem

El camí de Moisès i d'Elies no sols és anunci del camí de Jesús. En certa manera, s'insereix en ell. "Dos homes es posaren a conversar amb ell. Eren Moisès i Elies, que es van aparèixer gloriosos, i parlaven del traspàs (èxode) d'ell, que s'havia d'acomplir a Jerusalem".

En aquesta "conversa" s'expressa la relació entre els dos camins, amb un

VIURE EN L'ESGLÉSIA

➤ a cura del Dr. PERE TENA

A la cruïlla dels camins

tema únic: el misteri pasqual de Crist.

Després de la resurrecció, això serà explicat per Lluc en les aparicions. El Ressuscitat explicarà als deixebles la Llei, els Profetes i els Salms, en funció del misteri pasqual, i en el camí d'Emaús els deixebles angoixats són confortats, com Elies, pel pelegrí misteriós que els explica, "començant per Moisès i per tots els profetes", com calia que el Crist sofrís la passió —l'èxode!— per així entrar en la seva glòria.

El misteri pasqual de Crist és, doncs, el punt central del camí, el fet decisiu pel qual Crist entra a la glòria del seu Pare a través d'una ofrena plena i lliure de la seva vida, en el compliment de la seva missió. Aquest fet pot ésser interpretat com una pregària sublim. Així ho recullen els evangelistes, que posen en llavis de Jesús una pregària en el moment decisiu de la creu: "Pare, confio el meu alè a les vostres mans!" "Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?". Aquesta pregària continua a la dreta del Pare, on el Crist està "sempre vivent,

intercedint per sempre a favor dels qui per ell s'acosten a Déu". (vegeu Hebreus 7,25).

Això ens ajuda a comprendre més encara què significa el fet que Jesús es transfigurés mentre pregava: és un element més d'aquesta perspectiva de glòria que hi ha en tota la narració.

El camí dels apòstols

Quan analitzem la icona de la transfiguració —tan comuna en la pietat oriental— no podem oblidar la presència dels tres apòstols de Crist. Ells juguen també un paper important, tant pel que diuen com pel que, de moment, no fan, però que faran després. En ells, s'anuncia i comença el camí de l'Església, en seguiment, comunió, i anunci, del camí de Jesús.

La intenció de Pere és de fer tres cabanes. Pere pensava en el camí del desert, i en la festa dels tabernacles que commemora encara avui, en la litúrgia d'Israel, aquell camí. El poble de Déu habitava en cabanes —en tendes— envoltant la tenda de l'aliança. ¿Què millor, doncs, sinó fer unes cabanes per establir-se, ni que sigui provisionalment? Però "no sabia què es deia". No es tracta de tancar, ni que sigui en una tenda, el Crist amb la Llei i els Profetes, sinó d'anunciar arreu del món la persona d'aquest, que és el Fill, per tal que els homes esdevinguin, en ell, els fills de Déu.

Aquest és el camí de l'Església: un camí de proclamació del misteri de Crist dels Apòstols, que "aquells dies no digueren res", començaren a dir-ho quan Jesús els ho manà, començant per Jerusalem, el lloc on Jesús havia passat d'aquest món al Pare, i continuant per tota la Judea, i Samaria, i fins a les últimes contrades de la terra... Un camí, però, que no s'acaba amb els homes, sinó que està orientat a portar els homes en el camí vers Déu, per Jesucrist.

El segon diumenge

La gràcia d'aquest segon diumenge de Quaresma és, cada any, aquesta reafirmació del terme vers on ens adreça: el camí de l'Església porta vers la transfiguració amb Crist. La segona lectura ho diu d'una manera perfecta: Ell, el Salvador ressuscitat, transformarà el nostre pobre cos per fer-lo semblant al seu cos gloriós.

LECTURES BÍBLIQUES

Cicle litúrgic "C" / DIUMENGE II DE QUARESMA

Primera lectura

"Déu fa una aliança amb Abram, el creient"

Abraham, el pare dels creients, és el tema de la primera lectura d'aquest diumenge segon de quaresma, com cada any. En aquest cicle "C" esposa en relleu la promesa de Déu: una descendència in comptable, i una terra. La promesa és acollida per la fe d'Abraham, i segellada per un sacrifici d'aliança en el qual Déu, simbòlicament —la torxa encesa—, compromet la seva paraula.

La descendència d'Abraham és Crist, tots els homes creients. I la terra, el cel! (vegeu segona lectura).

LECTURA DEL LLIBRE DEL GÈNESI (15:5-12.17-18)

En aquells dies, Déu va fer sortir fora Abram i li digué: "Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs així serà la teva descendència". Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. Després li digué: "Jo sóc el Senyor que t'he fet sortir d'Ur dels caldeus per donar-te aquest país; serà el teu hereditge". Abram pregunta: "¿Quina garantia me'n doneu, Senyor?". Ell respongué: "Porta'm una vaca, una cabra i un moltó de tres anys, una tórtora i un colomí". Li portà tots aquests animals, els partí per la meitat i posà cada meitat enfront de l'altra, però no va partir els ocells. Uns ocellots de presa volien abatre's sobre els cossos morts, però Abram els allunyava. Quan el sol s'anava a pondre, Abram caigué en un son profund i s'apoderà d'ell un gran terror, com una foscor. Després de la posta, quan ja s'havia fet fosc, veié un forn fumejant, una torxa encesa, que passava enmig dels animals partits. Aquell dia el Senyor va fer amb Abram una aliança i es comprometé en aquests termes: "Doño aquest país a la teva descendència, des del torrent d'Egipte fins al gran riu, el riu Eufrat".

Salm responsorial

"El Senyor m'il·lumina i em salva"

Les paraules del salmista ens comenten i actualitzen l'actitud espiritual d'Abraham. També ell estava en la tenebra, cercava la presència divina, i esperava, tal com Déu li havia dit, fruit de la bondat del Senyor en la terra promesa. El Senyor fou per a ell llum i salvació. Per a nosaltres, el Crist és la llum que tot ho transfigura (vegeu l'evangeli), il·luminant les nostres tenebres, salvant-nos de la mort i del pecat.

SALM 26: 1,7-8a,8b-9abc, 13-14 (R.: 1a)

El Senyor m'il·lumina i em salva,
¿qui em pot fer por?
El Senyor és el mur que protegeix la meua vida,
¿qui em pot esferir?

R.: El Senyor m'il·lumina i em salva.

Escolteu el meu clam, Senyor,
compadiu-vos de mi, responeu-me.
De part vostra, el cor em diu:
"Busqueu la meua presència". R.

Arribar davant vostre és el que vull;
Senyor, no us amagieu.
No sigueu sever fins a rebutjar el vostre servent,
vós que sou el meu ajut. R.

N'estic cert, fruité en aquesta vida
de la bondat que em té el Senyor.
Espera en el Senyor!
Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi!
Espera en el Senyor! R.

Segona lectura

"Crist ens configurarà al seu cos gloriós"

El camí de la transfiguració és l'assimilació a la creu de Crist. Les afirmacions de l'apòstol són una orientació per al camí quaresmal, i per a tota la vida cristiana. Com Abraham, tampoc nosaltres no tenim aquí una ciutat permanent (vegeu Hebr 11,10 i 13,14); ¿per què, doncs, valorar més les coses terrenals que les definitives? La nostra fita no és pas la corrupció del sepulcre, sinó l'assimilació, àdhuc en el cos, de la glòria de Jesús.

LECTURA DE LA CARTA DE SANT PAU ALS CRISTIANS DE FILIPS (3:17-4:1)

Germans, [seguiu el meu exemple i fixe'u-vos en els qui viuen segons el model que teniu en mi. Us ho he dit sovint i ara ho repeteixo amb llàgrimes als ulls: N'hi ha molts que, pel seu estil de viure, són contraris a la creu del Crist. El terme on s'encaminen és de perdició, el déu que adoren és el ventre, i la seva glòria, la posen en les parts vergonyoses; tot el que aprecien són valors terrenals.

Però nosaltres tenim la nostra ciutadania al cel; d'allà esperem un Salvador, Jesucrist, el Senyor, que transformarà el nostre pobre cos per configurar-lo al seu cos gloriós, gràcies a aquella acció poderosa que li ha de sotmetre tot l'univers.

Per tant, germans meus estimats i enyorats, vosaltres que sou el meu goig i la meua corona, manteniu-vos així, en el Senyor, estimats meus.

Tercera lectura

"Mentre Jesús pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara"

Com en l'escena del baptisme, sant Lluc accentua en la transfiguració la situació de pregària de Jesús. És "mentre prega" que Jesús és proclamat Fill de Déu per la veu misteriosa, tant al Jordà com a la muntanya; la transfiguració es produeix precisament en aquest moment de profunda intimitat amb el Pare. Així s'entreveu el sentit del fet: un anunci de la resurrecció, quan Jesús haurà "deixat el món i tornat al Pare" (vegeu Joan 16,28). Així també s'indica el camí cristià amb Déu, com a fill seu, per compartir la glòria de Jesús. Com els deixebles, tots els cristians estem embolcallats pel núvol de la presència gloriosa de Déu.

LECTURA DE L'EVANGELI SEGONS SANT LLUC (9:28b-36)

En aquell temps, Jesús prengué Pere, Joan i Jaume i pujà a la muntanya a pregar. Mentre pregava, es trasmutà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espumejant. Llavors dos homes es posaren a conversar amb ell. Eren Moisès i Elies, que es van aparèixer gloriosos, i parlaven del traspàs d'ell, que s'havia d'acomplir a Jerusalem. Pere i els seus companys estaven adormits profundament, però quan es desvetllaren, veieren la glòria de Jesús i els dos homes que eren amb ell. Quan aquests anaven a separar-se de Jesús, Pere li digué: "Mestre, que n'estem de bé, aquí dalt. Fem-hi tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies". Parlava sense saber què es deia. Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí. Ells s'esglaiaren en veure que entraven dins el núvol. Llavors del núvol estant una veu digué: "Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo". Així que la veu hagué parlat, es van trobar amb Jesús tot sol. Ells guardaren el secret, i aquells dies no contaren a ningú res del que havien vist.

"Es trasmudà l'aspecte de la seva cara" (Lc 9:28b-36)

"Puja a la muntanya a pregar"

Així com cada any, el primer diumenge de quaresma llegim el relat de les temptacions de Jesús al desert, també cada any, el segon diumenge de quaresma és el de la transfiguració de Jesús —i del cristià— per la lectura d'aquesta perícopa treta d'un dels tres sinòptics. Enguany llegim el relat segons sant Lluc. Narració plena de suggeriments que ens ajuden pedagògicament a descobrir la real identitat de Jesús i a decidir-nos a seguir-lo pel camí de la vida cristiana.

Al començament d'aquest capítol, (v. 9) l'evangelista ens ha transmès una pregunta cabdal: Qui és Jesús? La pregunta ve d'Herodes, intrigat per tot el que es deia sobre l'actuació de Jesús. El poder es neguiteja davant Jesús i té ganes de veure'l. Cal tenir sota control els líders del poble, sobretot en uns moments en què l'expectació del Messies encén els ànims. La pregunta d'Herodes també se la feien els deixebles. L'un i els altres, però, coincidien a buscar-li una mateixa resposta: ha aparegut el Messies poderós. Neguit per al tetrarca, esperança d'alliberament per al poble. I Jesús dóna la resposta adequada: El Messies ha de sofrir i els qui el vulguin seguir també (vv. 18-27). Resposta més que sorprenent, difícil d'entendre pels deixebles (v. 45). Els deixebles de llavors i els d'ara. La resposta de Jesús ens situa en el pla del projecte salvador de Déu. Únicament els qui acceptin el do de Déu del misteri de la creu podran veure la llum de la salvació. I és per la pregària humil que cal accedir i acceptar aquest do.

Això és el que farà Jesús en aquella ocasió. **Uns vuit dies després d'haver-los dit això del Messies sofrent, mort i resuscitat, Jesús prengué Pere, Joan i Jaume i pujà a la muntanya a pregar** (v. 28). Una setmana de reflexió sobre la tremenda revelació de Jesús. Una setmana potser de discussions intentant sortir de la fosca. I vet aquí que el vuitè dia —una premonició pedagògica del i resuscitarà el tercer dia?— apunta la llum. Arriba pel camí de l'oració. Sant Lluc es complau a presentar-nos Jesús lliurat a la pregària, sobretot en els grans moments de la seva vida. Amb els tres testimonis que després serien els líders dels deixebles, Jesús s'enfila muntanya amunt. Deixa la terra baixa i puja cap als cims, el tradicional lloc bíblic d'encontre de l'home amb Déu. Evocació del mont Sinai i alhora indicació del treball ascètic de l'oració: és el deseiximent per anar a l'encontre de Déu que ve. Itinerari quaresmal i de sempre.

La pregària transfigura

Mentre pregava, es trasmudà l'aspecte de la seva cara i el seu vestit es tornà blanc i espurnejant (v. 29). Literalment: I s'esdevingué, mentre pregava, que l'aspecte de la seva cara (fou) diferent. Sant Lluc no fa servir el verb "transfigurar" com els altres dos sinòptics (Cnf. Mc 9:2 Mt 17:2) segurament per evitar interpretacions equivocades als seus lectors avesats als mites grecs de les metamorfosis. L'altre rostre que ofereix Jesús no és el resultat d'un canvi exterior, com el que sol operar-se en el muntanyenc pres pel sol de les altures, sinó que li ve de dins. És manifestació de la seva identitat divina velada normalment per la seva humanitat.

Era la seva glòria, que en el llenguatge bíblic manifesta la transcendència o la santedat de Déu, la mateixa presència divina que es mostra i, que en aquella ocasió, fou donat als tres deixebles de copsar-la (v. 32).

A l'un costat i l'altre de Jesús s'aparegueren Moisès i Elies. L'evangelista anota que s'aparegueren gloriosos, o sigui nimbats de llum celestial. Els dos personatges, representants de la Llei i els Profetes —l'Antic Testament— conversaven amb Jesús: **parlaven del traspàs** —en el grec original: de l'èxode— **d'ell, que s'havia de complir a Jerusalem** (vv. 30-31). Jesús, el nou Israel, és a punt d'iniciar la seva anada a Jerusalem. Dirigir-se a Jerusalem no és sols un viatge apostòlic, sinó que vol significar el definitiu viatge de Jesús. Viatge que no acabarà amb la seva mort sinó fins que arribi al Pare (Cf. v. 51). Es tracta, doncs, de l'èxode de Jesús, el nou Israel, l'home nou. Com a la muntanya, a Jerusalem s'hi puja, com també pel camí de la vida es puja fins a la mort. I l'ascensió no queda tallada en la mort, continua més enllà, fins a l'eternitat de Déu. Serà l'hora de l'autèntica transfiguració (Cf. 1C 15:47-57). I és en la pregària —en la contemplació— que tastem aquesta transfiguració, que al llarg de la vida present ens va canviant en allò que serem en arribar al cim de la nostra ascensió. Més exactament: el canvi que opera la pregària en nosaltres, més que canvi és realització, afaïçonament de l'home nou, autèntica transfiguració en definitiva.

Jesús és l'única paraula vàlida

Loració transfigura Jesús mentre que abalteix els deixebles. **Quan es desvetllaren, veieren la glòria de Jesús i els dos homes que eren amb ell** (v. 32). Vet aquí com l'opi del poble no és pas la religió vertadera, sinó l'excés de terrear. Per "veure" —entendre— Jesús cal estar desvetllats. **Quan Moisès i Elies anaven a separar-se de Jesús...** (v. 33a). Som al temps de Jesús, el Nou Testament, la Llei i els Profetes queden enrere, desapareixen. El Fill de Déu fet home —Jesús— és l'única paraula de Déu vàlida. Els tres deixebles són ara posats a prova. Captaran la nova realitat? Faran el pas amb valentia de la fe antiga a la fe en Jesucrist? Parla Pere, i sant Lluc observa que **parlava sense saber què es deia** (v. 33d). Els faltava encara la millor part del seu aprenentatge com a deixebles. Oblidant-se de tot i de tothom, Pere intenta eternitzar aquell moment en benefici propi (v 33b). No és el contemplatiu qui parla, és l'egoista, tan noble com vulgheu, però egoista en definitiva. I Déu el ve a corregir. **Mentre parlava es formà un núvol i els cobrí** (v. 34a). En la tradició bíblica, el núvol visibilitza la presència de Déu. Ells s'esglaiaren en veure que entraven dins el núvol (v. 34b), que l'Invisible s'emparava d'ells. **Llavors del núvol estant una veu digué: Aquest és el meu Fill, el meu elegit; escolteu-lo** (v. 35). La Veu del cel ja havia manifestat la personalitat de Jesús en el baptisme (3:22b). Allà va ser dirigida a Jesús. Ara es dirigeix als tres deixebles —representants de tots els cristians—, per això a la revelació de la identitat de Jesús afegeix: **Escolteu-lo!** I anota sant Lluc: **Així que la veu hagué parlat, es van trobar amb Jesús tot sol** (v. 36a). Ell, Jesús, és la Paraula única de Déu, la Paraula definitiva que allibera tota la humanitat. La Paraula que cal escoltar sempre. L'única paraula capaç de transfigurar-nos.

➤ JOSEP M. ARAGONÈS

LA GRÀCIA DE SER DONA

➤ per
GEORGETTE
BLAQUIÈRE

continuació

de l'Església de l'Apocalipsi, fidel a través de tot sofriment fins al retorn del Senyor. Ella és la que espera, en una esperança invencible, que vingui el temps on Déu serà per sempre amb els homes «ell eixugarà tota llàgrima dels seus ulls, i la mort ja no existirà; ni tampoc planys, ni clams, ni penes no existiran més, perquè les coses d'abans han passat. I el qui seia al setial va dir: "Tot ho renovo".» (Ap 21,4)

Tota dona afligida, i la vídua entre totes, porta en la seva cam i en el seu cor, el misteri de la fe i de l'esperança de l'Església que, en el temps de la prova, no espera consol sinó de Déu i posa en Ell tota la seva esperança. Perquè el darrer enemic vençut serà la mort. D'aquest alliberament definitiu, total que la resurrecció de Jesús ens aporta, l'Església n'és el testimoni i la fe de la vídua n'és el senyal.

És per això que serà una dona vella i vídua la que prendrà en els seus braços l'Infant Jesús i el reconeixerà. Anna la profetessa és al Temple amb el vell Simeó, el dia en què Maria i Josep venen a consagrar l'Infant al Senyor:

Hi havia també una profetessa..., d'edat molt avançada, que després de soltera havia viscut set anys amb el seu marit, i havia quedat vídua fins a l'edat de vuitanta-quatre anys, la qual cosa no es movia del temple servint Déu nit i dia amb dejunis i pregàries. A la mateixa hora, doncs, es presentà ella i lloava Déu i parlava de l'infant a tots els qui esperaven la redempció de Jerusalem. (Lc 2,36-38).

Perquè ella també va creure i li correspon profetitzar, parlar. Ella estava en el Temple, amb la fe vigilant i pregant constantment, com hi estaven les vídues consagrades de l'Església primitiva.

Aquesta dona humil, li ha correspost reconèixer l'Anyell de Déu i proclamar la seva victòria i el seu Regne, aquí i ara. I la joia que l'habita és la dels fills de l'Església, que han passat ja per la gran prova i la promesa s'acompleix" (Ap 7,14-17).

4. La Cananea: L'Església de la intercessió

Joan Baptista acaba d'ésser executat i Jesús sent que l'hostilitat creix al seu voltant. Es retira, doncs, d'incògnit per alguns dies, a les fronteres de Tir i de Sidó, amb els seus deixebles. Marc precisa, «Va entrar en una casa, i no volia que ningú ho sabés» (Mc 7,24).

I heus aquí que una dona cananea, vinguda d'aquelles contrades, es posà a cridar: «Tingueu compassió de mi, Senyor, Fill de David! la meua filla sofreix molt sota la influència del dimoni» (Mt 15,22).

El crit d'aquesta mare és el crit intemporal, visceral, de la que clama per la pietat de Déu. És el crit de Raquel «que plora els seus fills, i es vol consolar» (Jr 31,15), el crit de les dones jueves que veuen morir de fam llurs petits:

*«Clama de tot cor al Senyor,
gemega, verge filla de Sió...
Lleva't, crida de nits,
al començament de les vetlles;
aboca el teu cor com aigua
davant la faç del Senyor;
eleva les mans cap a ell
per la vida dels teus infants» (Lm 2,18-19)*

És el crit de la mare dolorosa que la liturgia cristiana posarà en boca de la verge Maria al Gòlgota: «Tots vosaltres que passeu pel camí, contempleu i vegeu si hi ha cap dolor igual al dolor que em turmenta» (Lm 1,12).

Els exegetes ens ensenyen que parlar del «dimoni» era la manera normal en temps de Crist d'anomenar la malaltia. Però el discerniment de la Cananea va més enllà de la malaltia que tortura al seu fill, ella percep el mal radical, el que Simone Weil anomenarà «la desgràcia innocent». El

sofriment de l'infant innocent destruït per la malaltia, és el més cruel. És sempre l'escàndol, l'inacceptable, la manifestació més evident del poder de les forces del Mal, en el món. Contra aquest escàndol tots ens rebel·lem, un dia o un altre, jueus i pagans, creients i no creients, i no hi ha explicació que hi valgui. Contra aquest mal, i contra el Mal, la pagana de l'Evangeli està decidida a lluitar i apel·la amb tota la força del seu crit a la pietat de Déu.

«Però ell no li contestà ni un mot».

Heus aquí un altre escàndol: el silenci insuportable de Déu davant del mal del món i el patir de l'innocent. ¿Com no demanar-li comptes? Els salms i els llibres profètics estan dominats pel gran interrogant: ¿Per què calles, Senyor, quan el mal triomfa, i fins quan callaràs? I Job interpel·la Déu:

*Us demano auxili, i no m' escolteu,
ja no voleu fer cas de mi...
Oh, si tenia algú que m' escoltés!
Heus aquí la meva firma! Que em respongui Saddai.
(Jb 30,20; 31,35)*

Referent a l'home modern, és temptat de dir: «Si Déu existís, no ho permetria» i de concloure: «Déu no existeix»; o d'entrar en la revolta de Camus: «No vull saber res d'un Déu que permet la mort injusta d'un infant innocent».

Jesús calla. Tot i així la mare continua cridant fins al punt que els deixebles intervenen:

«Ateneu-la, que ve cridant darrera nostre»

No els llancem la pedra massa de pressa. ¿Gosariem a dir que davant de l'escàndol de la desgràcia innocent, no tenim mai ganes de tapar-nos les orelles per por de no poder assumir aquesta qüestió sense resposta? Com retreure'ls el fet de voler protegir la seva tranquil·litat davant d'aquesta dona importuna quan Jesús mateix sembla confirmar la seva exclusió:

«No he estat enviat sinó a les ovelles perdudes de la casa d'Israel»...

Aparentment, es nega a fer un miracle que el portaria a l'opció irreversible i prematura d'anunciar la salvació als pagans. Com a Canà, anys enrera sembla que els temps no han arribat...

Tot i així la dona no es deixa ni rebutjar, ni descoratjar. No es refugia ni en la revolta, ni en la blasfèmia. Al contrari, ella s'acosta:

Però ella hi arribà i, prosternada davant d'ell, li deia: «Senyor, socorreu-me!».

Ella no discuteix, no es queixa; simplement amb una humil tossuderia suplica Déu de «venir». Jesús se li dirigeix i, directament aquesta vegada, sembla rebutjar-la:

«No està bé de prendre el pa dels fills i tirar-ho als cadells».

Encara que sigui amb Déu, com Jacob per arrencar-li la benedicció, la dona lluitarà fins al capdavall. Amb l'audàcia d'una fe que ja no té por de cap humiliació replica:

«Si, Senyor, que també els cadells mengen de les engrunes que cauen de la taula dels seus amos» (Mt 15,27).

Aleshores l'admiració de Jesús i la joia per haver estat d'alguna manera vençut, esclata:

«O dona, gran és la teva fe; que se't faci tal com tu vols».

Perquè aquesta pagana és de la raça dels que prenen el Regne del Cel amb violència, i Déu està molt content de deixar-se fer violència.

El relat de Marc va més lluny que el de Mateu: «Aleshores ell li digué: 'Per això que has dit, vés, el dimoni ha sortit de la teva filla'. Se'n va anar a casa seva, i va trobar la noia ajaguda al llit, i que el dimoni n'havia sortit» (Mc 7,29-30). Per la força d'una fe que no

deixa de cridar i de lluitar, Satan mateix és vençut, i el poder de Déu alliberat.

Aquesta humil dona libanesa és el signe de l'Església, de segle en segle cridant vers Déu que vingui per a l'extermi del mal. En aquesta pregària incessant i tossuda, l'Església en la terra com en el cel porta a terme el combat radical on es juga la salvació del món:

Quan va obrir el setè segell, esféu silenci al cel, cosa de mitja hora. Vaig veure aleshores els set àngels que estan d'assistents davant de Déu, i van donar-los set trompetes. Un altre àngel vingué amb un braser d'or, va posar-se vora l'altar, i li donaren una gran quantitat de perfums, per oferir-los junt amb les pregàries dels sants sobre l'altar d'or que hi ha davant del setial; i el fum dels perfums, junt amb les pregàries dels sants, va pujar de la mà de l'àngel a la presència de Déu. Després l'àngel prengué el braser, el va omplir del foc de l'altar, va llençar-lo a la terra (Ap 8,1-5).

Gràcies a aquest combat, l'amor podrà finalment venir a cremar la terra. Aleshores tots menjaran a la taula del Regne,

A GRÀCIA DE SER DONA

per
GEORGETTE
BLAQUIÈRE

tots aniran de pressa al banquet de Déu, infants de la casa i cadells, tots els de les tribus d'Israel i la gran gentada de pagans que hauran forçat la porta.

Però encara hi ha més, i és potser la clau del silenci de Jesús, del silenci de Déu davant del sofriment de l'innocent, quan la resposta és més enllà de les paraules. Perquè Jesús serà també, com aquella nena, l'innocent cruelment turmentat pels poders del mal. Ell també serà rebutjat. Davant Jesús flagel·lat, coronat d'espines i revestit del mantell de la irrisió, la gent cridarà: «Fora aquest!». Un espectacle en gran manera intolerable. I ell també «en els dies de la seva carn», presentarà «Ell, que durant la seva vida mortal, amb grans clamors i llàgrimes, va oferir pregàries i súpliques a aquell qui podia salvar-lo de la mort, i fou escoltat a causa de la seva reverència» (He 5,7).

Déu calla, creiem. Però en Jesús, s'ha compromés al combat contra el mal, no amb paraules sinó fent-se ell, l'innocent perseguit, l'Anyell immolat per a la salvació de tots. Per tal de no ésser acusat de tot el mal del món, Déu va venir en Jesús a patir tot el mal del món, tota la destrucció de l'innocent. Però en va ésser el vencedor: pel poder de la seva resurrecció, tots els innocents «perseguits» són alliberats i satan serà —ja és— definitivament vençut. Heus aquí la nostra esperança. L'Església de la intercessió e's també l'Església victoriosa agrupada al voltant del Tron de l'Anyell:

Després va sortir del setial una veu que deia: «Lloeu Déu tots els seus servents, tots els qui el temen, petits i grans». Vaig sentir, doncs, com la veu d'una gran multitud, com la veu de les onades, com la veu de trons violents, que deien: «Al·leluia! Que el Senyor Déu nostre, el Totpoderós, ja regna. Alegrem-nos i exultem i donem-li glòria, perquè ha vingut l'hora de les nocces de l'Anyell. La seva esposa ja està preparada, i li ha estat concedit de poder vestir-se de lli ben blanc, esplèndid, perquè el lli són les bones obres dels sants» I en diu: «Escriu: Felïços els qui són convidats al banquet de les nocces de l'Anyell!» (Ap 19,5-9)

Com aquesta pobra dona pagana ha sabut cridar pel seu fill, l'Església és cridada a entrar en el misteri del gran crit de Jesús crucificat, quan «va expirar» (Lc 23,46). Ha rebut la missió de cridar sense parar, o millor dit de deixar l'Esperit cridar en ella, fins que vingui la plenitud de la victòria de Déu. «L'Esperit i l'esposa diuen: "Veniu". El qui ho escolta, que digui: "Veniu"» (Ap 22,17).

La dona, imatge de Déu

Jesús anirà més lluny encara; no tan sols gosa a utilitzar figures femenines en les paràboles —i ja he dit que és el primer entre els rabins de fer-ho— sinó que s'atreveixi a fer portar per la dona un missatge encara més fort.

Que la dona sigui imatge de Déu, la tradició bíblica ho diu expressament. Que Jesús hagi volgut restaurar la dona en la dignitat de filla de Déu, d'imatge de Déu, això sembla ressortir clarament al cor dels textos evangèlics que hem vist fins ara. Però Jesús s'ha atrevit a anar més lluny, s'ha atrevit a fer una dona humil, la missatgera i la reveladora del cor del Pare, i això, en una pàgina evangèlica que passa molt sovint desapercebuda.

Tothom es posa d'acord a dir que el missatge central de l'evangeli de Sant Lluc és el capítol 15:

«Tots els publicans i els pecadors se li acostaven per escoltar-lo. I els fariseus i els escribes murmuraven...»

Aleshores Jesús en tres paràboles, va «mostrar el Pare». Aquella, molt coneguda, de l'ovella retrobada: «Qui d'entre vosaltres que té cent ovelles i en perd una, no deixa les noranta-nou al desert i se'n va darrera la perduda fins que la troba?» La paràbola que és potser el punt culminant de l'Evangeli, anomenada del «fill pròdig»: «Un home tenia dos fills...» El més petit va demanar la seva part del patrimoni i se'n va anar a un país llunyà. Morint-se de fam, va tornar al seu pare que veient-lo de lluny, «se'n va compadir i, corrents, se li va tirar al coll, i el besava». I el pare va fer matar el vedell gras a honor seu i convidava a alegrar-se'n: «perquè aquest fill meu era mort, i ha tomat a la vida; s'havia perdut, i ha estat retrobat».

Entre aquestes dues paràboles, n'hi ha una que passa gairebé inadvertida i que Jesús posa en primer pla: la paràbola anomenada de «La dracma retrobada»:

O bé, ¿quina dona que té deu dracmes, si en perd una, no encén el llum i escombra la casa, i busca amb una diligència fins que la troba? I quan la troba, crida les amigues i veïnes i els diu: «Alegreu-vos amb mi, que he trobat la dracma que havia perdut». Així, us dic, hi ha joia entre els àngels de Déu per un pecador que es converteix.

A primera vista, aquesta paràbola no té res d'original pel que fa a les altres dues: el pare del fill retrobat i el pastor conviden veïns i amics a alegrar-se'n. I retrobar un fill o una ovella és molt més important que retrobar una petita moneda

A GRÀCIA DE SER DONA

per
GEORGETTE
BLAQUIÈRE

continuarà

Votar

Ja sé que "votar" no té res a veure amb "fer el bot". Nosaltres no "votem", però de "fer el bot" sí que en sabem. Quan ens entossudim a fer el posat d'ofesos, la mare més d'una vegada ens ha dit: "No facis el bot que no en trauràs res". I com sempre, acaba tenint raó.

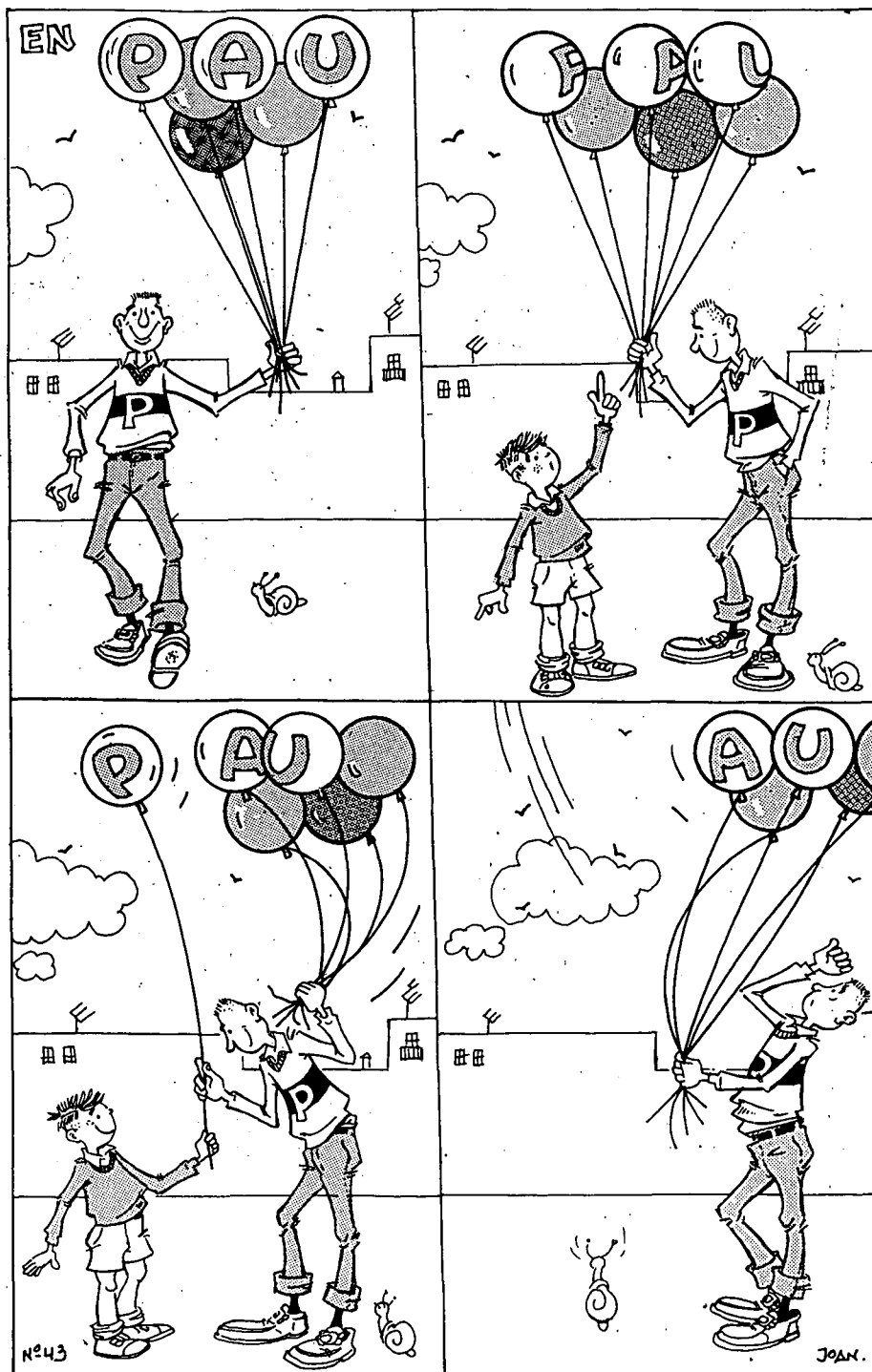
"Votar" és tota una altra cosa. Aquests dies en parla tothom. Poses la "tele", i apal, et surt un dels qui mana, o dels qui voldrien manar, i engega un "rotllo" que no s'acaba mai.

Si les coses del país no marxen prou bé, ningú no pot fer-nos-en cap retret als nois i noies de la nostra edat, perquè no ens deixen ficar el nas en res. Els grans són els qui fan i desfan. Pel que diuen, no sempre l'encerten. Què hi farem! Es veu que les coses són més complicades del que a nosaltres ens sembla.

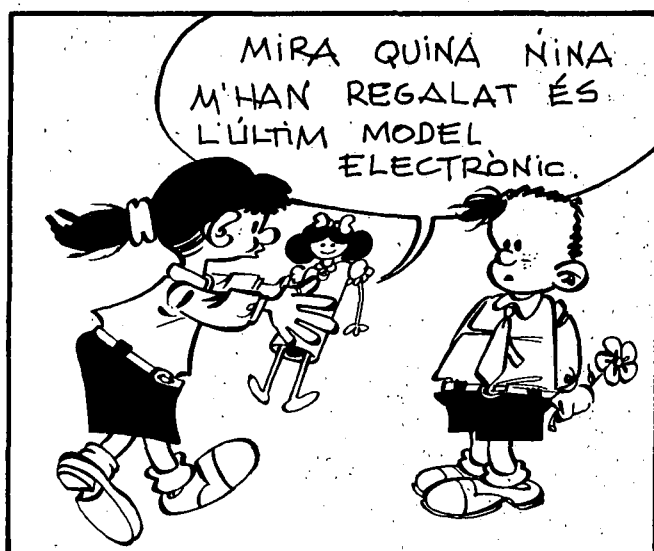
Alguna vegada, no gaires ehl, a l'escola també votem: on ens agrada anar d'excursió, qui serà el capità del equip, etc. És "diver". Però, sovint, s'arma un guirigall tan gran que, finalment, el "profe", després d'escoltar a uns i altres, ha de decidir ell. Aleshores sempre n'hi ha que "fan el bot", i ja està armada.

És ben difícil aconseguir tothom. I tan bonic que fóra que tots estiguéssim sempre contents! Els Eixerits i Eixerides ens hem d'esforçar a tenir un cor bo i voler que tothom sigui feliç. Els grans que votin, però que sàpiguin que els nois i noies de tot el món, encara que de vegades fem el bot, volem amistat, pau i germanor.

(Mare, t'has fixat que durant aquesta Quaresma no el faig tant el bot?).

EN PITU CALSAPEU

PAU VILA (1881-1980)

Pau Vila, pedagog i geògraf, nasqué l'any 1881 a Sabadell. De família de teixidors, tingué ja de molt jove una gran curiositat, moltes ganes de saber i aprendre. El seu temperament creador el féu entrar en contacte amb Ferrer i Guàrdia i la seva Escola Moderna. Però amb aquest no hi pogué lligar caps per culpa, ben segur, de l'ideologia atea i anti-catalana de Ferrer. Perquè ell, en Pau Vila, tot i el seu tarannà sovint disconforme i protestatari, fou sempre un seguidor del Crist i guardà en tot moment una gran fidelitat a Catalunya.

L'any 1905 (als vint-i-quatre anys) fundà l'Escola Horaciana i l'any 1912 es diplomà en pedagogia a Ginebra i en geografia a Grenoble. Perquè Pau Vila, amb una gran vocació pedagògica, fou sobretot un geògraf. Com a tal fou l'autor principal de la Divisió Territorial de Catalunya del 1932 per encàrrec de la Generalitat. Fou professor de l'Escola de Mestres i dels Estudis Universitaris Catalans, i president del Centre Excursionista de Catalunya, entre molts altres càrrecs.

Veneçuela i Colòmbia, on s'exilià el 1939, després de la derrota catalana a la guerra civil, se'l considera el capdavanter en l'estudi de la geografia d'aquests països.

El 1976 se li atorgà el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes per la seva tasca com a escriptor i publicista en els camps de la pedagogia i la geografia. El seu fill Marc Aureli, també geògraf, ens diu d'ell:

"Creia en Crist més que en les estructures eclesiàstiques. Creia més en l'home que en la societat. Tingué molta confiança en ell mateix. I és potser, per això, que féu tasca positiva i profitosa".

Fou un home bo i simpàtic. Per això tingué molts amics i s'entenia molt bé amb els joves.

Vam morir el 1980, als 99 anys, amb serenitat i el cap ben clar.

Busquem l'evangelí del diumenge: Evangelí segons sant Lluc, capítol 9, versets del 28 al 36 (Lc 9:28-36).

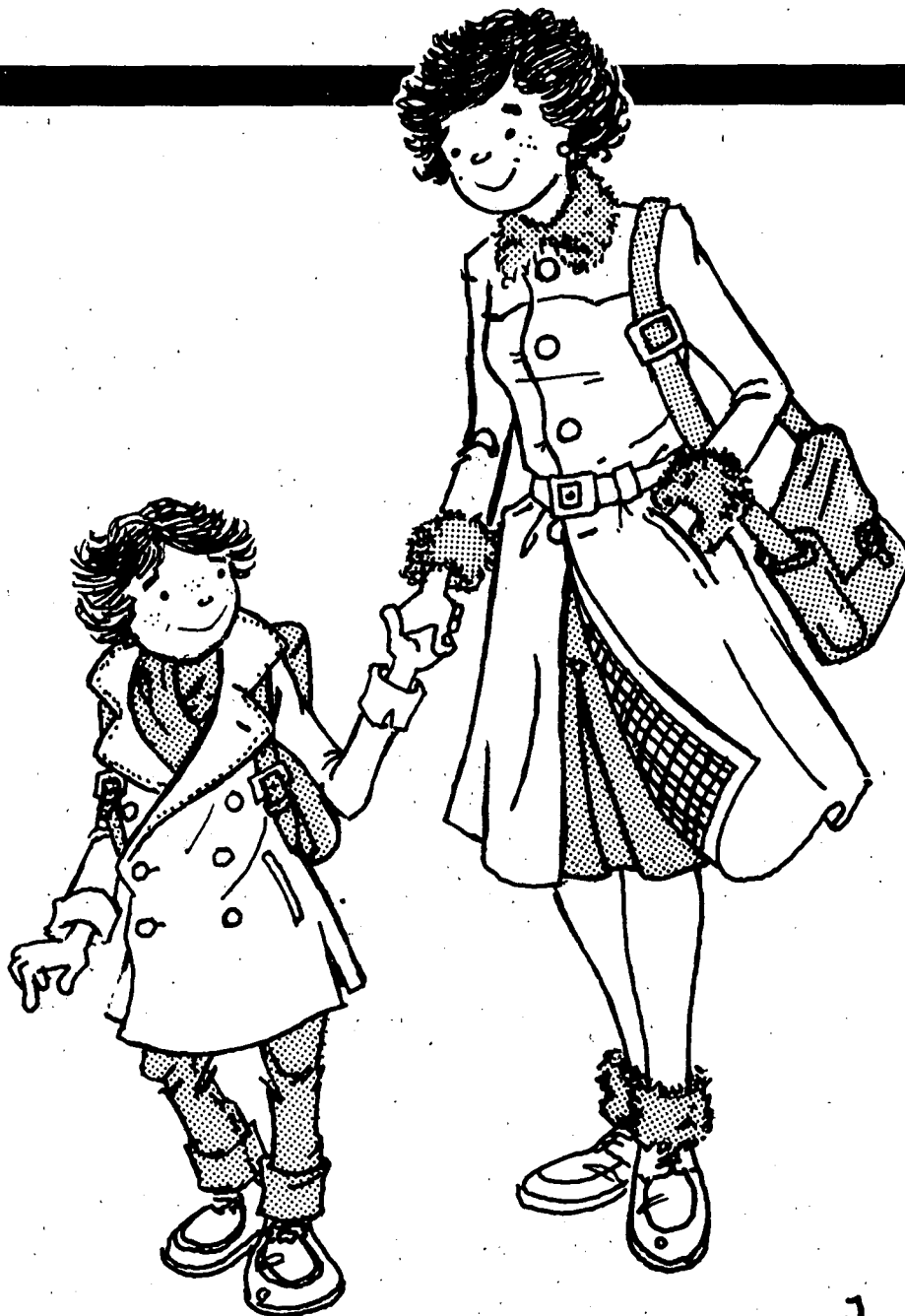
Reflexionem: 1. Pere, Joan i Jaume, apòstols i amics íntims de Jesús, foren testimonis d'una nova "manifestació" de la divinitat de Jesús, com a signe i penyora de la seva resurrecció. Confidencialment, com es parla als amics, aquells dies Jesús havia parlat de la seva mort a Jerusalem. Els deixebles no ho acabaven de comprendre, però Jesús, amb la seva transfiguració, refermava la seva fe.

2. La transfiguració de la Humanitat de Jesús (Jesús és vertader home), manifesta la seva Divinitat (Jesús és vertader Fill de Déu). Tota la Història d'Israel (Moisés-Patriarques; Elies-Profetes) mirava cap a aquest moment central de la Salvació (Vida, mort i resurrecció de Jesús-Christ).

3. Nosaltres, per la fe, pel Baptisme, per la Gràcia, pel do de l'Esperit, hem estat agraciats amb la vida divina de fills de Déu. Aquesta realitat "divina" que és la veritat del cristià, també un dia transfigurà la nostra existència, i resplendirà plenament en nosaltres la glòria dels fills de Déu.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

J.

A la mare

—Què és una mare?—, em va preguntar un dia una menuda.

—Una mare, —li vaig dir— una mare és un conte abans d'anar a dormir; una mare és un jersei abans que t'adonis que fa fred; una mare és la llum encesa al passadís quan la teva habitació és massa fosca.

La mare t'ensenya a creuar el carrer, la mare et dóna la mà quan fas el primer pas, la mare et recull sempre que caus. La mare t'ensenya a caminar. T'ensenya a caminar per la vida, i quan penses que ja en saps prou, i vols caminar tu sol, la mare et deixa anar i somriu orgullosa.

La mare et dóna molt més que la vida, la mare et dóna la mà, la mare et fa un somriure, la mare et fa un petó, t'abraça i t'estima. La mare et dóna un refugi; la mare és un amagatall; la mare és sempre una porta oberta.

Els pares treballen perquè no et falti de res. I la millor feina sempre la fan a casa. Els pares t'han donat una família, uns germans, uns amics. Els pares t'han donat uns jocs, uns estudis i unes idees. Els pares et donen la possibilitat de créixer i d'aprofitar tot allò que t'han donat.

Tu ets perquè ells són, i ells són perquè tu ets. Una mare és sempre la millor mare.

¿O! que fóra interessant que cadascú de vosaltres posés color als dibuixos de "L'EIXERIT"?

BABAR

i els seus amics a casa

Babar s'ha anat a ficar a la biblioteca.

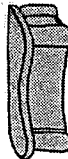
Arregut a la seva , ha obert

un i s'ha posat a llegir.

-Véns a jugar amb nosaltres? -diu Flora

estirant la del seu pare.

-No, fills meus, tinc feina -respon Babar-

No us quedeu prop de l'

El jugador d'Olexànder és massa curiós:

pitja algunes tecler del

Babar s'enfada una mica amb ells.

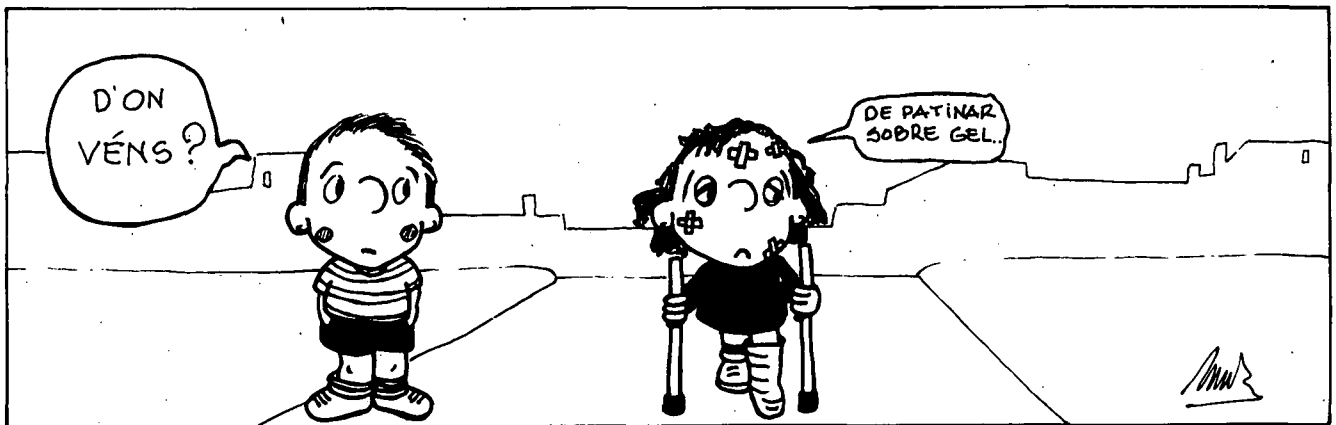
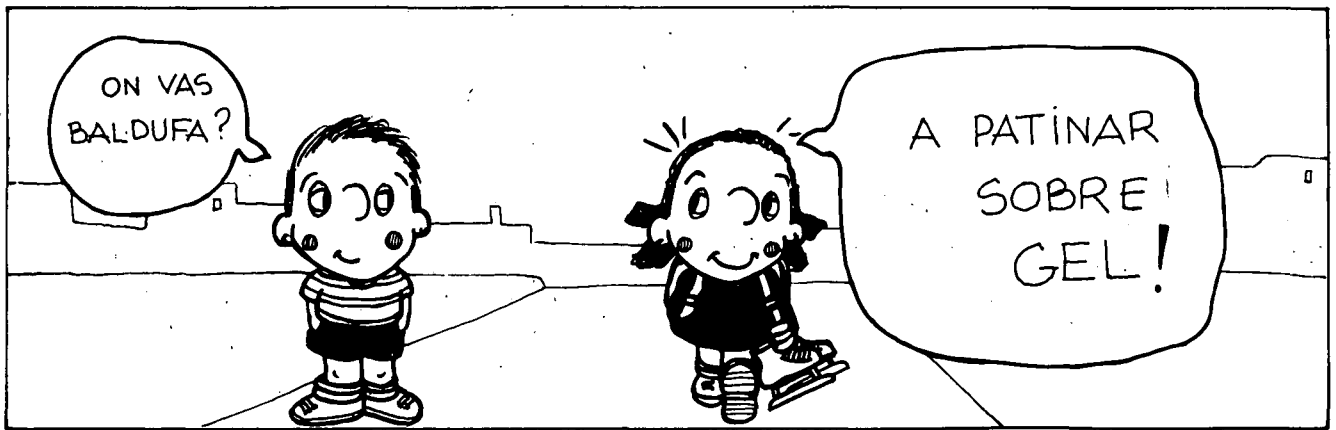
-Au, va, deixeu-me. Aneu a jugar amb l'Artur.

Basat en els personatges creats per Jean i Laurent de Brunhoff

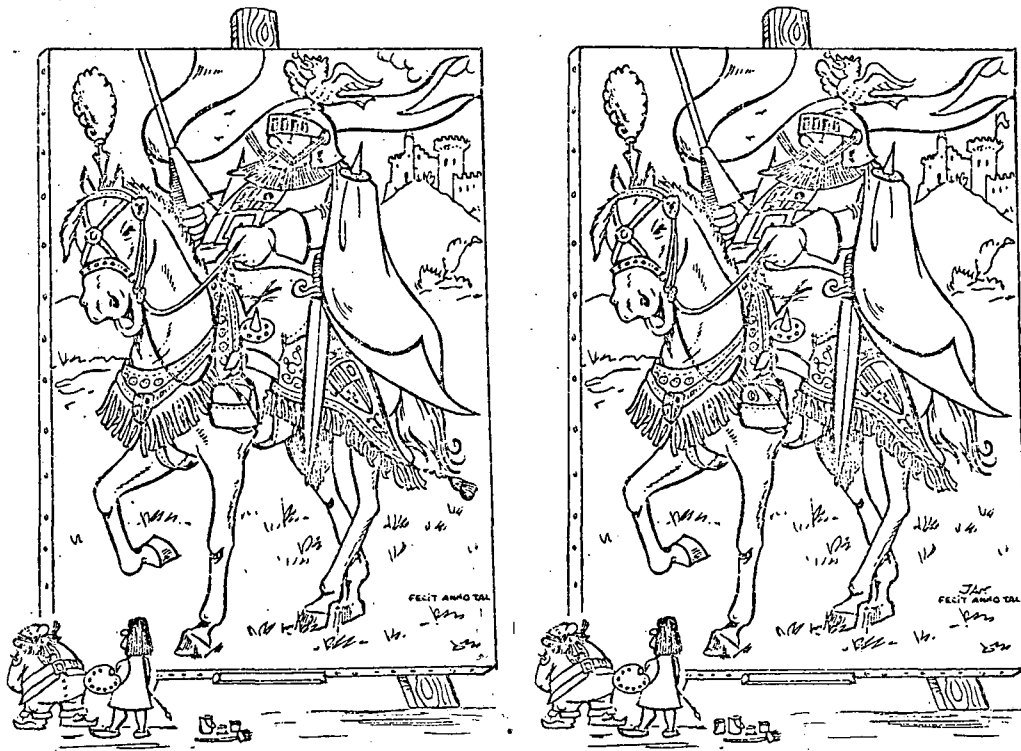

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

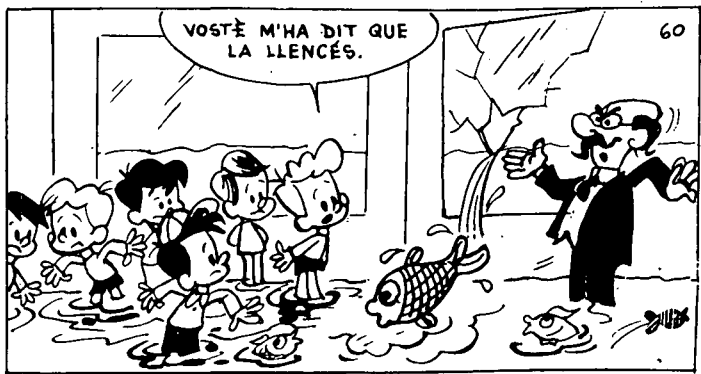
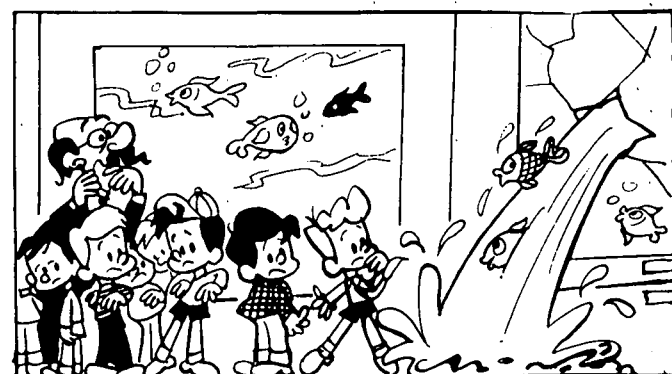
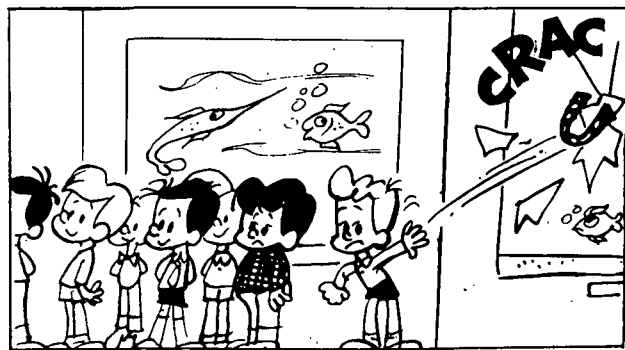
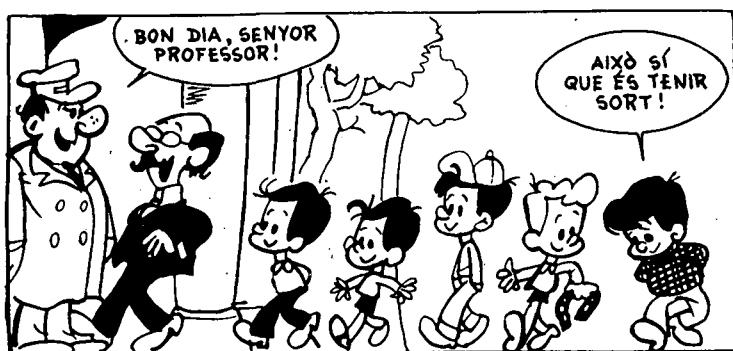
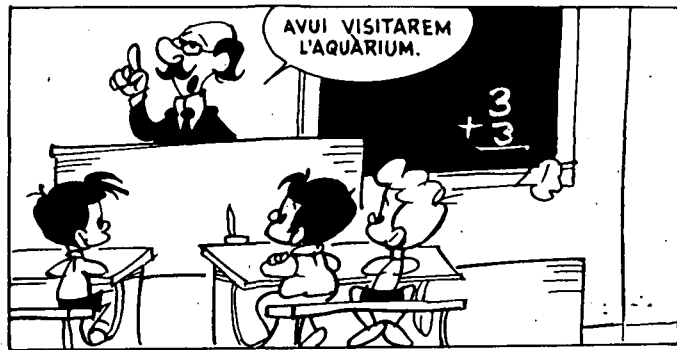
La Baldufa

Les 8 diferències - Saps trobar-les?

EN QUIMET TRAPELLA

EN ROC

per JOAN ANDREU VALLVÉ

